میلاد باسعادت امیرالمومنین علی(ع) را تبریک و تهنیت می‌گوییم

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۴ بهمن ۱۴۰۲
• ۱۲ رجب ۱۴۴۵
• ۲۴ ژانویه ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۱۵ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۹۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

شرکت مهندسی فکور صنعت نصران
پیمانکار عمومی (E.C.)
FST

فکور صنعت

در بین برترین‌های رتبه‌بندی ۱۰۰-IMI

❋ رتبه اول شرکت‌های پیمانکار کشور

❋ رتبه ۶۳ در بین ۵۰۰ شرکت برتر ایران

«۴ پله صعودنسبت به سال قبل»

۵

گزارش‌های روز

راه دور و دراز ایمن‌سازی

۶

روی خوش دولت به واردات است، نه تولید

۱۲

بازارگردی

بازار بی‌جان برلن

حوالی ۱۱ صبح؛ محله فردوسی. وسیله نقلیه عمومی بهترین روش برای دسترسی به این نقطه است، زیرا اصلا کار به بخت و اقبال شما برای دستیابی به جای پارکی میان سلسله ماشین‌های جاخوش‌کرده کنار جدول نمی‌رسد و ممکن است پیش از آن، به‌علت ورود به منطقه طرح ترافیک سر از پارکینگ پلیس در آورید. آفتاب ظهر در آسمان خودنمایی می‌کند، اما آنقدر جاندار نیست که گرمایی به این کوچه سایه‌زده ببخشد. صدای زمزمه مردی من را از حال و هوای خودم در می‌آورد: « دلار، دلار» توجهم به همهمه بازار سیاه دلار فردوسی جلب می‌شود. با کمی قدم زدن حالا به چمدان‌هایی می‌رسم که پر از پول‌های قدیمی نو است و پس از آن تابلویی نشان از رسیدن من به مقصد دارد. کوچه‌ای سوت‌وکور که هرازگاهی چند نفر از آن می‌گذرند و نیم‌نگاهی نیز به مغازه‌ها می‌کنند. برخی از مغازه‌دارها با یکدیگر گرم صحبت هستند و برخی دیگر نظاره‌گر رفت‌وآمدهایی که تنها تفریحی است و جنبه خرید ندارد. البته برخی نیز شیوه تمیزکاری مغازه و اجناس را برای حواس‌پرتی از این بازار بد پیشه کرده‌اند. راسته‌ای که روزی مقصد بسیاری از زوج‌های جوان بود، حالا حسابی بی‌رمق شده است. گویا راسته قدیمی تهران خستگی سال‌های پررونق خود را در می‌کند.

۱۴و۱۵

صمت مزایای اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری گاز را بررسی کرد

کاهش بحران ناترازی با اصلاح مصرف

بحران ناترازی گاز هر سال با شروع فصل سرما دامن بسیاری از صنایع را می‌گیرد. تامین سوخت صنایع به دنبال کمبود انرژی در سال‌های گذشته آسیب اقتصادی بالایی برای صنایع به‌همراه داشته‌است.

این در حالی‌است که بررسی‌ها نشان می‌دهد سرانه مصرف گاز طبیعی در کشور ما به‌دلایل متعددی نسبت به سایر کشورها بالاتر بوده و تا امروز راهکارهای کاهش مصرف به‌نتایج قابل قبولی منتهی نشده است. کارشناسان یکی از راهکارهای مهم در ایجاد انگیزه بین مشترکان پرمصرف برای کاهش مصرف را اصلاح قیمتی و تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها می‌دانند. نخستین و شاید مهم‌ترین مزیت اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی گاز، کاهش مصرف بخش خانگی است؛ به این ترتیب که مصارف غیرضروری یا لوکس و خارج از عرف مشترکان پرمصرف با اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها یا به سمت اصلاح و کاهش خواهد رفت یا این مشترکان با نرخ واقعی گاز و همچنین قبوض میلیونی روبه‌رو خواهند شد و هزینه مصرف لاکچری با نرخ بسیار بالایی به پای مشترکان پرمصرف مرفه نوشته خواهد شد.

۴

عکس: مهدی کاوه‌ای

روز باشکوه گروه صنعتی مینو

در رتبه‌بندی شرکت‌های برتر سال ۱۴۰۲

در ۲۶ اُمین همایش شرکت‌های برتر ایران (رتبه‌بندی ۱۰۰-IMI) هلدینگ اقتصادی و خودکفایی آزادگان، شرکت صنعتی مینو و شرکت قاسم ایران با وجود حضور شرکت‌های بزرگ گروه‌های پتروشیمی، نفت، پالایش نفت و گاز، فولاد، سرمایه‌گذاری، بانک و بیمه، خودروسازی، مس، معادن، کشتیرانی و مخابرات در این رتبه‌بندی، جایگاه خود را در بین ۱۰۰ شرکت بزرگ و اثر گذار ایران ارتقا بخشیدند.

در این روز باشکوه کسب رتبه نخست شرکت صنعتی پارس مینو در شاخص بازده فروش صنایع غذایی کل کشور نیز بر این موفقیت بزرگ افزود.

گروه صنعتی مینو بیش از ۲۰ شرکت تابعه در بخش‌های تولیدی، توزیع و پخش، عمران و ساختمانی، بازرگانی، صادراتی، خدمات مالی و بیمه دارد که شش شرکت آن با نمادهای خودکفا، غصینو، قاسم، غپینو، غمینو و غشوکو بورسی هستند.

شرکت اقتصادی و خودکفایی آزادگان (سهامی عام)

مینو

شرکت قاسم ایران سهامی عام

در بین ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور

شرکت ملی مس در ۳ شاخص رتبه نخست را کسب کرد

مس در جمع برترین‌های بزرگ کشور قرار گرفت

شرکت ملی صنایع مس ایران با کسب رتبه اول در شاخص‌های «فروش»، «بهره‌وری کل عوامل» و «بازده فروش» در گروه فلزات غیرآهنی و رتبه ششم در «شاخص ارزش‌افزوده»، در بین ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور موفق به دریافت لوح تقدیر این همایش شد.

بیست‌وششمین همایش شرکت‌های برتر ایران، در روز ۲ بهمن ماه، با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر اقتصاد، معاون وزیر صمت و رئیس هیات عامل ایمیدرو، مقامات اقتصادی و صنعتی کشور، مدیران شرکت‌های برتر ایران، صاحب‌نظران اقتصادی و صنعتی و اصحاب رسانه در مرکز همایش‌های بین‌المللی صداوسیما برگزار شد.

در این همایش، ضمن اعلام مهم‌ترین نتایج رتبه‌بندی ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور و ارائه گزارشی از وضعیت رشته‌های مختلف کسب و کار، از شرکت‌های پیشروی منتخب بر اساس روند رشد چهارساله اخیر، تقدیر به عمل آمد.

براساس گزارش گروه کارشناسی رتبه‌بندی IMI-۱۰۰ و براساس نتایج به‌دست‌آمده از رتبه‌بندی سال ۱۴۰۲، از میان ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور، شرکت ملی صنایع مس ایران، در این همایش، موفق به کسب رتبه ششم از نظر شاخص ارزش‌افزوده، رتبه اول از نظر شاخص فروش در گروه فلزات غیرآهنی، رتبه اول از نظر بهره‌وری کل عوامل در گروه فلزات غیرآهنی و رتبه اول از نظر شاخص بازده فروش در گروه فلزات غیرآهنی در بین ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور شد.

شرکت صنایع مس ایران

«آگهی مناقصه عمومی»

شماره ۱۴۰۲۰۶۶

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین در نظر دارد اجاره ماشین آلات حمل و نقل صنعتی با راننده جهت انجام کلیه امور محوله در داخل و خارج سایت شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین، را با مشخصات مندرج در اسناد مناقصه از طریق برگزاری مناقصه عمومی و به صورت یک‌مرحله‌ای (همراه با ارزیابی کیفی) به شرکت‌ها و پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

لذا از شرکت‌های توانمند در این حوزه جهت دریافت اسناد مناقصه ، از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۳ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۰۹ دعوت بعمل می‌آید.

محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده شیراز ، شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

زمان تحویل پاکات مناقصه: از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۰ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۲ به مدت ۳ روز

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین با ادرس WWW.GOHARZAMIN.COM مراجعه یا با شماره ۰۹۱۳۲۴۰۹۶۶۴آقای نیک‌بخت تماس حاصل نمایید.

جدول ۱ :لیست دستگاه‌ها و تجهیزات مورد نیاز به صورت ثابت:

ردیف	نوع دستگاه	تعداد دستگاه
۱	گریدر کوماتسو A۴	۱
۲	تانکر آب پاش (تریلر ۲۶ هزار لیتری)	۱
۳	کامیون دهچرخ با تانکر آب ۱۸ هزار لیتری	۲
۴	کامیون کمپرسی ده چرخ	۶
۵	لودر ۴۷۰ کوماتسو یا تیراژه ZL۵۰	۳
۶	بیل لاستیکی ۲۰۰	۱
۷	بیل زنجیری ۳۳۰	۱
۸	لیفتراک (۱۵تن)	۱
۹	تراکتور فرگوسن ۴۷۵ شش سیلندر جفت دیفرانسیل	۲
	جمع	۱۸

جدول ۲: لیست دستگاه‌ها و تجهیزات مورد نیاز بر حسب نیاز به صورت دوره‌ای

ردیف	نوع دستگاه	تعداد دستگاه
۱	تریلر به همراه کفی کمرشکن	۱
۲	بولدوزر کوماتسو مدل ۰۵۵	۱
۳	کامیون دهچرخ با تانکر گالوانیزه	۱
۴	غلطک هیکو مدل HCC۱۰۰	۱
	جمع	۴

شرکت معدنی و صنعتی گهر زمین

شرکت جهان فولاد سیرجان (سهامی عام)

نوبت اول

مزایده ۱۴۰۲۲۵د

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۶,۰۰۰ (شش هزار) تن میلگرد استاندارد زنگ زده مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ از ساعت ۸ صبح الی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۲۵د در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

سرمقاله

استراتژی‌های دوران گذار از نفت

رضا پدیدار
عضو اتاق بازرگانی ایران

باتوجه به تحولات و رویکردهای جدید در حوزه نفت و انرژی هیدروکربوری، کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت باید روی به استراتژی‌های جدید با محوریت گذار از اتکا به انرژی‌ها آورند. موضوعات متعددی همچون پیک تقاضای نفت، از دست دادن سهم بازار، تغییر ترکیب سبد انرژی و کاهش سرمایه‌گذاری‌ها از مواردی هستند که اهمیت و ضرورت داشتن استراتژی در دوران گذار را دوچندان می‌کنند. استراتژی اول می‌تواند به موضوع تلاش برای حفظ بازار از طریق آزادسازی منابع هیدروکربوری برای صادرات تکیه داشته باشد و تجدیدپذیرها را جایگزین سوخت‌های فسیلی کند. استراتژی دوم می‌تواند در راستای سرمایه‌گذاری در تولید و بازاریابی فرآورده‌های نفتی و گازی به‌جای صادرات نفت و گاز در بازارهای داخلی تکیه کند و در نهایت استراتژی سوم نیز به متنوع‌سازی منابع درآمدی دولت تکیه دارد. در کل به‌نظر می‌رسد کشورهای صادرکننده نفت و گاز راهی جز متنوع‌سازی صادرات حامل‌های انرژی ندارند.

درباره ایران موضوع حفظ سهم بازار نفت و حتی افزایش آن، صادرات فرآورده‌های نفتی و بخش پایین‌دستی به‌ویژه پتروشیمی و حداکثرسازی استفاده از ظرفیت خطوط لوله صادراتی گاز به‌شرطی که مصرف داخلی را کاهش دهیم می‌تواند گزینه خوبی در مقایسه با LNG باشد که فعلا هزینه و تکنولوژی آن را نداریم.

امروزه، بخش اعظم منابع مالی برای توسعه اقتصاد ایران، به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از محل درآمدهای نفتی تامین می‌شود و به‌طور کلی صنعت نفت به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین سازمان‌های اقتصادی کشور، دارای دو فعالیت اصلی شامل اجرای پروژه‌ها و امور بهره‌برداری است.

پروژه‌های صنعت نفت نسبت به اهداف خود دارای انحراف هستند، محدودیت‌های مصوب پروژه‌ها به‌خصوص حدود زمانی و هزینه‌ای رعایت نمی‌شود، دوباره‌کاری در پروژه‌ها مشاهده می‌شود که همه اینها مبین عدم موفقیت و تبیین استراتژی‌های دوران گذار در پروژه‌ها هستند. در حل این مسئله فراگیر راه‌حل‌ها موردی و موقتی نظیر اجرای دوره‌های آموزشی، استفاده از مشاورین مدیریت پروژه، تجهیز غیرمتمرکز شرکت‌ها به‌طور جداگانه و... انجام شده که به‌نظر این حرکات پراکنده مثمر واقع نشده‌اند.

بر این اساس لازم است از زاویه‌ای زیربنایی یا بنیادی به این مسئله پرداخته شود:

الف- چه عواملی در موفقیت پروژه‌های صنعت نفت و گاز در دوران گذار موثر هستند؟

ب- کدام خطوط راهنما می‌توانند مدیران ارشد صنعت نفت را در مسیر اجرایی موفق پروژه‌ها کمک و هدایت کنند؟

پ- چه نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهایی برای پروژه‌های صنعت نفت و گاز در دوران گذار مترتب هستند؟

ت- اهم استراتژی‌های راهبری در این دوران برای پروژه‌های نفت و گاز کدامند؟

در ادبیات تحقیق، در زمره عوامل موفقیت پروژه، به فاکتورهایی نظیر ماموریت پروژه، حمایت مدیران ارشد، شفافیت و واقع‌گرایی در اهداف، برنامه‌ریزی منسجم، ایجاد ارتباطات موثر بین تیم پروژه و ذی‌نفعان، کارکنان کافی، مدیریت تغییرات، وجود مدیریت مناسب در پروژه‌ها، تخصیص موثر و به‌موقع منابع، بودجه کافی، پیمانکاران، مشاوران، ثبات راهبردها، وجود تجربیات قبلی و سطح پیچیدگی و اندازه پروژه اشاره شده است.

در پژوهشی میدانی در سال ۲۰۱۹، ارتباط بین عملکرد پروژه و موفقیت پروژه بررسی شده که طی آن ضمن بررسی تاثیر عوامل رهبری، نیروی انسانی، سیاست‌ها و راهبردها، مشارکت، منابع و شاخص‌های کلیدی عملکرد، این نتیجه حاصل شده که نیروی انسانی به همراه شاخص‌های کلیدی عملکرد، بیشترین تاثیر را در موفقیت پروژه دارند. در حالی که تاثیر سیاست‌ها و راهبردها در موفقیت پروژه، در اولویت بالا قرار نمی‌گیرند.

در یک نگاه کلی برای موفقیت باید به مجموعه‌ای از عوامل توجه جدی کرد که به آنها عوامل موفقیت می‌گویند.

عوامل کلیدی موفقیت معدود بوده و معمولا از پنج عدد تجاوز نمی‌کنند.

در ادبیات مدیریت راهبردی، یکی از متداول‌ترین روش‌ها برای شناسایی استراتژی‌ها، تکنیک Swot است. طی این تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها شناسایی شده و بر این اساس، راهبردهایی پیشنهاد می‌شود. هر یک از راهبردها ممکن است در یکی از چهار نوع ST، WO، SO یا WT قرار گیرند.

در جمع‌بندی این فرآیند و برای توجه به فرآیندهایی در استراتژی‌های دوران گذار از نفت برای تغییر در ترکیب سبد انرژی یا کاهش سرمایه‌گذاری‌ها، ضمن حفظ سه مرحله قبلی لازم است کلیات فرآیندی این مهم بر کسب توافق گروهی و استفاده از نظرات گروه خبرگان حوزه نفت و انرژی استوار شده و بدین منظور تکنیک گروهی و همچنین دستیابی به توافق جمعی در مراحل کلی روش تحقیق در این حوزه حساس و پراهمیت موردتوجه قرار گیرد و مطابق آن تجزیه و تحلیل شود.

با رعایت روش فوق و توجه به نمودار ارزیابی حوزه‌های فعالیت می‌توان بدون بروز خسارات احتمالی از دوران گذار عبور کرد و ضمن حفظ سرمایه‌های ارزشی موجود، برای زمینه‌سازی برای فرآیندهای جایگزینی همچون متنوع‌سازی فعالیت‌ها به‌ویژه صادرات حامل‌های انرژی اقدامات لازم را انجام داد.

روش پیشنهادی یکی از بهترین و اثرگذارترین مکانیزم‌های تعیین‌شده در دنیای توسعه‌یافته است که دارای یک نگرش نظام‌مند از حوزه‌های دانشی و اجرایی و عملیاتی در فرآیند تکاملی انرژی در جهان است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی خطاب به مسئولان کشورهای اسلامی تاکید کردند

لزوم قطع شریان‌های حیاتی به رژیم صهیونیستی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز گذشته در دیدار دست‌اندرکاران کنگره ۲۴ هزار شهید تهران بزرگ با انتقاد از عملکرد مسئولان کشورهای اسلامی در قبال موضوع بسیار مهم غزه گفتند: برخی مواقع موضع‌گیری‌ها و اظهارات مسئولان کشورهای اسلامی اشتباه است، زیرا درباره موضوعی همچون آتش‌بس در غزه صحبت می‌کنند که از اختیار آنها خارج است و در دست دشمن خبیث صهیونیستی است، مسئولان کشورهای اسلامی باید نسبت به موضوعاتی که در اختیار آنها است، اقدام کنند.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر مظم انقلاب اسلامی تاکید کردند: آن موضوعی که در اختیار مسئولان کشورهای اسلامی است، قطع شریان‌های حیاتی به رژیم صهیونیستی است، کشورهای اسلامی باید ارتباط سیاسی و اقتصادی خود را با رژیم صهیونیستی قطع کنند و به این رژیم کمک نکنند.

ایشان خاطرنشان کردند: به‌رغم عملکرد نامناسب مسئولان کشورهای اسلامی و به‌رغم همه سختی‌ها، همان‌گونه که در قرآن آمده، خداوند با مردم مومن است و هرجا که خدا باشد، پیروزی خواهد بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: پیروزی مردم غزه قطعی است و خداوند متعال این پیروزی را در آینده نه چندان دور به امت اسلامی نشان خواهد داد و دل‌های مسلمانان و در رأس آنها مردم فلسطین و غزه خرسند و خوشحال خواهد شد.

مشروح بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در این دیدار، همزمان با برگزاری کنگره ۲۴ هزار شهید تهران بزرگ منتشر می‌شود.

مسائل کشور در «آن سوی آب‌ها» حل نمی‌شوند

رئیس‌جمهوری در همایش دانشگاه تراز انقلاب اسلامی گفت: حل مسائل کشور نه در آن سوی آب‌ها، بلکه به‌دست توانای جوانان مجاهد و فرهیخته در حوزه و دانشگاه، اتفاق می‌افتد.

به‌گزارش مهر، سید ابراهیم رئیسی در همایش «دانشگاه تراز انقلاب اسلامی» در دانشگاه امام‌حسین (ع) اظهار کرد: ماموریت دولت در انجام تحول، ماموریت سنگینی است،بنابراین موظفیم این ماموریت را دنبال کنیم.

وی افزود: پیشرفت کشور و پیشران این تحول، در گرو حرکت دانشگاه‌هاست. پیشران این تحول را باید در حوزه علم و دانش دنبال کرد؛ تحول باید مبتنی بر دانش باشد.

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه پیشران حرکت تحولی باید دانشگاه‌ها و مراکز علمی در کشور باشند، تصریح کرد: دانشگاه‌ها باید از مقاله‌محوری به‌سمت مسئله‌محوری حرکت کنند. وی گفت: تولید علم بسیار اهمیت دارد، اما این تولید، باید همراه با مهارت‌آموزی باشد. رئیسی با طرح این سوال که سهم ما در جهان در زمینه علوم انسانی چقدر است، افزود: دانشگاه در بحث تحول باید نقش تربیت نیروی انسانی دانشمند و بامهارت را دنبال کند. وی افزود: تحول در کشور، در گرو تحول در نگاه و فرآیندها است.

وی با بیان اینکه امروز دموکراسی هم گرفتار بروکراسی است، افزود: حتما از تجربیات کشورها و پیشینیان استفاده خواهیم کرد، اما نسخه‌نویسی برای کشور را نمی‌پذیریم؛بلکه نسبت به استفاده از تجربیات کل دنیا آمادگی داریم.

رئیسی با بیان اینکه به تمام دستگاه‌های کشور توصیه می‌کنم کار و فعالیت خود را در کنار دانش و دانشگاه و علم و فناوری ببینند، گفت: باید تمامی بخش‌ها از دانش روز برخوردار باشند. این مهم می‌تواند سبب افزایش بهره‌وری شود و برای کشور و آن دستگاه، ارزش‌افزوده ایجاد کند.

رئیس‌جمهوری افزود: حتما ظرفیت‌های بسیاری در دانشگاه‌ها وجود دارد که می‌توان این ظرفیت‌ها را از قوه به فعل آورد و مشکلات مردم را حل کرد. رئیسی بااشاره به مسئله شناخت جامعه و نیازهای آن، گفت: باید نظام مسائل کشور مشخص و راهکارهای حل مسئله ارائه شود. دانشجویان برای کسب مهارت در عرصه اجرا باید حاضر شوند و مجریان و دست‌اندرکاران با آنها مساعدت داشته باشند و این امر قابل دستیابی است و پیچیده نیست.

ایشان اظهار کرد: حداکثر ظرف یک ماه، زمینه‌های لازم فراهم شود و در تمام حوزه‌های اجرایی باید دانشجو، دانش خود را در کنار مجریان و دست‌اندرکاران ارائه دهد؛ باید با حرکت جهادی این اقدام صورت بگیرد؛ باید علم گره از زندگی مردم بگشاید.

رئیسی تصریح کرد: در هر حوزه‌ای که وارد شدیم، گوی سبقت را از بسیاری کشورهای جهان ربودیم. جوانان ما کارهای بسیار افتخارآمیزی را در عرصه‌های مختلف آفریده‌اند و به قول رهبر معظم انقلاب تهدیدات، تبدیل به فرصت‌ها شده‌اند.

وی با طرح این سوال که صنایع نظامی و هسته‌ای ما بیشتر محدودیت داشته یا صنعت خودروسازی، گفت: قطعا در صنعت هسته‌ای بیشترین محدودیت‌ها را داشتیم، اما شاهد پیشرفت در این صنعت هستیم. پاسخ این است؛ انگیزه داشتن و پیگیری در سامان یافتن امور بسیار موثر است. از نکات بسیار مهمی که در کشورداری باید موردتوجه باشد، مسئله پیگیری است.

آمار نگران‌کننده افزایش هزینه‌ها در بودجه ۱۴۰۳

سخنگوی دولت به آمارهای نگران‌کننده افزایش هزینه‌ها در بودجه از سوی کمیسیون تلفیق اشاره و تاکید کرد: ۳۰۰ هزار میلیارد تومان افزایش هزینه‌ها در بودجه و حتی تا ۲برابر این رقم هم تخمین زده شده است. به‌گزارش ایرنا، سخنگوی دولت در چهل و هشتمین نشست خبری خود، ضمن تسلیت شهادت مستشاران ایرانی به‌دست رژیم صهیونیستی این اقدامات را نتیجه استیصال این رژیم و نشان‌دهنده یکی بودن داعش و رژیم صهیونیستی دانست. وی همچنین حمله امریکا، رژیم صهیونیستی و انگلیس به یمن را محکوم و بیان کرد: از کشورهای عربی و اسلامی انتظار داریم که واکنش مناسبی به این موضوع نشان دهند.

علی بهادری‌جهرمی درباره تغییرات متعدد کمیسیون تلفیق در لایحه بودجه گفت: دولت تمام تلاش خود را در کنترل هزینه‌های جاری و افزایش منابع واقعی و سوق دادن منابع به سرمایه‌گذاری‌های مولد به‌کار گرفت تا یک بودجه غیرتورم‌زا را با فراهم کردن امکان رشد اقتصادی ارائه و بتواند به‌سمتی حرکت کند تا جلوی هرگونه افزایش هزینه جاری بدون پیش‌بینی منابع را بگیرد و مانع خلق تورم شود.

سخنگوی دولت به آمارهای نگران‌کننده پیرامون افزایش هزینه‌ها در بودجه اشاره و تاکید کرد: آنچه شنیدیم ۳۰۰ هزار میلیارد تومان افزایش هزینه‌ها در بودجه انجام گرفته و حتی تا ۲برابر این رقم هم تخمین زده شده است، اما تلاش و مساعدت و همکاری دولت و مجلس در راستای کنترل و مهار عوامل خلق تورم و این مهم‌ترین اولویت مردم است و انتظار می‌رود همکاری متقابلی بین مجلس و دولت و کمیسیون‌ها در پیش‌بینی منابع و هدف‌گذاری در سقف منابع واقعی صورت بگیرد. باید از تجارب گذشته درس گرفت، چراکه افزایش هزینه‌ها بدون پیش‌بینی منابع، چیزی جز اثر خلق تورم ندارد.

■ اهتمام دولت برای مهار تورم و افزایش دستمزدها

بهادری‌جهرمی درباره اختلاف دولت و مجلس بر سر افزایش حقوق کارکنان، خاطرنشان کرد: حمایت واقعی از حفظ قدرت خرید مردم این است که هم تورم را مهار کنیم و هم افزایش دستمزدها را شاهد باشیم.

وی افزود: دولت در نظر دارد، افزایش حقوق با تاکید بر افزایش حقوق افرادی باشد که حقوق پایین‌تری دریافت می‌کنند. به‌عنوان‌مثال، کسی که ۱۰ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کند، افزایش ۳۰ درصدی داشته باشد، در حالی که برای مثال، کسی که ۵۰ میلیون تومان حقوق می‌گیرد، باید افزایش ۱۰ درصدی حقوق را داشته باشد.

سخنگوی دولت تاکید کرد: گلایه عمومی مردم، نبود عدالت در پرداخت‌ها و نگاه دولت نیز عدالت پرداخت و افزایش پلکانی حقوق کارکنان است.

■ راهبرد لغو و خنثی‌سازی تحریم‌ها

بهادری‌جهرمی درباره راهبرد لغو و خنثی‌سازی تحریم‌ها در دولت گفت: در تجارت خارجی کسب رکورد ۱۱۲میلیارد دلار حجم تجارت نفتی در سال ۱۴۰۱ را شاهد بودیم. دولت پابه‌پای مذاکره برای رفع تحریم، مسیر خنثی‌سازی تحریم‌ها را نیز پیش برده؛ عضویت در اجلاس‌ها و مجموعه‌هایی همچون بریکس و شانگهای، تقویت دیپلماسی همسایگی و توسعه روابط با تمرکز بر توسعه روابط اقتصادی از جمله اقدامات دولت بوده و نشان داده که اقدامات دولت در این حوزه نیز صحیح بوده است.

وی با تاکید بر اینکه خنثی‌سازی تحریم‌ها با جدیت دنبال می‌شود، گفت: به‌تازگی آقای باقری با مورا در ژنو در راستای مذاکرات رفع تحریم‌ها دیدار و رایزنی داشته است و این گفت‌وگوها، مذاکرات و رفت‌وآمدها استمرار دارند.

تفویض نظارت بر نرخ کالا به سازمان حمایت

رئیس سازمان حمایت از انعقاد تفاهمنامه همکاری بین این سازمان، وزارت صمت و اتاق اصناف خبر داد که براساس آن، سامانه هوشمندسازی فرآیندهای نظارتی در اختیار اصناف قرار می‌گیرد.

به‌گزارش مهر، حسین فرهیدزاده، رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در رویداد دوره‌ای اتاق اصناف اظهار کرد: تفاهمنامه سه‌جانبه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، اتاق اصناف ایران و معاونت تجارت و خدمات برای نظارت بر بازار امضا شد. براساس این تفاهمنامه، سامانه هوشمندسازی فرآیندهای نظارتی در اختیار اصناف قرار می‌گیرد و از این پس، فرآیندها توسط اتاق اصناف هوشمندسازی خواهد شد.

به گفته‌وی، متصدی نظارت بر بازار برعهده چندین دستگاه ناظر بود که حسب دستور رئیس‌جمهوری برای متمرکز شدن نظارت و بازرسی در نرخ کالاها و خدمات و پرهیز از موازی‌کاری مسئولیت هماهنگی و تنظیم‌گری کالاهای اساسی به سازمان حمایت مصرف‌کننده تفویض شد. رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان با تاکید بر اینکه تفویض اختیارات رافع هیچ مسئولیتی نیست و باید از تمام ظرفیت‌های موجود برای ارتقای شرایط استفاده کنیم، تصریح کرد: در حوزه تنظیم بازار ۲ موضوع تامین کالاهای اساسی و نظارت باید همزمان دنبال و پیگیری شود و اگر عرضه و تقاضا با هم هماهنگ و متناسب نباشد و عوامل حوزه عرضه و تقاضا مدیریت نشود، تنظیم بازار با چالش و مشکل روبه‌رو می‌شود. فرهیدزاده افزود: برای اجرای سیاست‌های تنظیم بازار و دستیابی به اهداف موردنظر در این زمینه باید نهادها و دستگاه‌های مرتبط در بحث تامین کالاها و سازمان حمایت در بحث نظارت و تنظیم‌گری بازار با هماهنگی و همگرایی با یکدیگر، بازار را مدیریت کنند. وی گفت: لازم است اصناف در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های مرتبط با بازار ایفای نقش کنند. باتوجه به اینکه نظارت بر بازار باید توسط خود مردم انجام شود و نظارت و کنترل مستمر بازار به‌منزله نظارت مردم بر مردم است، این تفاهمنامه همکاری به امضا رسید و براساس آن، طرفین تلاش در راستای گسترش همکاری‌ها را در دستور کار قرار خواهند داد.

برقراری تجارت آزاد با ۴ کشور

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران گفت: امیدواریم موافقت‌نامه تجارت آزاد با اوراسیا طی ۶ ماه آینده از سوی مجلس شورای اسلامی ابلاغ شود.

به‌گزارش مهر، مهدی ضیغمی در همایش معرفی ظرفیت‌ها، اهداف و برنامه‌های ششمین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران با بیان اینکه این رویداد مهم‌ترین رویداد تجاری کشور است، اظهار کرد: در سال میلادی که گذشت، هزار و ۳۰۰ مهمان داشتیم، بنابراین برنامه دولت، افزایش کیفیت مهمانان و رشد تبادلات مالی در نمایشگاه ششم است. همه دولتمردان از این نمایشگاه حمایت می‌کنند و در این نمایشگاه حضور خواهند یافت.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران افزود: برنامه ما در سال میلادی جدید، توسعه زیرساخت‌های نمایشگاه است، چراکه هدف ما در رویداد ششم ایران‌اکسپو، دعوت از ۵ هزار مهمان خارجی بود، اما ظرفیت تهران برای پذیرش حدود ۳هزار و ۵۰۰ نفر است. دبیرخانه دائمی هم برای این نمایشگاه ایجاد می‌کنیم.

وی با بیان اینکه با حضور مهمان‌های خارجی، تبادلات تجاری بین ایران و سایر کشورها توسعه می‌یابد، گفت: قصد ما این است که با برگزاری هر نمایشگاه، یک میلیارد یورو به صادرات کشور، افزوده شود.

ضیغمی تصریح کرد: همزمان با این نمایشگاه، طی سال گذشته مصوب شد، موافقت‌نامه‌های تجاری و آزاد را با برخی از کشورها رقم بزنیم.

در ادامه، معاون وزیر صمت اظهار کرد: امیدواریم تجارت آزاد با اوراسیا طی ۶ ماه آینده از سوی مجلس شورای اسلامی ابلاغ شود.

وی افزود: همچنین تجارت آزاد با کشورهای سوریه و ونزوئلا و یکی از کشورهای اروپای‌شرقی در دست اقدام است. تجارت ترجیحی با اندونزی و برخی کشورهای آسیای‌شرقی نیز در دستور کار قرار دارد. تجارت آزاد با پاکستان نیز در مرحله تنظیم فهرست کالاها است. ضیغمی گفت: همچنین اضافه کردن کشتی در حوزه دریای خزر و خلیج‌فارس به مقصد برخی کشورها به‌ویژه افریقا در دستور کار قرار دارد.

عکس روز

مراسم تشییع پیکر مطهر سه تن از شهدای حمله تروریستی اسرائیل

عکس: مهر

ویژه‌تر از خبر

ایران خواستار ورود شورای امنیت به موضوع شهادت مستشاران در سوریه شد

وزیر خارجه در نامه به گوترش خواستار ورود شورای امنیت به موضوع شهادت مستشاران نظامی کشورمان توسط رژیم صهیونیستی شد. به‌گزارش مهر، حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان در نامه‌ای به دبیرکل سازمان ملل متحد خواستار ورود شورای امنیت به موضوع شهادت مستشاران نظامی کشورمان توسط رژیم صهیونیستی شد.

متن این نامه به شرح زیر است:

مایلم توجه شما را به نقض مداوم اصول و هنجارهای اساسی حقوق بین‌الملل و همچنین منشور سازمان ملل توسط رژیم اسرائیل از طریق استفاده غیرقانونی از زور و اقدامات نظامی تحریک‌آمیز که به‌طورجدی صلح و امنیت منطقه و بین‌الملل را به‌خطر می‌اندازد، جلب کنم. نمونه فعلی، هدف قرار دادن عمدی مستشاران نظامی ایرانی در خاک جمهوری عربی سوریه است که به‌طورقانونی به درخواست رسمی جمهوری عربی سوریه برای حمایت و کمک به آن کشور در مبارزه با تروریسم در سوریه حضور دارند. در ۲۰ ژانویه ۲۰۲۴، رژیم اسرائیل یک ساختمان مسکونی در دمشق را با حملات موشکی هدف قرار داد که در نتیجه آن، تعداد زیادی غیرنظامی و همچنین ۵ مستشار نظامی ایرانی به نام‌های حجت‌الله امیدوار، علی آقازاده، حسین محمدی، سعید کریمی و محمدامین صمدی به‌شهادت رسیدند. این اقدام تروریستی مذموم، سومین اقدام از این نوع در ماه‌های اخیر علیه مستشاران نظامی ایران بود.

جمهوری اسلامی ایران این اقدام شنیع و بزدلانه تروریستی را که با هدف منحرف کردن توجهات از جنایات رژیم اسرائیل علیه مردم فلسطین به ویژه غزه انجام می‌شود، صریحا و قویا محکوم می‌کند. این اقدام تروریستی شنیع، بار دیگر ماهیت واقعی تروریستی رژیم اسرائیل، نقش بی‌ثبات‌کننده آن در منطقه و خطری را که برای صلح و امنیت منطقه و فراتر از آن ایجاد می‌کند، آشکار کرد. رژیم اسرائیل باید عواقب این اقدامات تروریستی و سایر اقدامات تروریستی خود را علیه مستشاران نظامی ایران متحمل شود. جمهوری اسلامی ایران براساس حقوق بین‌الملل و منشور ملل متحد، حق ذاتی خود را برای پاسخ قاطع و متناسب به این گونه اقدامات در زمان و مکان انتخابی خود محفوظ می‌دارد. انتظار می‌رود شورای امنیت سازمان ملل در انجام وظایف خود براساس منشور ملل متحد، اقدامات تروریستی رژیم اسرائیل و دیگر استفاده غیرقانونی از زور را به‌شدت محکوم کند، زیرا چنین اقدامات تحریک‌آمیزی تهدیدی جدی برای صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی است. این رژیم همچنین باید مجبور شود که دیگر فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده خود در منطقه را کنار بگذارد.

سود پلاک‌گذاری ملی خودروهای مناطق آزاد برای دولت

مجوز پلاک‌گذاری ملی خودروهای مناطق آزاد و فراهم شـدن امکان واردات خودرو به سرزمین اصلی و مناطق آزاد و تبدیل آن به پلاک ملی، همچنان با حاشـیه‌هایی همراه اسـت. هرچند این مصوبه با نظرات موافق بسـیاری همراه بود، اما برخی از کارشناسـان نیز تبدیل پلاک آزاد به پلاک ملی را عاملی موثر بر درآمد دولت می‌دانند.

دولت سیزدهم سال گذشته مصوبه‌ای درباره پلاک‌گذاری خودروهای منطقه آزاد با هدف وارد شـدن خودروهـای خارجی موجود در مناطق آزاد به بازار خودرو کشـور ارائه کرد اما این امر، با ایرادات هیات تطبیق مصوبـات مجلس به این مصوبـه، محقق و اجرایی نشـد و بدین‌ترتیب شـماره‌گذاری خودروهای مناطق آزاد از دسـتور کار دولت خارج شد و اواخر فروردین‌ماه امسـال، سخنگوی دولت این موضوع را به‌طور رسمی اعلام کرد.

پس از گذشـت حدود ۹ ماه، سه‌شنبه هفته گذشته (۱۹ دی)، محمد مخبـر، معاون اول رئیس‌جمهور، موضوع «آزادسـازی پلاک‌گذاری ملی خودروهـای مناطق آزاد» را به وزارتخانه‌های صمت و اقتصاد، سـازمان ملی اسـتاندارد ایران، دبیرخانه شـورای‌عالی مناطق آزاد تجاری و دیگر نهادهـای ذی‌ربط ابلاغ کرد که براسـاس آن مجـوز پلاک‌گذاری ملی خودروهای مناطق آزاد صادر شده است.

اول بهمـن نیز دبیر شـورای‌عالی مناطق آزاد و ویـژه اقتصادی ضمن اشاره به مصوبه واردات خودروها به کشور، خاطرنشان کرد: در حال‌حاضر امکان واردات خودروهای پلاک مناطق آزاد به سرزمین اصلی با پرداخت عوارض قانونی فراهم شده و این خودروها می‌توانند به پلاک ملی تبدیل شوند.

عبدالملکـی با بیان اینکه موضوع خـودرو در مناطق آزاد به دو بخش واردات خودروهـای پـلاک منطقـه آزاد به سـرزمین اصلـی و واردات خودروهای نو به مناطق آزاد تقسـیم‌بندی می‌شود، گفت: در بحث دوم کـه مربوط بـه واردات خودروهای نو به مناطق آزاد اسـت، از حدود دو هفته گذشته، هیات وزیران مصوبه مربوطه را ابلاغ کرده و بر این اساس، خودروهای برقی و هیبریدی تا سـقف ۴۰ هزار دلار می‌توانند به مناطق آزاد وارد شوند؛ همچنین خودروهای احتراقی به ازای هر یک خودرویی که از منطقه آزاد به سـرزمین اصلی وارد می‌شـود، اجـازه واردات یک خـودرو بـه منطقه آزاد با سـقف ۲۰ هزار دلار بر اسـاس مصوبه هیات وزیران داده شده است.

▣ جبران ناترازی تولید

طی روزهای اخیر، نمایندگان مجلس نیز پلاک‌گذاری ملی خودروهای مناطـق آزاد را اقدامی مثبت توصیف کرده و معتقدند با این اقدام افزون بر ۵۰ هزار دسـتگاه خودرو موجود در این مناطق وارد سـرزمین اصلی می‌شـود که می‌تواند تاثیر بسزایی در ایجاد تعادل عرضه و تقاضا داشته باشد و بخشی از ناترازی تولید و تقاضا را جبران کند.

▣ تاثیر مثبت بر محیط‌زیست

برخـی هم معتقد این خودروها از اسـتانداردهای مناسـبی برخوردار هسـتند؛ بنابراین با اجرایی شدن پلاک ملی برای این خودروها، اتفاقات خوبی در حوزه محیط‌زیسـت نیز رقم خواهد خـورد و منجر به کاهش مصرف سوخت می‌شود. ضمن اینکه پلاک‌گذاری ملی خودروهای مناطق آزاد قطعا تاثیری در تعدیل نرخ خودرو در بازار آزاد خودرو خواهد شد.

▣ نحوه تردد تا پیش از ابلاغ آیین‌نامه

درحالی‌کـه بـرای برخـی این سـوال پیـش آمده کـه تکلیف پلاک خودروهایـی که پیش از ابلاغیه اخیر، مجاز به تردد با پلاک مناطق آزاد در همین مناطق بودند، چه خواهد شـد و آنها نیز می‌توانند پلاک ملی دریافت کنند، لازم به تاکید اسـت که طبق آنچـه در آیین‌نامه اجرایی بند ث تبصره ۷ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور تصویب شـده، شماره‌گذاری ملی و واردات به سـرزمین اصلی برای خودروهایی کـه تا پیش از ابلاغ این آیین‌نامه، مجاز به تردد در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی بوده‌اند، مجاز اعلام شده است.

بـر این اسـاس از این پس این امکان وجـود دارد که خودروهای وارد شـده از طریق مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی می‌توانند پلاک ملی دریافت کنند.

▣ فرآیند تبدیل پلاک آزاد به پلاک ملی

در گام نخسـت باید گفت از گذشته، مرسوم بوده که در مناطق آزاد و مناطـق ویژه اقتصادی، خودروهایی با پلاک آزاد به صورت قانونی، مجاز به تردد باشند، اما با وجود این حق قانونی، پلاک آزاد همواره موردانتقاد واقع می‌شـود و دلیـل آن عدم‌توانایی پیگیری قانونـی، عدم‌پردازش و پرداخت مالیات و... برای این خودروها مطرح شـد؛ براین اساس راه‌حل این مشکل را تبدیل پلاک آزاد به پلاک ملی برشمرده‌اند.

به‌طورکلـی، پلاک آزاد به این معناسـت که این خودروها با این پلاک می‌توانند در مناطق مشـخصی از کشـور، بدون اینکـه نیاز به پرداخت هزینه‌هـای مربوط به تغییر پلاک، بیمه و مالیات داشـته باشـد، تردد داشـته باشند؛ البته این تردد فقط مختص همان منطقه (همچون تردد در جزیره کیش) است و تردد خارج از محدوده مشخص، ممنوع است.

بـرای تبدیل پلاک آزاد خودرو به پلاک ملـی، نیاز به طی فرآیندها و روندی قانونی اسـت؛ همچون روند کلی تعویض پلاک در کشـور، برای تبدیل پلاک آزاد به پلاک ملی نیز باید در گام نخسـت، به سامانه راهور (سـامانه اینترنتی پلاک) مراجعه کرده و برای ثبت درخواست به صورت آنلاین اقدام و فرم مربوطه را تکمیل کنند؛ در این فرم اطلاعاتی همچون اطلاعات شخصی مالک خودرو، شماره پلاک فعلی خودرو و... است.

پس از تکمیل فرم، متقاضی بایسـتی هزینه تعویض پلاک را بر اساس قوانین و مقررات، پرداخـت کند و نوبت مراجعه به مراکز تعویض پلاک را دریافت کند و در موعد مقرر انتخابی، به همراه مدارک موردنیاز نظیر مدارک شناسـایی مالـک خودرو، مدارک مالکیت خـودرو و فرم بازدید فنـی خودرو که باید از دفاتر تعیین شـده، اخذ شـود، به مرکز تعویض پلاک مراجعه کند. پس از تایید مدارک و اطلاعات تعویض پلاک، مرکز پلاک‌دهی، پلاک جدید را برای شما صادر خواهد کرد. مدت زمان صدور پلاک ملی جدید، ممکن اسـت بسته به شـرایط محلی و مقررات اداره پلاک‌های ویژه متفاوت باشد.

▣ تاثیر مستقیم بر درآمد دولت

برخی کارشناسـان معتقدند به‌دلیل بالا بودن نرخ پلاک آزاد در بازار و عـدم پردازش هزینه‌های مربوط به آن، تبدیل پلاک آزاد به پلاک ملی، تاثیر مستقیمی بر درآمد دولت خواهد داشت، ضمن اینکه خودروهای با پلاک ملی مجبـور به پرداخت مالیات‌ها از قبیل مالیات بر ارزش‌افزوده، عوارض بر ارزش خودرو، مالیات بر درآمد، بیمه بدنه و... خواهند شد و در مجموع برای کشـور می‌تواند باعث افزایش درآمد و البته قانونمندی همه خودروها شود. این اقدام از یک سو افزایش درآمد مالی دولت را در پی دارد و از سـوی دیگر، صاحبان خودرو به‌راحتی می‌توانند از مزایای آن بهره‌مند شوند.

ایـن گروه معتقدند در حال حاضر، ۴۰ هزار خودرو غیرامریکایی و زیر ۲۵۰۰ سی‌سـی در مناطق آزاد وجود دارند. با فرض ورود ۳۰ هزار مورد از این خودروها به داخل کشور، با میانگین قیمت (پس از استهلاک) ۲۰ هـزار دلاری و تعرفه ۱۰۰ درصـدی و دلار ۳۸، ۵۰۰ تومانی، ۲۳ همت درآمدزایی برای دولت خواهد داشت.

سخن پایانی

تـا پیش‌ازاین خودروهای مناطـق آزاد حق تـردد در این مناطق را داشـتند و امکان ثبت پلاک ملی برایشـان وجود نداشـت. در راستای تسـهیل واردات خودرو و اسـتفاده از خودروهای با کیفیت خارجی در کشور، در قانون بودجه مصوبه‌ای داشتیم که امکان ثبت ملی خودروهای مناطق آزاد را فراهم کرده است.

براسـاس این مصوبه، خودروهایی که تا پیـش از ابلاغ این آئین‌نامه مجاز به تردد در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی هسـتند، مشروط به پرداخت تمامی عوارض و بدهی‌های مربوط و حقوق ورودی مشـتمل بر حقوق گمرکی و سود بازرگانی (مصوب و دارا بودن معاینه فنی متصل به سامانه سیمفا با رعایت قوانین مجاز به پلاک‌گذاری ملی و واردات به سرزمین اصلی هستند.

شرکت جهان فولاد سیرجان (سهامی عام)
Sirjan Jahan Steel Company(S.S.C.)

مزایده ۱۴۰۲۲۲د — نوبت اول

شـرکت جهان فولاد سـیرجان در نظر دارد **مقدار حداکثر ۳۵,۰۰۰ (سـی و پنـج هزار) تن لجن حوضچه و ۳,۰۰۰ (سـه هزار) تن نرمه کلاسـی فایر** مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شـیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسـناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برسـاند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شـرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشـنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ از ساعت ۸ صبح الی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد **مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۲۲د** در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس **sjsco.ir** پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

مزایده ۱۴۰۲۱۸د — نوبت چهارم

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد **مقدار حداکثر ۶,۵۰۰ (شش هزار و پانصد) تن میلگرد طول کوتاه زنگ‌زده** مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شـیمیایی و سـبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برسـاند. متقاضیان شـرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شـرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ از سـاعت ۸ صبح الـی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد **مزایده نوبت چهارم ۱۴۰۲۱۸د** در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس **sjsco.ir** پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

مزایده ۱۴۰۲۲۳د — نوبت اول

شـرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد **مقدار حداکثر ۳,۰۰۰ (سه هزار) تن ریمیت درجه دو** مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شـیمیایی و سـبد اقلام مندرج در اسـناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برسـاند. متقاضیان شـرکت در مزایـده می‌توانند جهت آگاهی از شـرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشـنهاد همه روزه به اسـتثنای ایام تعطیل رسـمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ از سـاعت ۸ صبح الی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد **مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۲۳د** در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس **sjsco.ir** پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

مزایده ۱۴۰۲۲۰د — نوبت اول

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد **مقدار حداکثر ۵,۰۰۰ (پنج هزار) تن خرسک تاندیش** مازاد نیاز خود را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برسـاند. متقاضیان شـرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شـرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشـنهاد همه روزه به اسـتثنای ایام تعطیل رسـمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ از سـاعت ۸ صبح الی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد **مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۲۰د** در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس **sjsco.ir** پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

مزایده ۱۴۰۲۲۴د — نوبت اول

شـرکت جهان فولاد سـیرجان در نظر دارد **مقدار داکثر ۲,۰۰۰ (دو هزار) تن میلگرد صادراتی زنگ زده** مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی به‌فروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسـمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ از ساعت ۸ صبح الی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد **مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۲۴د** در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس **sjsco.ir** پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

مزایده ۱۴۰۲۲۱د — نوبت اول

شـرکت جهان فولاد سـیرجان در نظر دارد **مقدار حداکثر ۱,۰۰۰ (یک هزار) تن خرسک** مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شـیمیایی و سـبد اقلام مندرج در اسـناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برسـاند. متقاضیان شـرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شـرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشـنهاد همه روزه به اسـتثنای ایام تعطیل رسـمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۱۶ از سـاعت ۸ صبح الی ۱۳ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه۲ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد **مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۲۱د** در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس **sjsco.ir** پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

یادداشت

تعرفه‌گذاری پلکانی گاز و سیگنال‌دهی به پرمصرف‌ها

نادیا محرابی
کارشناس انرژی

اجـرای فـاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانـی گاز و دریافت نرخ واقعی گاز از مشـترکان پرمصرف اهمیت بسـزایی در چشـم‌انداز انرژی ایران دارد. بـا قیمت‌گذاری دقیق گاز براسـاس الگوهـای مصرف، ایـران می‌تواند مصرف بیـش از حد الگـوی بهینه را کنترل و از اسـتفاده‌های لاکچـری، لوکس و غیرضـروری جلوگیری کند. اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی یک سیگنال قیمتی مناسب به پرمصرف‌ها در راسـتای اصلاح مصـرف خود خواهد داد و اینکـه در نهایـت در صـورت عدم‌کنترل مصرف، پرمصرف‌ها با قبوض میلیونی نقره‌داغ خواهند شد.

ایران با موضوع مهم ناترازی انرژی و اتلاف و هدررفت بالای انرژی دسـت‌وپنجه نرم می‌کند که سـال‌ها ادامه دارد و نیازمند توجه فوری و مداخله سیاسـتی اسـت. منابع کشـور بدون ایجاد ارزش‌افزوده مصرف می‌شـود و سـرانه مصرف انرژی به طرز نگران‌کننده‌ای بالاسـت. ایـن یادداشـت بر نیاز مبـرم برای پرداختـن به اتلاف انـرژی و ناتـرازی انـرژی در ایران تاکیـد می‌کند و بر اهمیت سیاسـت‌های خاص بخش، اقدامات غیرقیمتی و رویکـردی جامع که مشـوق‌ها و مجازات‌هـا را برای بهینه‌سازی مصرف انرژی ترکیب می‌کند، تاکید می‌کند.

موضوع اتـلاف انرژی در ایران با سـوزاندن نفت خام در بخش‌هایـی ماننـد گاز و بنزین به سـطوح بحرانی رسـیده است. رئیس مجلس ایران اخیرا فاش کرده ا که کشـور بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار اتلاف انرژی ناشـی از سوءاستفاده و سوءمصرف را تجربه می‌کند. این ضایعات چالـش مهمـی برای تولیـد انرژی، مصـرف صنعتی و بخش‌های غیرصنعتی ایجاد می‌کند. برای مقابله موثر با این مشکل، تعریف یک چارچوب براساس یک سیاست جامع که هر بخش را هدف قرار دهد، ضروری است.

برای رسـیدگی به اتلاف انـرژی و ناهماهنگی به‌طور جامع، سیاسـت‌های خاصی متناسـب با هر بخش باید اجرا شود. اقدامات تعمیم‌یافته ممکن است به‌طور موثر بـه چالش‌های منحصر بـه فرد پیـش‌روی بخش‌های مختلـف نپـردازد؛ بنابراین، یک رویکـرد خاص بخش، درک دقیق‌تـری از مسـائل را امکان‌پذیر و راه‌حل‌های هدفمند را تسـهیل می‌کند. این رویکرد مستلزم انجام ارزیابی‌های کامل از الگوهای مصرف انرژی، شناسـایی مناطق ضایعات و طراحی سیاسـت‌های متناسب با آن است.

در بخش خانگی، سیاست کلیدی باید بر ایجاد انگیزه در مردم برای بهینه‌سـازی مصرف انرژی متمرکز باشد. ایـن امر می‌توانـد از طریق ارائه یارانه انرژی براسـاس کدهای ملی فردی و محاسـبات سـرانه محقق شـود. اجرای سیسـتم تعرفـه پلکانی بـرای مصرف‌کنندگان انرژی بالا در این زمینه ضروری اسـت. هنگامی‌که نرخ برای مصرف‌کنندگان بالا به سـطح غیریارانه‌ای برسد، بایـد بازاری برای تجارت سـهمیه‌های انرژی اسـتفاده نشـده ایجاد شـود. این بـازار باعث ایجـاد رقابت بین قیمت‌های یارانه‌ای و غیریارانه‌ای می‌شـود که منجر به تعادل نرخ جدید برای تبادل انرژی می‌شـود. سیسـتم تعرفه پلکانی، نه‌تنها مشـوق کاهـش مصرف انرژی در میان مصرف‌کنندگان بالاسـت، بلکـه الگوهای مصرف بهینـه را نیز ترویج می‌کند. بـرای ایجاد یک بازار موثر بـرای تبادل انـرژی، جذاب کردن آن برای مشـترکان پرمصرف برای کاهش مصرف انرژی بسـیار مهم است. ایـن امر مسـتلزم تعییـن نـرخ رقابتی بـورس انرژی نزدیک به نرخ غیریارانه‌ای اسـت. با انجام این کار، بازار مصرف‌کننـدگان بالا را تشـویق می‌کند تا شـیوه‌های کارآمدتـر را اتخـاذ کرده و الگوهای مصـرف خود را با سطوح بهینه تراز کنند. ایجاد این بازار، رقابت را تقویت و تلاش‌های صرفه‌جویی در انرژی را در میان مشترکان تشویق می‌کند.

همچنین گام نخسـت شـکل‌گیری چنین بـازاری، دسـتیابی به نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف است؛ از همیـن‌رو در اجـرای فـاز دوم تعرفه‌گـذاری پلکانی پرمصرف‌هـا، دریافـت نـرخ واقعـی گاز از مشـترکان پرمصـرف بـرای کنترل مصـرف بی‌رویـه، ممانعت از اسـتفاده‌های لوکس و ایجاد منابع جدید برای توسـعه زیرساخت‌های گاز ایران بسیار مهم است. با قیمت‌گذاری دقیق گاز براسـاس الگوهای مصرف و همسـویی آن با قیمت‌های صادراتی، دولت می‌تواند مصرف مسـئولانه مشـترکان پرمصرف را تشویق کند، استفاده ناکارآمد را برطرف و درآمد اضافی برای سـرمایه‌گذاری در توسعه زیرسـاخت‌ها ایجاد کند. اجرای فـاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها و دریافت نرخ واقعی گاز از مشترکان پرمصرف، اهمیت بسـزایی در چشـم‌انداز آینده انرژی ایران دارد. با قیمت‌گذاری دقیق گاز براسـاس الگوهای مصـرف، ایران می‌تواند مصرف بیش از حد الگوی بهینه را کنترل کند، از اسـتفاده لاکچری و لوکس جلوگیری و منابعی برای سـرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت گاز تولیـد کند. این رویکرد باعث ترویج مصرف مسـئولانه انـرژی، تضمیـن عدالـت و برابـری در قیمت‌گذاری و اصـلاح هدفمنـد یارانه‌های انـرژی و افزایـش کارآیی توزیع گاز ایران می‌شـود. اجرای فـاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی یک سیگنال قیمتی مناسب به پرمصرف‌ها برای اصـلاح مصرف خود خواهـد داد و در نهایت در صورت عدم‌کنتـرل مصـرف، پرمصرف‌هـا با قبـوض میلیونی نقره‌داغ خواهند شد.

صمت مزایای اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری گاز را بررسی کرد

کاهش بحران ناترازی با اصلاح مصرف

بررسـی‌ها نشـان می‌دهـد میزان سـرانه مصـرف گاز طبیعی در کشـور ما به دلایل متعددی نسـبت به سایر کشـورها بسیار بالاتر اسـت. در این راستا کارشناسـان یکی از راهکارهای مهم در ایجاد انگیزه بین مشـترکان پرمصرف برای کاهـش مصرف خود را اصلاح قیمتی و تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها می‌دانند. نخستین و شاید مهم‌ترین مزیت اجـرای تعرفه‌گذاری پلکانـی گاز در جهت کاهش مصرف بخش خانگی اسـت، به این ترتیب کـه مصارف غیرضروری یـا لوکس و خـارج از عرف مشـترکان پرمصرف با اجـرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها یا به سـمت اصلاح و کاهش خواهد رفت یا این مشـترکان با نـرخ واقعی گاز و همچنین قبوض میلیونی روبـه‌رو خواهند شـد و هزینه مصرف لاکچری با نرخ بسـیار بالایی به پای مشـترکان پرمصرف مرفه نوشـته خواهد شد. صمت در این گزارش مهم‌ترین مزایای اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی مصرف گاز را از صاحب‌نظران این حوزه جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

سود بهینه‌سازی مصرف برای مردم

با اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی گاز در بخش خانگی، سیاست اصلی که ذی‌نفع کـردن مردم در منافع حاصل از بهینه‌سـازی مصرف اسـت از طریق اعطای یارانه انرژی در بخش غیرصنعتی به هر کد ملی و به شکل سرانه محقق خواهد شد. این سازکار بزرگ و مهم در اعطای یارانه انرژی به هر کد ملی در بخش انرژی‌های خانگی، نشان از اهمیت اجرای دو سـازکار اجرایی ویژه در کنار هم دارد؛ پله اول این سـازکار، اجرای کامل و فاز نهایی تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌هاست؛ پس از رسیدن نرخ برای مشترکان خارج از الگوی بهینـه مصرف خانوار، به میـزان غیریارانه‌ای، باید بازار متشـکل مبادلات انرژی در بخش خانگی برای ردوبدل شـدن سهمیه‌های انرژی استفاده نشده شکل بگیرد که در آن بین، نرخ غیریارانه‌ای با نرخ یارانه‌ای وارد رقابت خواهد شد و به نرخ تعادلی جدیدی برای مبادله خواهد رسـید. این نرخ رقابتی به نرخ غیریارانه‌ای بسـیار نزدیک بوده و از همین‌رو نیز نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا این بازار را برای کاهش مصرف انرژی برای مشترکان خوش‌مصرف و همچنین رعایت الگوی بهینه مصرف برای مشترکان پرمصرف جذاب کند.

براسـاس قانون، وزارتخانه‌های نفت و نیـرو موظفند تعرفه آب، برق و گاز مشـترکان خانوارهای کشـور را به‌گونه‌ای اصلاح کنند که با رعایت مناطق جغرافیایی کشور، تعرفه مشترکان کم‌مصرف خانوارهای محروم تحت پوشـش کمیته امـداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشـور برابر صفر، مشترکان تا الگوی مصرف به‌صـورت یارانه‌ای، مشـترکان پرمصرف بالاتـر از الگوی مصرف به‌صورت غیریارانه‌ای و براساس الگوی افزایش پلکانی (آی.بی.تی) تعیین شود.

بـه عقیده برخـی، مبنای قانونی کـه در بالا آمـده می‌تواند تا حـد زیادی در مدیریت مصرف انرژی در کشـورمان موثر باشـد. به‌ویژه اینکه در آسـتانه فصل سـرما هستیم و کسری تراز گاز در کشـور جدی بوده و موضوع تعرفه‌گذاری پلکانی دوباره موردتوجه قرارگرفته است. شواهد نشـان می‌دهد پرمصرف‌ها اغلب از اقشار مرفه جامعه هستند. به‌طوری که به‌عنوان نمونه در مناطق شهری ۱ تا ۳ تهران، مشـترکان پرمصرف زیـادی را در خود جا داده‌اند. در حالی که در مناطق شهری ضعیف‌تر، تعداد مشترکان پرمصرف کمتر اسـت. این گزاره‌ها باعث شـده برخی بـه فکر تعرفه‌گذاری پلکانی و چه بسا دریافت هزینه گاز مصرفی پرمصرف‌ها به صورت آزاد بیفتنـد. به‌طور کلی، برخی معتقدند بایـد هزینه گاز اضافی مصرفی خانوارها به‌گونه‌ای باشد که جنبه بازدارنده پیدا کند و آنها را به فکر چاره‌جویی برای مدیریت مصرف‌شـان بیندازد، زیرا گاز یک سـرمایه ملی اسـت و نباید اجازه دهیم پرمصرف‌ها با مصرف بی‌رویه آن به اقتصاد کشور ضربه بزنند.

اجـرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی مزایای زیادی برای کشـور دارد. نخسـتین و شـاید مهم‌تریـن مزیـت آن در جهت کاهش مصرف در بخش خانگی اسـت به این ترتیب که مصارف لاکچری و خارج از عرف مشترکان پرمصرف با اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانـی پرمصرف‌هـا یا به سـمت اصلاح و کاهـش خواهد رفت یا این مشـترکان با نـرخ واقعی گاز و همچنیـن قبوض میلیونی روبه‌رو خواهند شـد و مصرف لاکچری با نرخ بسیار بالایی به پای مشترکان پرمصرف مرفه حساب خواهد شد.

وزیر نفت پیرامون اجرای فاز اول تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها در زمسـتان ۱۴۰۰ گفته بود که در محاسـبه مصرف گاز ۱۲ پله داریم که از پله چهارم به بعد به ازای هر پله ۴۰ درصد نرخ گاز را برای مشـترکان پرمصرف افزایش دادیم و از این محل، روزانه ۲۵ میلیـون مترمکعب مصرف گاز کاهش یافت که همانند تولید یک فاز پارس جنوبی اسـت و توانستیم حجمی از سرمایه‌گذاری برای جبـران مصرف گاز را کاهش دهیم؛ بدین ترتیب اصلاح تعرفه گاز خانگی و دو برابر شـدن قبض گاز پرمصرف‌هـا در فاز اول اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها در زمستان ۱۴۰۰ موجب شد ۲۵ درصد مشـترکان پرمصرف به سمت رعایت الگوی مصرف حرکت کنند و روزانه ۲۵ میلیون مترمکعب گاز کمتر مصرف شود.

مزیت بعدی اجرای تعرفه‌گـذاری پلکانی پرمصرف‌ها در تحقق عدالت اسـت؛ تا پیش از این کسـی که مصرف بالاتری داشـت، بیشـترین میزان یارانه انرژی را دریافـت می‌کرد، اما با اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانـی پرمصرف‌ها، تنها مصارف عادی و درون الگوی بهینه مشـمول یارانه انرژی خواهند شد و مصارف خارج از این الگوی بهینه به صورت پلکانی افزایش خواهد یافت و در پایان و پلکان دوازدهم گازی هیچ یارانه‌ای پرداخت نخواهد شد.

راهکاری برای توسعه زیرساخت‌های انرژی

علیرضا مناقبی، رئیس شـورای‌عالی واردات کشور با اشاره به این موضوع کـه برخی افـراد از خانه‌های بزرگ‌تر و امکانات بیشـتری اسـتفاده می‌کننـد و باید هزینـه گاز مصرفی خـود را بپردازند، به صمت اظهار کرد: باید برای کسـانی که در حد الگو از گاز اسـتفاده می‌کنند، مشـوق‌هایی در نظر بگیریم. از سـوی دیگر، کسـانی که مصارف نامتعارف دارند، هزینه اضافه‌تری را پرداخت کنند. این روش تعرفه‌گذاری به تعرفه‌گذاری پلکانی مرسـوم است که در حال حاضر فاز دومش در کشور در حال اجراست.

وی ادامـه داد: کسـانی که تمکن بالاتری دارند، بیشـتر از انرژی اسـتفاده می‌کنند و از آنجایی‌که در کشـور در حال پرداخت یارانه پنهان انرژی هسـتیم، این افراد بیشتر از افرادی که امکانات ندارند، از یارانه بهره می‌برند. اسـتفاده از سازکارهایی که مصارف نامتعارف هزینه‌های بالاتری را پرداخت کنند، به عدالت نزدیک‌تر است.

این کارشناس اقتصاد توضیح داد: باید با مبالغ دریافتی از مشترکان پرمصرف به سـمت توسـعه زیرساخت انرژی کشـور و حل معضل ناتـرازی گاز برویم و این مبالغ در راسـتای بهبود زیرسـاخت‌های انـرژی به کار گرفته شـود تا اسـتحصال گاز بیشـتر و از هدررفت چاه‌ها جلوگیری شـود که می‌تواند مزیت‌های زیادی برایمان داشته باشـد. اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی، کمک بزرگی در راستای اصلاح یارانه انرژی در بخش خانگی است و از مصارف خارج از عرف پرمصرف‌ها جلوگیری خواهد کرد.

مناقبی درباره مشـوق‌هایی کـه در تعرفه‌گـذاری پلکانی در نظر گرفته شـده مبنی بر اینکه مشـترکان خوش‌مصرف از بخشـودگی قبوض برخوردار شوند و اگر بین ۱۵ آذر تا ۱۵ دی به میزان کمتری نسبت به سـال قبل از گاز استفاده کردند، این مابه‌التفاوت به‌عنوان مشـوق برایشان در نظر گرفته شـود، تصریح کرد: همواره مشوق‌ها ابزارهای قوی برای ایجاد انگیـزه در افراد به‌منظور مدیریت مصرف بوده‌اند. حتی اثرگذاری مشوق بیشتر از تنبیه است. به‌طور قطع این مشوق‌ها که در نظر گرفته شده، مفید خواهد بود.

وی ادامه داد: متاسـفانه آن‌طور که شایسـته اسـت از ابزار تشویق در سیاست‌گذاری‌هایمان استفاده نمی‌کنیـم؛ در حالی که این روش بسـیار کارسـاز است و مشـترکان را برای مدیریت مصرف سر ذوق می‌آورد. این کارشناس اقتصاد افزود: به اجرا گذاشتن سیاست‌هایی در راسـتای مدیریـت مصرف انرژی در کشـور ضـرورت دارند. به نحوی کـه بتوانیم از محل صرفه‌جویی‌ها در زیرسـاخت‌های انرژی سرمایه‌گذاری کنیم و تولید بیشتری داشته باشیم.

مناقبی در پایـان گفت: تعرفه‌گذاری پلکانی روش معقولی به نظر می‌رسـد، اما نمی‌تواند به‌تنهایی مشکل ناترازی گاز را حل کند. نیاز است سیاست‌های گوناگون را در کنار یکدیگر به اجرا بگذاریم.

> تعرفه‌گذاری پلکانی روش معقولی به نظر می‌رسد، اما نمی‌تواند به‌تنهایی مشکل ناترازی گاز را حل کند

مدیریت مصارف خارج از عرف

سپهر مهرابی، کارشناس حوزه اقتصاد توسعه درباره وضعیت ناترازی انرژی در کشور به صمت گفت: ایران با چالش‌های مربوط به کمبود گاز به‌ویژه در زمستان مواجه است. ناترازی بین تولید و مصرف گاز، همراه با اسـتفاده ناکارآمد در بخش گرمایش خانگی، به این مشکل می‌افزاید. برای رسیدگی به این مسائل، اجرای مکانیسم‌های کنترلی و مدیریتی که مصرف بهینه گاز را ارتقا می‌دهند، بسـیار مهم است. سـطوح بالای هدررفت به‌دلیل سـیگنال‌دهی ناکافی نرخ و قدیمی بودن دستگاه‌های گرمایشی رخ می‌دهد.

مهرابـی درباره وضعیت بـد مصرف مشـترکان در بخش خانگی گفت: عدم‌سیگنال‌دهی مناسب قیمتی و نرخ پایین انرژی در بخش گرمایش خانگی برای هر نوع مصرفی منجر به عدم‌استفاده بهینه از گاز برای اهداف گرمایشـی می‌شـود. به‌دلیل هزینه کم انرژی برای خانوارها، مشترکان انگیزه‌ای برای بروزرسانی وسایل گرمایشی خود ندارند؛ در نتیجه مقدار قابل‌توجهی هدررفت گاز وجود دارد. این در حالی اسـت که اگر تنها به مصارف درون الگوی بهینه، یارانه انرژی تعلق می‌گرفت، دیگر شاهد مصارف لاکچری و خارج از عرف نبودیم. اصل مصرف خارج از الگوی بهینه، تنها به خاطر مشترکان پرمصرف است. درصد کمی از مشترکان که به آنها مشترکان پرمصرف و بسیار پرمصرف گاز گفته می‌شـود، میزان نامتناسـبی از مصرف گاز را به خود اختصاص می‌دهند. این افراد باوجود اینکه کمتر از ۱۵ درصد از کل مشـترکان را تشکیل می‌دهند، با نرخ‌هایی ۴ تا ۵ برابر بیشتر از کسانی که الگوی مصرف معمولی دارند، گاز مصرف می‌کنند. وجود این بخش با مصرف بسیار بالا، حاکمیت انرژی در کشور را با چالش جدی مواجه می‌کند.

وی ادامـه داد: برای بهینه‌سـازی مصـرف گاز و رفع چالش‌های مرتبط با مشـترکان پرمصرف، اجرای سیاست تعرفه‌گذاری پلکانی موثر پرمصرف‌ها یا IBT بسـیار مهم اسـت. مدل IBT بر افزایش تصاعـدی نرخ مصرف گاز برای مشـترکان پرمصـرف تمرکز دارد و در عیـن حال، نرخ فعلی را برای کسـانی که الگوهای مصرف بهینه دارنـد، حفظ می‌کند. مدل IBT امکان بهینه‌سـازی مصرف گاز را بدون تحمیل بار بیشـتر مشـترکان (۸۵ درصد با الگوهای مصرف عادی) فراهم می‌کند. هدف این سیاست با هدف قرار دادن مشتریان پرمصرف، کاهش مصرف بیهوده و تشویق مصرف کارآمدتر است.

این کارشـناس اقتصاد درباره اهمیت اجرای سیاست تعرفه‌گذاری پلکانـی گفت: اجـرای یک سیاسـت تعرفه‌گـذاری پلکانـی موثر پرمصرف‌ها، اسـتفاده عادلانه از یارانه‌های انرژی را تضمین می‌کند. مشـترکان پرمصرف که خارج از الگوی مصرف بهینه هسـتند، نرخ واقعـی مصرف گاز را می‌پردازند. ایـن رویکرد باعث ترویج عدالت و کاهش فشـار بر یارانه‌های دولتی می‌شود. با هدف‌گذاری یارانه‌های انرژی و بهینه‌سـازی مصرف گاز در میان مصرف‌کنندگان سنگین، مدل IBT به تولید منابع اضافی کمک می‌کند. این منابع می‌توانند به سـمت افزایـش برداشـت و اسـتخراج گاز هدایت شـوند و به بهینه‌سازی منابع گاز کمک بیشتری کنند.

وی ادامه داد: اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی موثر پرمصرف‌ها یا IBT، هم در کشـورهای توسعه‌یافته و هم در کشورهای در حال توسعه با موفقیت اجرا شـده اسـت. این مدل یک راه‌حل آزمایش شده برای رسـیدگی به ناترازی مصرف و ترویج استفاده کارآمد از منابع انرژی ارائه می‌دهد. مدل IBT این ظرفیت را دارد که با بهینه‌سازی مصرف مشترکان پرمصرف، بخش قابل‌توجهی از ناترازی گاز را جبران کند. این رویکرد به کاهش بحران کمبود گاز کمک کرده و سناریو عرضه و تقاضـای متعادل‌تری را تضمین می‌کنـد. بـا بهینه‌سـازی مصرف گاز در بخـش خانگـی بـا اجرای فـاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی موثر پرمصرف‌ها، امکان افزایش ظرفیت عرضـه گاز بـه بخـش صنعتی را فراهـم می‌کند. این برای افزایـش قابلیت‌های تولید صنعتی، کمک به رشـد و توسعه اقتصادی بسیار مهم است. بهینه‌سازی مصرف گاز در بخش خانگی که ۸۰ درصد مصرف گاز در فصول سـرد سـال را تشـکیل می‌دهد، به کاهش سطح مصرف کلی کمک کرده و منابع گاز را برای سایر بخش‌ها آزاد می‌کند و به موضوع کمبود گاز بیشتر می‌پردازد.

مهرابـی در پایان گفت: برای بهینه‌سـازی مصـرف گاز در ایران، اجرای سیاسـت تعرفه‌گذاری پلکانی موثر پرمصرف‌ها ضروری است. ایـن رویکرد با هدف قرار دادن مشـترکان پرمصـرف و افزایش نرخ مصـرف گاز فراتر از حد بهینه، اسـتفاده کارآمـد را ترویج می‌کند، ضایعات را کاهش می‌دهد و بحران کمبود گاز را برطرف خواهد کرد. این روند همچنین اسـتفاده عادلانـه از یارانه‌ها را تضمین می‌کند، منابع اضافی را تولید و از تولید صنعتی حمایت می‌کند. مدل IBT که در کشورهای گوناگون موفقیت‌آمیز بوده، راه‌حل مناسبی را برای ایران ارائه می‌دهد تا مصرف گاز خود را متعادل کند، منابع را حفظ و حاکمیت انرژی در کشور را تقویت کند.

> برای بهینه‌سازی مصرف گاز در ایران، اجرای یک سیاست تعرفه‌گذاری پلکانی موثر یا IBT ضروری است

سخن پایانی

در حالـی که ایران در جهان از نظر مخـازن گازی رتبه دوم دنیا را در اختیار دارد، بسـیار تاسف‌برانگیز است که در زمینه تامین گاز دچار مشـکل باشیم. درست این اسـت که در عرصه تولید و ایجاد ظرفیت در این حـوزه گام‌های بزرگی برداریم و به یک بازیگر مهم در عرصه گاز تبدیل شویم تا به کشورهای دنیا گاز صادرات کنیم و به هاب انرژی منطقه تبدیل شویم.

ضرورت بازگشایی معدن و تامین مواد اولیه صنعت آلومینیوم

صنعت آلومینیوم یکی از صنایع مهم در کشـور و فلز آلومینیوم یکی از فلزات اساسـی در جهان به شـمار می‌رود. تولید آلومینیوم به‌صورت تجاری برای اولین بار در مقیاس تجاری در سـال ۱۸۵۵ میلادی در فرانسـه صورت گرفت و رفته‌رفته پس از گذشت سه دهه تکامل یافت. با پیشرفت فناوری ساخت، این فلز به‌عنوان یکی از رقبای اصلی فولاد در بسیاری از صنایع مطرح شد. از نقاط ضعف این صنعت در ایران وابستگی شدید به واردات مواد اولیه، مواد مصرفی و فناوری است. ذخایر معدنی تولید آلومینیوم یعنی بوکسیت در کشور محدود است. در همین حال موانع متعددی نیز پیش روی برداشت از همین ذخایر بوکسیت محدود کشور وجود دارد.

عکس: صمت

خسارت ۲۰ هزار میلیارد ریالی توقف فعالیت معدن تاش

نماینده مردم بجنورد، راز و جرگلان، گرمه، جاجرم، مانه و سـملقان در مجلس شـورای اسلامی گفت: توقف معدن تاش در استان سمنان به‌عنوان تامین‌کننده بوکسـیت کارخانه آلومینای ایران در شهرستان جاجرم خراسان شمالی به این کارخانه ۲۰ هزار میلیارد ریال خسارت زد. به گزارش ایرنا برداشـت از معدن بوکسیت تاش در استان سمنان به‌عنوان ماده اولیه آلومینای ایران در جاجرم خراسـان شمالی از چند سال گذشته به علت مشکلات اجتماعی، متوقف‌شده است که این امر، فعالیت‌های توسعه‌ای در شرکت آلومینای ایران را دچار چالش کرد.

سـید محمد پاکمهر اظهار کرد: بازگشـایی معدن تاش در دسـت پیگیری است و دراین‌باره توافق اولیه با استان سمنان به مرحله نهایی رسید اما درنهایت به نتیجه نرسید.

وی بابیان اینکه درخواست مردم سمنان به‌حق است افزود: بازگشایی معدن تاش در سمنان از مسیر وزیر صنعت، معدن و تجارت نمی‌گذرد بلکه چاره این مشکل از مسیر شورای تامین ۲ استان برطرف می‌شود.

نماینده مردم بجنورد، راز و جرگلان، گرمه، جاجرم، مانه و سـملقان در مجلس شـورای اسـلامی گفـت: معدن تاش در شـاهرود به علت مشکلات اجتماعی متوقف‌شده و این در حالی است که برداشت از این معدن با هزینه کم قابل‌برداشت و بهره‌وری بالایی دارد.

وی خاطرنشـان کرد: بوکسیت معدن تاش در مقابل معادن جاجرم دارای عیار بالایی است و به‌ناچار باید از این معدن استفاده شود.

پاکمهـر بابیان اینکه خاطرنشـان کرد: اکنون به علت توقف برداشـت از معـدن تاش، بوکسـیت موردنیاز آلومینـا در جاجرم از ترکیه با هزینه گزاف وارد می‌شود.

گفتنی اسـت مجتمـع آلومینای ایران به‌عنوان تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشـور، یک‌پنجم نیاز داخلی را تامین می‌کند و مابقی نیاز کشور در این بخش از خارج وارد می‌شود.

آلومینای ایران در شهرسـتان جاجرم، واحـد تولیدی منحصربه‌فرد تولیدکننـده پودر آلومینا اسـت که این محصول به‌عنـوان ماده اولیه چهار واحد تولیدی ازجمله ایرالکو، المهدی، سالکو و نیز تولید شمش در جاجرم به مصرف می‌رسـد. بوکسـیت موردنیاز آلومینای ایران از معادن بخش خصوصی در استان‌های مختلف ازجمله خراسان شمالی، تهران، یزد، سـمنان و کهگیلویه و بویراحمد تامین می‌شود. بوکسیت یک سنگ رسوبی با مقادیر به نسبت بالای آلومینیوم است که پس از فرآوری از آن، آلومینیوم به‌دست می‌آورند. مجتمع آلومینای ایران در ۱۵۰ کیلومتری جنوب بجنورد و ۵ کیلومتری شمال شهر جاجرم واقع است. این مجتمع صنعتی قطب تولید پودر آلومینیوم در کشور است.

درخواست بازگشایی بعد از ۴ سال

تعدادی از کارگران بیکار شده معدن بوکسیت تاش شاهرود خواستار تسریع در رفع مشـکلات و بازگشـایی این واحد معدنی هستند. تعدادی از کارگران بیکار شـده معدن بوکسیت تاش شاهرود به نمایندگی از سایر همکاران خود در این واحد تولیدی، خواستار تسریع در حل مشکلات و رفع موانع راه‌اندازی این واحد تولیدی برای بازگشت به کار شدند.

یکی از کارگران معدن بوکسیت تاش شاهرود در تشریح مشکلات این واحد تولیدی گفت: معدن بوکسیـت تاش شاهرود که در استان سمنان واقع‌شده، یکی از پنج معدن بوکسیت کشور است که بیش از یک‌سوم ذخایر بوکسیت ایـران را دارد اما از حدود ۴سـال پیش به دلیل مشـکلات زیسـت‌محیطی تعطیـل، و کارگران آن بیکار شـدند. درحال‌حاضر کارگران قدیمی و شـمار زیادی از جوانان جویای کار در معدن در انتظار بازگشایی کارخانه هستند.

وی بابیان اینکه مسـئولان استانی وعده ازسـرگیری فعالیت این معدن را داده‌انـد، در ادامه افزود: این معدن قرار بود اشـتغال جوانان منطقه را فراهم کند اما درحال‌حاضر چهار سـال از موعد بازگشایی دوباره آن گذشته و هنوز این اتفاق نیفتاده است.

این کارگر افزود: عمده مشـکل این واحد معدنی مشکلات زیست‌محیطی و منابع طبیعی اسـت که از قرار معلوم ادامـه فعالیت این معدن با مخالفت دوسـتداران محیط‌زیست روبه‌رو شده اسـت و دولت باید راه‌کاری پیدا کند تا مشـکلات برطرف شود. اما به نظر می‌رسد مسئولان شهرستانی و مدیران این واحد معدنی پیگیری لازم را برای شروع به کار دوباره آن انجام نداده‌اند.

وی گفت: معدن تاش که یکی از مهم‌ترین مراکز استخراج بوکسیت در این حوزه محسـوب می‌شود، در زمان فعالیت سالانه ۴۰۰هزار تن تولید داشت و قرار بوده ظرفیت تولید آن افزایش پیدا کند اما مشـکلات زیسـت‌محیطی و منابع طبیعی که تبعات اجتماعی نیز داشت، موجب تعطیلی معدن و بیکاری کارگران آن شده است.

این کارگر با ابراز تاسـف از بی‌توجهی مسـئولان وقت برای راه‌اندازی این واحد معدنی، افزود: خوشـبختانه با پیگیری‌هایی که اخیرا برخی مسـئولان استانی برای بازگشـایی معدن بوکسیت تاش انجام داده‌اند، در حالی منتظر بازگشـایی این واحد معدنی هسـتیم که در هرسـال یک و نیم میلیون تن آلومینا که از فرآوری بوکسیت (مواد اولیه تولید آلومینیوم) است به ازای هر تن ۵۰۰ دلار وارد کشور می‌شود.

سخن پایانی

آلومینیوم به‌عنوان فلزی اسـتراتژیک در پیشـرفت و توسـعه کشورهای مختلـف جهـان، نقش موثـری ایفا کرده اسـت. از مزیت‌هـای فیزیکی و شـیمیایی فلز آلومینیوم می‌توان به سـبکی وزن، نسبت بالای استحکام به وزن، قابلیت شکل‌پذیری، خاصیت ارتجاعی، هدایت حرارتی بالا، و ... اشاره کرد. بااین‌وجود کمبود مواد معدنی بزرگ‌ترین چالشی است که گریبان این صنعت را گرفته است.

فکور صنعت در بین برترین‌های رتبه‌بندی IMI-۱۰۰

* رتبه اول شرکت‌های پیمانکار کشور

* رتبه ۶۳ در بین ۵۰۰ شرکت برتر ایران

«۴ پله صعود نسبت به سال قبل»

شرکت مهندسی فکور صنعت نشان
پیمانکار عمومی (G.C.)
FST

شـرکت مهندسـی فکور صنعت تهران با کسـب رتبه اول در شاخص شـرکت‌های پیمانکار ایران (فروش و بازده فروش) هم چنین با کسـب رتبه ۶۳ (۴ پله سـعود نسبت به رتبه پارسال) در بین ۵۰۰ شرکت برتر کشور قرار گرفت و موفق به دریافت لوح تقدیر این همایش شد.

به گزارش صمت، بیست‌وششـمین همایش شـرکت‌های برتر ایران، با حضـور مهندی علی‌آبادی وزیـر صنعت، معدن و تجـارت، وزیر اقتصاد، معـاون وزیـر صمت و رئیس هیـات عامل ایمیدرو، مقامـات اقتصادی و صنعتی کشـور، مدیران شـرکت‌های برتر ایران، صاحب‌نظران اقتصادی و صنعتی و اصحاب رسـانه در مرکز همایش‌های بین‌المللی صداوسـیما، برگزار شد.

در ایـن همایش، ضمـن اعلام مهم‌ترین نتایـج رتبه‌بندی ۵۰۰ شـرکت بزرگ کشور و ارائه گزارشی از وضعیت رشته‌های مختلف کسـب‌وکار، از شرکت‌های پیشـروی منتخب بر اساس روند رشد چهارساله اخیر، تقدیر به عمل آمد.

براسـاس گزارش گروه کارشناسی رتبه‌بندی IMI-۱۰۰ و نتایج به‌دست‌آمده از رتبه‌بندی سال ۱۴۰۲، از میان ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور، شـرکت مهندسی فکور صنعت در این همایش رتبه یک از نظر شـاخص شرکت‌های پیمانکار و رتبه ۶۳ در بین ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور قرار گرفت.

گفتنی اسـت در این همایش محمدوحید شـیخ‌زاده مدیرعامل شرکت فکورصنعت نیز مورد تقدیر قرار گرفت.

دعوت به همکاری

موسسه فرهنگی مطبوعاتی
گسترش صنعت معدن و تجارت

صمت
صنعت معدن تجارت

گسترش
پایگاه خبری

- روزنامه صمت
- روزنامه روزگار امید
- روزنامه روزگار معدن
- روزنامه روزگار فیلم
- روزنامه روزگار اقتصاد
- هفته نامه روزگار خودرو
- روزنامه روزگار ما
- ماهنامه روزگار وصل

در راستای تکمیل نیروی انسانی از افراد توانمند در
حوزه های فناوری و خبرنگاری
دعوت به همکاری می نماید

تلفن تماس : ۸۲۱۹۰ داخلی ۱۰۲ و ۱۰۵

مناقصه عمومی یک مرحله ای

شهرداری بندرعباس

شـهرداری بندرعباس (شـهرداری منطقه ۲) در نظر دارد **فراخوان عمومی یک‌مرحله‌ای خرید ۱۶ عدد آلاچیق و ۱۶۶ عدد نیمکت پارکی به شماره ۲۰۰۲۰۰۴۹۱۶۰۰۰۱۵۹** را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

کلیـه مراحـل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسـناد فراخوان تا بازگشـایی پاکت‌ها از طریق درگاه سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

متقاضیـان شـرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سـامانه، نسـبت به ثبت‌نام و دریافـت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مواعد زمانی:

– تاریخ انتشار فراخوان:	تاریخ:	۱۴۰۲/۱۱/۰۴	ساعت ۱۵:۰۰
– مهلت دریافت اسناد فراخوان:	تاریخ:	۱۴۰۲/۱۱/۱۱	ساعت: ۱۹:۰۰
– مهلت ارسال پیشنهادات:	تاریخ:	۱۴۰۲/۱۱/۲۳	ساعت: ۱۵:۰۰
– زمان بازگشایی پاکت‌ها:	تاریخ:	۱۴۰۲/۱۱/۲۴	ساعت: ۱۳:۰۰

این آگهی برابر آئین‌نامه معاملات جدید شهرداری تهران تسری به مراکز استان‌ها صرفاً یک نوبت منتشر می‌گردد.

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: ضمانتنامه بانکی یا فیش واریزی به مبلغ ۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه: بندرعباس - کلشـهر شمالی، بلوار سیدمصطفی خمینی، خیابان شلمچه، کوچه فروزان ۳، شهرداری منطقه ۲

شناسه ۱۶۵۱۵۰۶

مدیریت ارتباطات و امور بین الملل شهرداری بندرعباس

یادداشت

ساخت‌وساز به دنبال کیفیت

حسین مرادی
فعال صنعت ساختمانی

برای بهبـود کیفیـت در صنعت ساخت‌وسـاز، نیازمند برنامه‌ریزی بلندمدت از مرحله تامین سـرمایه تا طراحی، انتخاب و تامین مصالح، اجرا و نظارت و ارائه پوشـش بیمه هستیم. این برنامه باید تضمین کیفیت را در تمامی مراحل و در سراسـر کشور به مدت حداقل ۵۰ سال به‌منظور رفع نواقص و حل مشکلات در بافت‌های معیوب و غیراستاندارد، فراهم کند.

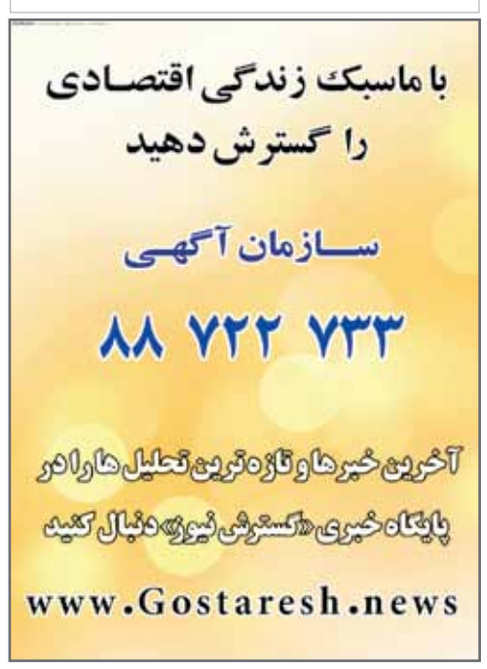
مشکل اصلی این است که سـرمایه‌گذاران بدون داشتن شناسـنامه و تجربه کافی در صنعت ساخت‌وساز، به‌دنبال بهره‌بـرداری از بازار پرطرفدار ساخت‌وسـاز هسـتند تا به جهش اقتصادی دسـت یابند. این چالش اولیه در تضمین کیفیـت وجود دارد و در کشـورهای دیگر جز ایران، ورود سـرمایه‌گذاران کوچک بدون شناخت حرفه‌ای و قانونی به صنعت ساخت‌وساز معمول نیست.

برخی سرمایه‌گذاران در حوزه ساخت‌وساز عموما در پی منافع مالی هسـتند و بدون توجه به شـرایط و ملاحظات فنـی یک پروژه، در آن سـرمایه‌گذاری می‌کنند؛ اما طبق قاعده، سـازنده باید مسـئولیت حفظ منافـع بهره‌برداران را در رعایـت جنبه‌های کیفیت سـاخت برعهده بگیرد. با این حال، در این مدل عملکرد، به‌دلیل وابسـتگی سازنده به سـرمایه‌گذار، کیفیت به‌نفع منافع مالی بیشـتر، قربانی می‌شـود و در صورتی که سازنده اعتراض کند، او از فرآیند اجرا حذف و پروژه با یک سازنده دیگر ادامه پیدا می‌کند.

باتوجـه به برنـد معتبـر سـرمایه‌گذاران غیرمتخصص، مسئله افت کیفیت برای آنها اهمیتی ندارد. این افراد هیچ انگیـزه‌ای برای رعایت المان‌های کیفیـت و رعایت اصول و مقررات مرتبط با سـاختمان ندارند و تنها به سـود مالی علاقه‌مند هستند. به‌همین‌دلیل، برای بسیاری از آنها ورود بـه این حرفه تجربه‌ای موقتی اسـت و پس از آن دیگر در این صنعت فعالیت نمی‌کنند.

تولیدکنندگان مصالح سـاختمانی نیز با مشکلات جدی روبه‌رو هسـتند. برخی تولیدکنندگان کاشـی و سرامیک، اتصـالات و سـایر مصالـح ادعـا می‌کنند که سـازندگان غیرحرفـه‌ای به‌دنبال تهیه محصـولات نامرغوب و کیفیت پایین هستند و در نتیجه، محصولات کم‌کیفیت با سرعت بیشتری نسبت به محصولات ممتاز به بازار عرضه می‌شوند.

ایـن روند نامطلوب، باعث اسـتفاده از مصالح نامرغوب و کیفیت پایین در سـاختمان‌های لوکس می‌شود، در حالی که خریداران چنین سـازه‌هایی را به‌عنوان یک ساختمان باکیفیت و بـا نرخ بالا خریداری می‌کننـد. یکی از دلایل اصلی افت کیفیت در پروژه‌های سـاختمانی، کمبود منابع مالـی در مراحل پیشـرفت پـروژه اسـت. به‌طورمعمول، پروژه‌ای را نمی‌توان یافت که با مشکلات مالی دست‌وپنجه نرم نکند. در نتیجه، سـرمایه‌گذار با کاسـتن از کیفیت یا عدم‌رعایت تعهدات موردنظـر در مرحله طراحی، پروژه را تمام‌شـده معرفی و مشتریان را سال‌ها در انتظار پایان کار رها می‌کند. به‌طورکلی، در حوزه ساخت‌وسـاز، یک منطق رایـج وجود دارد کـه در بخش دولتـی و خصوصی به‌کار مـی‌رود. در این منطق، بخش خصوصی و سـرمایه‌گذاران در تلاش برای کسب سود بیشتر هستند و در بخش دولتی نیز، بیشـتر به تامین ساخت‌وسازهای بزرگ تمرکز دارند. در این رویکرد، کیفیت ساختمان به‌عنوان نقطه مشترکی که در آن آسیب می‌بینند، فراموش می‌شود. گستره تضمین کیفیت در یک پروژه ساختمانی از پیوست ایمنی و رعایت ملاحظات زیسـت‌محیطی آغـاز و در تحقق مصرف بهینه انرژی به‌عنـوان مولفه‌های اصلی در توسـعه پایدار تبیین می‌شود. متاسـفانه تلفیق بخش طراحی و مطالعات پروژه بـا بخش نظارت و کنترل کیفیت توسـط سـرمایه‌گذاران پروژه‌های سـاختمانی، یکی دیگر از آفت‌هـای انحراف از کیفیت در ساخت‌وسـاز است. عمر مفید یک ساختمان در بیشتر کشورهای پیشـرفته حدود ۸۰ سال است و پس از اتمـام عمر مفید، اقداماتی برای بازسـازی، بهبود و تقویت سـاختمان‌ها انجام می‌شود. این اقدامات به این دلیل است که سـاختمان را به‌عنوان یک هویـت تاریخی و اجتماعی می‌شناسـند. تحلیل تمام عوامل موثر بـر کیفیت و تاثیر هر عامل بر سـایر عوامل، یک معادله پیچیده را در صنعت ساخت‌وسـاز ایجـاد کرده که سـال‌ها متمادی اسـت که هیچ‌یک از ذی‌نفعان در قبال مردم در جایگاه مصرف‌کننده نهایی قبول مسـئولیت نمی‌کنند و مردم به‌عنوان قربانیان عدم‌تضمیـن کیفیت قـرار می‌گیرند. ایـن موضوع باعث عدم‌شفافیت کیفیت می‌شـود و در بین عوامل موردبحث پنهان می‌ماند.

تهران ۳۵ هزار ساختمان ناایمن دارد

راه دور و دراز ایـمن‌سـازی

تهـران در حال حاضـر و بنا بر آمار ارائه‌شـده از سـوی مدیریت شـهری، ۳۵هزار سـاختمان ناایمن دارد که البته این ناایمنی‌ها، ضرایب متفاوتی دارند و در لیسـت این ۳۵ هزار، نیمی از سـاختمان‌های دولتی و گاهی ساختمان‌های خود شـهرداری هم قـرار گرفته‌اند و با این احتسـاب، ۵۰ درصد ساختمان‌های دولتی در پایتخت (محل تجمیع همه وزارتخانه‌هـا و تمامی ارگان‌ها و نهادهـای ایران) ناایمن و خطرآفرین هستند. نکته اما وجود ۷۵ ساختمانی است که به‌گفته اعضای شـورای شهر تهران وضعیتی بحرانی دارند و هـر آن ممکن اسـت خاطره ریزش‌هایی مثل سـاختمان پلاسکو را بازآفرینی کنند.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

بحث ناایمن بودن سـاختمان‌های تهران هر از چندگاهی مطـرح و آمـار و ارقامـی نیـز در ایـن میـان رد و بـدل می‌شود.

روزهـای اخیر هـم لابه‌لای آمـاری که از سـوی اعضای شورای شهر تهران مبنی بر پیشرفت ایمن‌سازی و در عین حال حضـور و وجود ملموس خطر بـود و نیز صحبت‌هایی از سازمان آتش‌نشانی درباره اختیارات ناچیز این سازمان، شاید این جمله بیش از همه توجه مخاطب را جلب می‌کرد که «گزارشـی در این‌باره داریم که اگر کسی آن را بخواند، شب نمی‌تواند راحت بخوابد»؛ جمله‌ای از مهدی پیرهادی، عضو شـورا که درباره گزارش همین سـاختمان‌های ناایمن که بحث‌شان مطرح است، ایراد شد.

به‌تازگی مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شـهر تهـران نیز گفته اسـت کـه هیچ‌جای دنیـا این‌طور نیست که آتش‌نشـانی نتواند سـاختمان ناایمنی را پلمب کند! امـا بی‌توجهـی مالکان به چـه دلیل اسـت؟ مالکان سـاختمان پلاسـکو در تهران و یا متروپل در خوزسـتان؟ چـرا دسـتگاه‌های خـاص و متولـی نمی‌تواننـد ضمـن تشـخیص ناامنی، مالکان را وادار به پلمب کنند و نگذارند خسارت‌های جانی و مالی ملی با ابعاد وسیع مادی و روحی بـه مردم تحمیل شـوند؟ صمت در این گزارش به بررسـی ساختمان‌های ناایمن پرداخته است.

از ۳۵ هزار ساختمان ناایمن، ۷۵ ساختمان وضع بحرانی دارند

بیش از ۳۰ هزار سـاختمان ناایمن در تهران شناسایی شده‌اند؛ برخی سـاختمان‌ها در وضعیـت بحرانی قرار دارنـد، تعدادی از سـاختمان‌های ناایمن کلانشهر تهران مربوط به ارگان‌های دولتی و غیردولتی هسـتند و به‌گفته مهدی پیرهـادی «هیچ توجیهی ندارد که ساختمان‌های دستگاه‌های دولتی و حتی خود شهرداری برای تامین رقم کمی دچار مشکل شوند و ناایمن باشند.»

۳۵ هزار سـاختمان ناایمن (البته با ضرایب ایمنی متفاوت) در شهر تهران شناسایی و ارزیابی شده‌اند و همچنان «۷۵ ساختمان در وضعیت بحرانی قرار دارند.» این در حالی است که در سال‌های گذشته شاهد آتش‌سـوزی‌های زیادی در ساختمان‌های فرسوده شـهر مانند پلاسـکو، سـینا اطهر و... بودیم کـه در این حوادث تعدادی از شـهروندان و آتش‌نشـانان جان خود را از دست دادند. گفتنی اسـت مهدی بابایی، رئیس کمیته ایمنی شورای اسلامی شهر تهران از کاهش تعداد ساختمان‌های ناایمن پایتخت از ۱۲۹ به ۷۵ سـاختمان خبـر داده و گفته: این ۷۵ سـاختمان ناایمن وضعیـت بحرانی دارند و باید به‌عنوان اولویت به ایمن‌سـازی آنها پرداخت و نمی‌توان گفت وضعیت کدام‌یک خطرناک‌تر از دیگری اسـت. اما به‌گفته مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شـهر تهران «۵۰ درصد سـاختمان‌های دولتی ناایمن هستند و اگر بودجه‌ای هم برای ایمنی داشـته باشند، صرف خرید شکلات می‌کننـد!» محمدی گفته: برای تک‌تک سـاختمان‌های پرخطر بـا کمک دسـتگاه قضایی پرونده تشـکیل شـده، امـا همچنان تعداد این سـاختمان‌ها دورقمی اسـت. وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی آن‌چنان پای‌کار ایمن‌سازی نیامده‌اند تا جایی که مدیرعامل سـازمان آتش‌نشانی شـهر تهران می‌گوید: «بخش عمده‌ای از سـاختمان‌های دولتی تاییدیه آتش‌نشـانی ندارند و از هفته آینده برای آنها اخطاریه می‌فرستیم.»

برخی از سازندگان به ایمنی توجه نمی کنند

فرید حسین‌زاده، فعال صنعت ساختمان به صمت گفت: در چندین سال گذشته، شاهد ویرانی بسیاری از ساختمان‌ها به‌دلیل عدم‌رعایت اصـول ایمنی بوده‌ایم. نادیده گرفتن مسـائل ایمنی، یکی از عواملی اسـت که باعث آسیب دیدن بسیاری از ساختمان‌ها به‌دلیل حوادث مختلف می‌شـود و در نتیجه، جان و مال مالکان این ساختمان‌ها در معرض خطر قرار می‌گیرند. مکررا سـازمان آتش‌نشانی هشدارهایی درباره رعایت اصول ایمنی برای ساختمان‌های در حال ساخت صادر کرده اسـت، اما بسیاری از مالکان این ساختمان‌ها، بی‌تفاوت به این هشدارها رفتار می‌کنند.

وی در ادامه بیان کرد: سـازندگان ساختمان‌ها به‌ندرت به مسائل ایمنی توجه می‌کنند و ساخت‌وسـاز صحیـح را در نظر نمی‌گیرند. باوجود هشدارها و نظارت سازمان آتش‌نشانی بر ایمنی ساختمان‌ها، همچنان تعداد زیادی ساختمان خطرناک و در معرض خطر فروپاشی وجود دارند. برخی از سازندگان به‌دلیل هزینه‌های بالای ایمن‌سازی سـاختمان‌ها، به هشدارهای سازمان آتش‌نشـانی توجه نمی‌کنند و قوانین مربوط به ساخت‌وسـاز، به‌ویژه آیین‌نامه مبحث ۱۹ را نادیده می‌گیرند. این مسـئله باعث می‌شـود که حتی با زلزله‌های کوچک، شاهد ویرانی ساختمان‌های ناایمن باشیم.

تامین ایمنی ساختمان‌ها یک وظیفه همگانی است که همه باید به آن توجه کنند

ایمنی ساختمان‌ها اهمیت زیادی دارد

این کارشـناس تاکید کرد: سـازمان آتش‌نشـانی تـا حد زیادی تلاش کرده اسـت تا با انجام بازرسـی‌ها و رعایت دستورالعمل‌های ایمن‌سازی، موفقیت‌هایی کسب کند؛ اما متاسفانه بسیاری از مالکان مقاومت و از رعایت اصول ایمنی آتش‌نشـانی صرف‌نظر می‌کنند و با ایـن رفتار، جان خود و دیگـران را به‌خطر می‌اندازند. از طرف دیگر، سـازمان آتش‌نشـانی قدرت قانونی لازم را برای اجبـار این افراد به رعایت مقررات ایمنی در اختیار ندارد، بنابراین نمی‌تواند به‌طورکامل در حیطه اختیارات خود عمل کند. حسین‌زاده افزود: اهمیت ایمنی سـاختمان‌ها به‌دلیل ارتباط مسـتقیم با جان مردم بسیار برجسته اسـت. از این‌رو، ایمنی سـاختمان‌ها یک وظیفه همگانی اسـت که بایـد به آن توجه کرد. با ایجاد هماهنگی و فرهنگ‌سـازی موضوع، می‌توانیم روزبه‌روز شـاهد کاهش خطرات مختلف در ساختمان‌های شـهری باشـیم. وی معتقد است: کنترل ساخت‌وسـازهای شهری به‌منظـور توسـعه متوازن و بهینه شـهر از طریق اجـرای ضوابط و مقررات ساخت‌وسـاز انجام می‌شود. متاسفانه، عدم‌اجرای بسیاری از ایـن ضوابط و مقررات، مدیریت شـهری را به اقداماتی مانند کنترل مداوم ساخت‌وسازها و تعیین ضمانت‌های اجرایی قانونی برای رعایت ضوابط و مقررات واداشـته اسـت. باوجود تلاش‌های مدیریت شهری در این زمینه، هنوز هرسـاله تعداد قابل‌توجهی از تخلفات ساختمانی در تهران گزارش می‌شود.

وی در پایـان گفـت: موضـوع سـاختمان‌های ناایمن فقط مختص مراکز اداری و تجاری نیست. در تهران هزاران هکتار بافت فرسـوده وجود دارد که می‌تواند در مواقع بحرانی برای مردم خطرساز باشد. باید به مالکان فشار آورد تا قانون اعمال شود. در نهایت اینکه خلأهای قانونی در زمینه ساختمان‌های ناایمـن وجـود دارد؛ کارشناسـان حریـق می‌گویند کـه ماموران آتش‌نشـانی در ایران فقط می‌توانند به ساختمان‌های ناایمن اخطار دهند، حتی نمی‌توانند یک انشـعاب هم قطـع کنند. این در حالی اسـت که در کشـورهایی مانند ژاپن و انگلیس، ماموران آتش‌نشانی حتی اجازه پلمب ساختمان‌های ناایمن را دارند. بنابراین باید به این موضوع مهم نگاه عمیق‌تری کنیم تا شرایط وخیم‌تر نشود. مسلما با همکاری و همکاری همه نهادها، می‌توانیم سـاختمان‌های ناایمن را ایمن‌سازی کنیم.

ساختمان‌های پرخطر در کلیت مشکل دارند

علی اشـتری، کارشـناس ایمنی به صمت توضیح داد: متاسـفانه درباره سـاختمان‌های پرخطر و ناایمن در شـهر تهـران، هرازگاهی آماری منتشر می‌شود که تعداد این ساختمان‌ها تا چه اندازه کاهش یافته است. موضوع اصلی این سـاختمان‌ها، بحث تعداد آن نیست، بلکه موضوع کلیت سـاختمان‌های ناایمن اسـت که باید موردبحث قرار بگیرد. زمانی که در قانون‌گذاری خشـت اول کج گذاشته شود، اصلاح نواقص موجود سـخت می‌شـود. تهران سالیان سال است که با شهرسـازی غلط و ساخت‌وسـازهای غیراصولی، شـرایط سختی را تجربـه می‌کنـد. وی در ادامـه بیان کرد: اینکه تنها سـاختمانی را از لحاظ اسـتانداردهای آتش‌نشـانی، ناایمن تلقی کنیم و سالانه تنهـا چنـد عدد از آنها را ایمـن کنیم، چاره کار نیسـت. ایمنی در ساخت‌وسـاز از همان کلنگ اول شـروع می‌شود و تا لحظه تخریب ادامه دارد. ایمنی سـاختمان‌ها بحث بسیار گسـترده‌ای است و در جهات مختلف باید تابع قوانین مهندسی باشد.

اشـتری افـزود: ما در سـال‌های اخیر، شـاهد اتفاقـات ناگواری دربـاره بی‌توجهی به ایمنی سـاختمان‌ها بودیم که البته تنها مقصر آن، مسـئولان ذی‌ربط نیسـتند؛ زیرا در شـرایطی که هیات‌مدیره سـاختمان‌های تجـاری و مراکـز مهـم اداری و حتـی تفریحی به تذکرهای ایمنی بی‌تفاوت هسـتند و ادعا می‌کنند که بحث ایمنی، هزینه‌های زیادی دارد، کاری از پیش برده نمی‌شـود و جان صدها انسان به‌خطر می‌افتد.

سازمان آتش‌نشانی یک ارگان فداکار است

وی درباره عملکرد سازمان آتش‌نشانی در برخورد با ساختمان‌های ناایمن به صمت گفت: سـازمان آتش‌نشانی مثل همیشه یک ارگان فداکار و منضبط اسـت و در این راه، تلاش‌هـای زیادی انجام داده؛ اما مشـکلی که وجود دارد، این است که سـازمان آتش‌نشانی برای اعمال قانون ساختمان‌های ناایمن با محدودیت روبه‌رو اسـت؛ اتفاقی کـه در کشـورهای پیشـرفته رخ نمی‌دهد و سـازمان آتش‌نشـانی به‌عنـوان یـک ارگان قانون‌گذار و مجری، مسئولیت‌های زیادی را در حوزه ایمنی ساختمان‌ها انجام می‌دهد.

این کارشناس در خاتمه بیان کرد: در یکی، دو سال اخیر شهرداری و وزارت راه و شهرسـازی با همکاری سازمان آتش‌نشانی و نهادهای مربوطه اقدامات مناسبی را برای کاهش تعداد ساختمان‌های ناایمن انجام داده و در این راه به موفقیت‌های نسـبی رسیده است؛ اما این موضوع کافی نیسـت و نیاز به تلاش بیشـتری دارد تا بتوانیم جان شهروندان را در سطح شهر محافظت کنیم.

تهران سالیان سال است که با شهرسازی غلط و ساخت‌وسازهای غیراصولی شرایط سختی را تجربه می‌کند

سخن پایانی

تهران علاوه بر مشکلاتی همچون ترافیک، آلودگی هوا، فرونشست و گسـل‌های متعدد، با چالش سـاختمان‌های ناایمن مواجه اسـت، به‌گونه‌ای که براسـاس یک پایش انجام‌گرفته، ۳۳ هزار سـاختمان تنهـا از منظر حریق ناایمن تشـخیص داده شـده‌اند و در حالی که به‌تازگـی با ورود دادسـتانی، همتی برای رفع خطر سـاختمان‌های ناایمن حداقل در حوزه ساختمان‌های عمومی و پرتردد شکل گرفته اسـت، اما باوجود این، تهران هنوز راه طولانی برای شناسایی و رفع ساختمان‌های ناایمن در همه حوزه‌ها دارد.

برای ارزیابی سـاختمان‌های ناایمن در ابتدا باید به بررسـی دقیق و کامل سـاختمان‌ها پرداخت و سـاختمان‌هایی که مـوارد قانونی در سـاخت آنها رعایت نشـده اسـت، باید با دسـتور قضایی مورد پیگیری قرار گیرند. ایمنی این ساختمان‌ها بسیار مهم است تا جان شهروندان در معرض خطر نباشـد. مالکان این ساختمان‌ها ملزم به ایجـاد تغییرات، رعایـت ضوابط و آیین‌نامه‌های مربوطه باشـند که توسط سازمان‌های مختلف به آنها ارائه می‌شود.

نکتـه قابل‌تامل این اسـت که دربـاره رفع چالـش ناایمنی تمام دسـتگاه‌های متولی باید دسـت به‌دسـت هم دهند تا این ناایمنی از شـهر تهـران رخت ببندد، بنابراین سـتاد بحران، سـازمان نظام مهندسی، اداره برق، اداره آب و سازمان آتش‌نشانی و مدیریت شهری باید با یکدیگر مباحث را پیش ببرند تا بحث ناایمنی سـاختمان‌های پایتخت کنترل شود.

صنعت معدن تجارت

ویژه‌نامه

چهارشنبه
- ۴ بهمن ۱۴۰۲
- ۱۲ رجب ۱۴۴۵
- ۲۴ ژانویه ۲۰۲۴
- شماره ۲۴۹۷
- پیاپی ۳۸۱۵

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

صمت از کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در هرمزگان گزارش می‌دهد

کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری، عامل پیشرفت فولاد هرمزگان

عکس‌ها: مهدی کاوه‌ای

گزارش تصویری

صمت از کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در هرمزگان گزارش می‌دهد

کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری، عامل پیشرفت فولاد هرمزگان

عکس: مهدی کاوه‌ای

شهریار خادمی: سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم به‌همت فولاد هرمزگان با محوریت بررسی فرآیندهای کوره قوس‌الکتریکی و فرآیندهای متالوژی ثانویه توسط متخصصان و مدیران صنعت فولاد کشور آغاز به کار کرد. این کنفرانس روزهای سوم و چهارم بهمن امسال برای هم‌افزایی بیشتر شرکت‌های تولیدکننده محصولات فولادی در بندرعباس برگزار می‌شود.

بررسی فرآیندهای کوره قوس‌الکتریکی و فرآیندهای متالوژی ثانویه توسط متخصصان و مدیران صنعت فولاد کشور از مهم‌ترین محورهای این کنفرانس است. انجماد محصولات ریخته‌گری مداوم و بازیافت حرارت، افزایش بهره‌وری و بهینه‌سازی فرآیندهای فولادسازی و ریخته‌گری مداوم از دیگر محورهای سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در استان هرمزگان است.

بررسی شبیه‌سازی و کنترل فرآیندها، بررسی انقلاب صنعتی چهارم در صنعت فولاد، استفاده از تکنولوژی‌های نوظهور در فولادسازی و ریخته‌گری مداوم و راهکارهای حفظ محیط‌زیست و پایداری آن از دیگر محورهای این کنفرانس اعلام شده است.

محورهای کنفرانس متناسب با علم روز دنیا

در ابتدای مراسم، امیرحسین فتحی، دبیر عملی سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم گفت: محورهای کنفرانس متناسب با علم روز دنیا است که در ۹ محور و ۲۹ زیرمحور برگزار می‌شود. وی با بیان اینکه عمده مقالات در حوزه محیط‌زیست و افزایش بهره‌وری است، افزود: کارگاه‌های آموزشی در ارتباط با این موضوعات برگزار می‌شود که متخصصان داخلی و بین‌المللی اساتید آن هستند.

فتحی گفت: ارزیابی مقالات با همکاری ۱۵ شرکت و ۱۴ دانشگاه و پارک علم و فناوری انجام شده است.

پیشرفت ۳۰درصدی فولادسازی مگامدول فولاد هرمزگان

عطاالله معروف‌خانی، مدیرعامل فولاد هرمزگان در آغاز سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم گفت: گرچه شش‌ماهه اول سال مسئله برق و شش‌ماهه دوم سال مسئله گاز را داریم؛ بااین‌حال، سال گذشته از ظرفیت اسمی عبور کردیم و ۳۲ رکورد را به‌ثبت رساندیم و افتخاراتی را برای فولاد هرمزگان ثبت کردیم؛ همه اینها مرهون تلاش‌های کارکنان و کارگران فولاد هرمزگان است. وی همچنین از پیشرفت ۳۰ درصدی مگامدول یک‌میلیون و ۷۰۰هزار تنی فولاد هرمزگان خبر داد.

وی با بیان اینکه امسال ثبت ۲۸ رکورد در همه حوزه‌های تولیدی و درآمدی داشتیم، افزود: برگزاری کنفرانس علمی ریخته‌گری یک هم‌افزایی را ایجاد خواهد کرد تا ما از جدیدترین پیشرفت‌های دنیا در حوزه فولاد بهره‌مند باشیم. باتوجه به تلاش‌های نخبگان انتظار داریم با برنامه‌ریزی این کنفرانس جمع‌بندی خوبی داشته باشیم.

مدیرعامل فولاد هرمزگان گفت: با استفاده از این هم‌افزایی و ارتباط‌هایی که ایجاد می‌شود و مقالات و کارگاه‌هایی که برگزار می‌شود، از آخرین تکنولوژی روز دنیا مطلع و برخوردار خواهیم شد.

وی با بیان اینکه دومین کنفرانس در ۲ سال پیش برای ما آورده خوبی داشت، عنوان کرد: اگر امروز فولاد هرمزگان در همه حوزه‌ها پیشرو است، به‌دلیل دومین کنفرانس ریخته‌گری ۲ سال پیش است.

معروف‌خانی اظهار کرد: امروز اگر رکوردها پشت‌سر هم ثبت می‌شود، حاصل استفاده از آخرین تکنولوژی‌های روز دنیا است. اگر پروژه مگامدول بالای ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، به این دلیل است که از تکنولوژی‌های روز دنیا استفاده و سعی شده است، در این پروژه صرفه‌جویی و ذخیره انرژی صورت گیرد.

وی گفت: مقدمات تولید فولاد سبز در فولاد هرمزگان در حال انجام است. در این حوزه، فولاد هرمزگان قدم‌های خوبی برداشته است. مدیرعامل فولاد هرمزگان اظهار کرد: انتظار ما از کنفرانس سوم باتوجه به ارائه ۱۱۰مقاله و استقبال فولادسازان کشور و شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی، موفقیت بیشتر از ۲ کنفرانس گذشته است.

معروف‌خانی تاکید کرد: به‌جایی خواهیم رسید که مرجع فناوری‌های روز دنیا خواهیم شد. در حال حاضر، در فولاد هرمزگان باکیفیت‌ترین اسلب (تختال) را تولید می‌کنیم و امروز به اروپا صادرات داریم که نتیجه برگزاری و بهره‌گیری از علم روز دنیا است. وی گفت: حاصل این کنفرانس برای همه صنعت کشور مفید خواهد بود تا از آخرین فناوری‌ها و تکنولوژی روز دنیا بهره‌مند باشیم و برای توسعه از آن استفاده کنیم.

امیدی به رفع محدودیت‌های حوزه فولاد نداریم

در ادامه بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد در آیین افتتاحیه سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم که به‌همت فولاد هرمزگان در حال برگزاری است، با بیان اینکه از اوایل دهه ۸۰ تاکنون تحولات زیادی را در صنعت فولاد شاهد هستیم، اظهار کرد: این تحولات در همه بخش‌ها از جمله کوره قوس‌ها، ریخته‌گری و ... بوده است.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: امیدی به‌رفع محدودیت‌های حوزه فولاد نداریم و بهتر است به‌سمت تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالا حرکت کنیم.

وی افزود: عمده این تحولات ریشه در برگزاری کنفرانس‌ها و همایش‌های تخصصی دارد، چراکه در این کنفرانس‌ها، ایده‌های افراد مطرح می‌شود و در دستور کار قرار می‌گیرد.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد با بیان اینکه سیر پیشرفت انتها ندارد و هر روز مبحث جدیدی در این زمینه گشوده می‌شود، گفت: دوستان ما در گروه فولاد مبارکه و به‌ویژه فولادهرمزگان از این امر عقب نمانده و پیشرفت‌های خوبی داشته‌اند.

وی بااشاره به تولید ۲ میلیارد تن فولاد در جهان گفت: یک میلیارد تن از این محصول را کشور چین و یک میلیارد تن دیگر را کشورهای دیگر دنیا تولید می‌کنند، کشور ایران با ۳۰ میلیون تن تولید فولاد رتبه دهم جهان را دارد و چنانچه از ظرفیت‌های ایجادشده استفاده کنیم، به رتبه‌های بالاتری دست می‌یابیم.

سبحانی با بیان اینکه در سند چشم‌انداز کشور که ۱۸ سال پیش تدوین شده، قرار بر این بود که در سال ۱۴۰۴ به ۵۵ میلیون تن تولید فولاد برسیم، افزود: در این زمینه فولادسازان در همه بخش‌های خصوصی، دولتی و خصولتی گام‌های زیادی برداشته‌اند و خیلی با ظرفیت ۵۵ میلیون تنی فاصله ندارد، امروز به ظرفیت ۵۰ میلیون تن تولید فولاد رسیده‌ایم، اما از این ظرفیت ایجادشده امکان بهره‌برداری نداریم، ظرفیت مورداستفاده امروز ۳۰ میلیون تن و علت آن نیز کمبود انرژی در کشور است. وی با بیان اینکه در حال حاضر ۱۳ میلیون تن از ۳۰ میلیون تن تولید فولاد کشور صادر می‌شود، ادامه داد: برای صادرات همین ۱۳ میلیون تن نیز با محدودیت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی و دریایی مواجهیم و این محدودیت‌ها اجازه نمی‌دهد از سرمایه‌گذاری انجام‌گرفته، استفاده لازم را ببریم و از سویی نیز، باید توجه داشت که هنوز دورنمای روشنی برای حل این مشکلات وجود ندارد.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد با بیان اینکه فولاد هرمزگان با ۱ و ۶ میلیون تن ظرفیت می‌تواند فولادهای جدید تولید کند، گفت: در این شرایط بهره‌برداری و سرمایه‌گذاری باید در حوزه تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالا توسعه یابد تا به سوددهی بالایی دست یابد.

وی تصریح کرد: باید توجه داشت که وزارت صمت مجوز تولید ۱۰۰ میلیون تن فولاد را برای واحدهای جدید فولادی صادر کرده و این در حالی است که اگر این ظرفیت را ایجاد کنیم، امکان بهره‌برداری نداریم.

سبحانی با بیان اینکه امیدی به رفع محدودیت‌های حوزه فولاد نداریم، گفت: مسائل زیست‌محیطی و رفتن به‌سمت تولید فولاد سبز در دستور کار است که امیدواریم فولاد هرمزگان به‌عنوان نخستین واحد به این رویا دست یابد.

وی تاکید کرد: شرایط اقلیمی و گرم شدن کره زمین، دنیا را مجبور به تولید محصولات سبز می‌کند، امروز واردات به اروپا مشمول تعرفه وارداتی سنگینی به‌میزان دی‌اکسیدکربنی که برای تولید فولاد به‌وجود می‌آید، است که اقدام خوبی به‌شمار می‌رود و می‌تواند برای تحقق تولید فولاد سبز کمک‌کننده باشد.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد بااشاره به اینکه فولاد مسموم، فولاد ضد حقوق بشری تلقی می‌شود، گفت: باید توجه داشت که در حال حاضر ۷۳ درصد از فولاد دنیا به روش کوره‌بلند تولید می‌شود و امیدواریم که در کشور در حوزه فولاد سبز به‌موفقیت برسیم.

برگزاری کنفرانس‌های تخصصی، گامی برای تحقق اقتصاد دانش‌بنیان

همچنین محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با ارسال پیامی به سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم برگزاری این کنفرانس را گامی اساسی در راستای تحقق اقتصاد دانش‌بنیان در صنعت فولاد عنوان کرد. این پیام توسط مشاور او در این همایش قرائت شد.

متن این پیام که توسط امیر مظاهری، مشاور مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه قرائت شد، به شرح زیر است:

«صنعت فولاد کشور خوشبختانه با همت و تلاش تولیدکنندگان و متولیان توانست در میان ۱۰ تولیدکننده برتر جهان قرار گیرد، این مهم با تلاش تولیدکنندگان و اجرای طرح‌های توسعه‌ای و برنامه‌ریزی متولیان حاصل شده است.

صنعت فولاد در گام دوم در حوزه نوآوری فعالیت‌های جدی را آغاز کرده و به‌دنبال آن در بخش نخست بومی‌سازی شکل گرفت که این از افتخارات بزرگ صنعت فولاد است.

امروز در بخش دوم پرداختن به نوآوری‌های جدید و توسعه تکنولوژی در دستور کار ما است. باتوجه به اهداف توسعه فولاد در جنوب کشور و همچنین تکنولوژی پیشروی به‌کارگرفته شده در فولاد هرمزگان باید با هم‌افزایی بخش تولید با اهالی علم تکنولوژی سایر شرکت‌های فولادی را فراهم کنیم.

جای خرسندی است که فولاد هرمزگان برای برگزاری کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم پیشقدم شده و نتایج خوبی را از این طریق طی سال‌های گذشته به‌دست آورده است. باید توجه داشت

که برگزاری این کنفرانس‌ها از سوی تولیدکنندگان کشور، گامی اساسی در راستای تحقق اقتصاد دانش‌بنیان در صنعت فولاد بوده که موردتاکید رهبر معظم انقلاب و همه مسئولان نظام است.

از پیگیری همه زحمات همکارانم در فولاد هرمزگان و همه دست‌اندرکاران و همه شرکت‌کنندگان در این کنفرانس کمال قدردانی دارم و امیدوارم این کنفرانس محملی برای به‌اشتراک‌گذاری دانش و تجربیات برای اهالی صنعت فولاد فراهم شود.»

توجه به نیروی انسانی، رمز رسیدن به فولاد سبز و تکنولوژی

در ادامه نادر سلیمانی ، رئیس هیات‌اجرایی انجمن تولیدکنندگان و پیشکسوت صنعت فولاد در سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم گفت: در دهه ۶۰ تولید سالانه ۳۰۰ هزار تن آلومینیوم، یک میلیون تن فولاد، ۱۰۰ هزار تن مس یک آرزو بود، اما امروز رشد صنعت گویای پیشرفت همه‌جانبه است. وی افزود: در اوایل انقلاب، نیروهای انسانی یکی از مشکلات مهم محسوب می‌شدند. نیروهای چپ و انجمن‌های اسلامی هردو در انجام امور توسعه‌ای اخلال ایجاد می‌کردند. به‌گفته سلیمانی، حل این دو مسئله، انرژی زیادی از مدیران صنعتی ما گرفت و تلاش زیادی کردیم تا تولید روی ریل قرار گیرد. سلیمانی ادامه داد: از آن شرایط اوایل انقلاب به مرحله فعلی رسیده‌ایم که صحبت از تولید فولاد سبز و کاهش آلایندگی می‌شود.

رئیس هیات‌اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: توسعه توسط نیروهای انسانی انجام می‌گیرد. نیروی انسانی، نخستین عامل در توسعه، محسوب می‌شود و همدلی نیروی انسانی، موضوع مهمی در توسعه است. رمز رسیدن به فولاد سبز و تکنولوژی توجه به نیروی انسانی و یکدل کردن نیروها است.

وی در ادامه گفت: اگر امروز در فولاد هرمزگان با افتخار نشسته‌ایم و قصد تسخیر قله ۵۵ میلیون تنی فولاد را داریم، بدون ایجاد فضای لازم و گسترش انگیزه بین نیروها محقق نخواهد شد. افتخارات فعلی صنعت فولاد، نتیجه فعالیت‌های بعد از انقلاب است و با توکل به خدا می‌توان همه مشکلات را حل کرد.

فولادهای نسل آینده

علیرضا کاظمی، معاون تکنولوژی فولاد هرمزگان در سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم گفت: فولادهای نسل سوم استحکام بالا، اقتصاد چرخشی و تاثیر تکنولوژی‌های نوظهور بر کاهش انتشار کربن از موضوعات کلیدی صنعت فولاد است.

وی افزود: صنعت فولاد تا سال ۲۰۵۰ باید سهم تکنولوژی‌هایی را که آلایندگی کمتری دارند، افزایش دهد. کاهش انتشار کربن با برنامه‌هایی مثل تغییر تکنولوژی جزو برنامه‌های جهانی است و استفاده از کوره‌های قوس با مصرف قراضه مطلوبیت خواهد یافت.

کاظمی بیان کرد: پروژه‌ها و تکنولوژی‌های جمع‌آوری کربن در امارات، برزیل، ونزوئلا، ژاپن و فولادسازانی همچون آرسلور میتال و تیسن گروپ در حال انجام است.

وی افزود: تغییرات در تعرفه‌ها و تقاضاهای جهانی ما را مجبور به حرکت به‌سمت فولاد سبز و کاهش کربن خواهد کرد. محورهای سومین کنفرانس به افزایش بهره‌وری و ارتقای دانش تکنولوژیک صنعت فولاد کمک خواهد کرد.

لزوم استفاده از تجربیات کشورهای خارجی در ایران

در انتهای این همایش «یوآخیم وون شیل» (Joachim von scheele)، مدیر تجاری‌سازی فناوری فولاد سبز شرکت لینده آلمان در سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم اظهار کرد: هزینه بالا و مقیاس‌پذیری از جمله چالش‌های کربن‌زدایی در صنعت فولاد است.

تحولات زیادی در فرآیند تولید هیدروژن رخ داده و در حال ارزان‌تر شدن است، اما هنوز با عددی که مدنظر فولادسازان است، فاصله دارد. باید سعی کنیم آن را به ۲ دلار در هر تن برسانیم.

استفاده از سوخت‌های اکسیژنی رویکرد نوآورانه و مقرون به صرفه‌ای برای تولید فولاد سبز است که از فناوری‌های بدون شعله استفاده می‌کند. تجربیات خوبی در سوئد، فنلاند و چند کشور دیگر در بهره‌گیری از هیدروژن و همچنین فرآیند بدون شعله داشته‌ایم که قابل‌استفاده در ایران هستند.

در سال ۲۰۵۰ استفاده از هیدروژن و انرژی‌های تجدیدپذیر در صنعت فولاد جهان رایج خواهد شد، اما سرعت حرکت کشورها در این مسیر متفاوت است. ایران در نقطه خوبی در این راه قرار دارد و فولاد هرمزگان ظرفیت لازم برای تولید فولاد سبز را داراست.

نگاهی به ۳ دوره کنفرانس فولادسازی و ریخته گری مداوم فولاد هرمزگان

فرصتی برای ارتباط بزرگان فولاد ایران

شرکت فولاد هرمزگان از سال ۱۳۹۸ تاکنون ۲ کنفرانس موفق بین‌المللی در حوزه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم برگزار کرده است. ۲ کنفرانس قبلی فولاد هرمزگان با هدف فراهم کردن فضای مناسبی برای دریافت و انتشار دستاوردهای نو، شناسایی راه‌حل‌هایی برای مسائل مشترک صنعت فولاد، تبادل اندیشه صاحبان‌نظر در این صنعت و تحت‌تاثیر قرار دادن صنعت فولاد برگزار شد. سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم از روز ۳ الی ۴ بهمن ۱۴۰۲ در حال برگزاری است. در ادامه نگاهی به ۲ دوره قبل این کنفرانس می‌اندازیم.

گذری بر نخستین کنفرانس ملی ریخته‌گری مداوم فولاد

نخستین کنفرانس ریخته‌گری مداوم فولاد هرمزگان، در تاریخ ۲۶ و ۲۷ آذر ۱۳۹۸ برگزار شد.

در این رویداد بهزاد نیرومند، دبیر علمی وقت نخستین کنفرانس ریخته‌گری مداوم فولاد در ابتدای مراسم گفت: طبق پیش‌بینی‌ها آمار تولید فولاد تا پایان سال ۱۳۹۸ به ۲۷ میلیون تن خواهد رسید که هرچه بیشتر ما را به‌سمت افق ۱۴۰۴ و تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدایت می‌کند و پیشرفتی چشمگیر است.

وی بااشاره به اینکه برای توسعه پژوهش در صنعت ریخته‌گری نیاز به ۵۰ پژوهشگر تمام‌وقت برای تولید هر یک میلیون تن است که این نیاز در کشورهای پیشتاز در صنعت فولاد برآورد شده است، ادامه داد: برای این موضوع، نیازمند تربیت و تشویق پژوهشگران حرفه‌ای هستیم که باید توسط شرکت‌های فولادی، مراکز علمی و پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری، شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز آموزش عالی انجام شود که تماما با حضور در چنین رویدادهایی می‌توانند مسائل روز را مطرح کنند و راهکارهایی برای آن بیندیشند. وی افزود: شرکت تاتااستیل هفته گذشته اعلام کرد به‌منظور رفع نیاز خود در این حوزه ۳۶۰ بورس تحصیلی برای پرورش متخصص در نظر گرفته است که این طرح می‌تواند الگویی برای مدیران فولادی ما باشد.

وی در پایان اهداف کنفرانس را توسعه پژوهش‌های کاربردی ـ تخصصی، ارائه دستاوردها، توانایی‌ها و چالش‌های صنعت ریخته‌گری مداوم فولاد، معرفی و بومی‌سازی فناوری‌های نوین، هم‌اندیشی و هم‌افزایی متخصصان صنایع ریخته‌گری و توسعه پژوهش‌های بین‌رشته‌ای عنوان کرد.

■ فولاد با استحکام بالا در صنعت خودرو

در ادامه، علیرضا کاظمی، معاون تکنولوژی و توسعه فولاد هرمزگان در ادامه نخستین کنفرانس بیان کرد: صنعت فولاد آینده اقتصاد و صنعت دنیا را رقم می‌زند. وی بیشترین رشد تقاضا در مصرف فولاد را در ۲ دهه آینده مربوط به کشتی‌سازی و ساختمانی عنوان کرد که تمرکز آن بر فولاد با استحکام بالا خواهد بود و افزود: ما نیز سعی کردیم در سطح کلان به ریخته‌گری توجه کنیم تا خود را با فولاد دنیا همراستا کنیم.

کاظمی صنعت فولاد را در ۲ دهه آینده دارای چالش‌هایی دانست و گفت: یکی از این چالش‌ها کاهش شیب تقاضای فولاد است، به‌علاوه‌اینکه نیازها به‌سمت فولادهای پیشرفته‌تر و دوستدار محیط‌زیست می‌رود.

وی گفت: برای فولاد با مقاومت بالاتر و فولادهای دارای استحکام بالا نیاز به تکنولوژی روز دنیا است. باتوجه به اینکه نیازها ارتقا پیدا می‌کند، رقابت هم سخت‌تر می‌شود. دنیا در صنعت خودروسازی نیز به‌سمت استفاده از فولاد با استحکام بالا پیش می‌رود که با کاهش مصرف فولاد کم‌کربن و همین‌طور کاهش وزن خودروها همراه است.

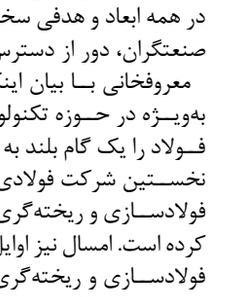
■ جایگاه ویژه در صنعت فولاد

همچنین اصغر مدنی، معاون بهره‌برداری فولاد هرمزگان در نخستین کنفرانس ملی ریخته‌گری گفت: سال ۱۸۸۷ نخستین ماشین ریخته‌گری تولید شد که در انتخاب ماشین ریخته‌گری توجه به عوامل کاهش مصارف، بهره‌وری بالا، راندمان تولید بالا، کیفیت بالای محصول، تناسب با دیگر تجهیزات فولادی و تولید محصولات موردنیاز است. ماشین‌های ریخته‌گری مداوم فولاد یکی از پیچیده‌ترین ماشین‌آلات هستند و بیش از ۲۰ هزار قطعه در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند تا یک ماشین ریخته‌گری مداوم تولید شود. یکی از پیچیده‌ترین ماشین‌های ریخته‌گری مربوط به اسلب است.

مدنی افزود: ریخته‌گری مداوم باتوجه به افزایش تولید فولاد در کشور، جایگاه ویژه‌ای دارد. اگر می‌خواهیم به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال برسیم، باید در انتخاب تکنولوژی تولید دقت بالایی داشته باشیم تا به بهره‌وری مطلوب برسیم. وی ادامه داد: یکی از ویژگی‌های شرکت فولاد هرمزگان، کاهش مداوم عیوب تولیدات این مجموعه است که روند پیوسته دارد، همچنین تعمیرات ماشین‌های ریخته‌گری به‌اندازه تولید آن اهمیت دارد که برای حفظ کیفیت و میزان تولید ضروری است.

■ توسعه تکنولوژی حلقه مفقوده

در ادامه، فرزاد ارزانی، مدیرعامل پیشین شرکت فولاد هرمزگان در سخنرانی خود در افتتاحیه نخستین کنفرانس ریخته گری مداوم فولاد گفت: شرکت فولاد هرمزگان تلاش کرده است تا پژوهش‌محور در راستای بهبود محصولات و کاهش هزینه‌ها حرکت کند. وی اصل یادگیری را از طریق انجام دادن دانست که برای دستیابی به تکنولوژی، ابتدا باید صنعت ایجاد شود و سپس به دانش دست پیدا کنیم. وی افزود: کشورهایی مانند ژاپن و کره‌جنوبی از همین روش برای ارتقای چرخ تکنولوژی در صنعت فولاد استفاده کرده‌اند که در این امر موفق هم شده‌اند.

ارزانی در پاسخ به این سوال که آیا دستیابی به تکنولوژی فولاد برای ما ضروری است، ادامه داد: ما ۳۵ میلیون تن ظرفیت نصب‌شده و نیاز به ۲۰ میلیون تن دیگر برای دستیابی به چشم‌انداز ۱۴۰۴ و تولید ۵۵ میلیون تن داریم، بنابراین باید ده‌ها خط جدید ریخته‌گری خریداری شود تا خطوط موجود را ارتقا دهیم، به‌همین‌دلیل به تکنولوژی‌های جدید فولادی نیاز اساسی داریم.

ارزانی بیان کرد: در حال حاضر ارتباط منسجم و موثری بین دانشگاه و شرکت‌های فولادی وجود ندارد و حلقه مفقوده توسعه تکنولوژی است. با ایجاد نقشه‌راه و واگذاری مسئولیت دستیابی به دانش و تکنولوژی به شرکت‌های فنی مهندسی، تشکیل کارگروه‌های تخصصی، حضور افراد باتجربه در صنعت، شرکت‌های دانش‌بنیان و پژوهشکده‌ها، انعقاد قراردادهای مهندسی با شرکت‌های صاحب تکنولوژی می‌توانیم به این مهم دست یابیم. در پایان نخستین کنفرانس ملی ریخته‌گری فولاد از کتاب «تولید فولاد تمیز از آهن‌اسفنجی تا تختال» با حضور مسئولان و دست‌اندرکاران حوزه فولاد رونمایی شد.

برگزاری دومین کنفرانس با محوریت انقلاب چهارم صنعتی

دومین کنفرانس ریخته‌گری مداوم فولاد هرمزگان، در تاریخ ۳ و ۴ اسفند ۱۴۰۰ برگزار شد، این کنفرانس بستر مناسبی برای تبادل اطلاعات و افکار شرکت‌کنندگان ایجاد کرد و این امر به نقطه مثبتی در صنعت فولاد بدل شد. در این کنفرانس، عطاءالله معروفخانی، مدیرعامل فولاد هرمزگان گفت: دومین کنفرانس ریخته‌گری مداوم فولاد هرمزگان بستری برای تبادل اطلاعات در راستای روش‌ها و تکنولوژی‌های نوین در صنعت فولاد است.

وی تاکید کرد: با برنامه‌ریزی‌های در دست اقدام شرکت، تولید برق و ایجاد نیروگاه فراهم خواهد شد، همچنین در زمینه گاز نیز برنامه‌هایی در دستور کار داریم که تا ۲ سال آینده به‌بهره‌برداری خواهند رسید.

معروفخانی ادامه داد: پس از ۱۳سال طرح احیای یک میلیون و ۷۲۰ هزار تنی با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۱۰هزار میلیارد تومان امسال کلید خورد که ظرف چند ماه آینده نیز واحد نورد گرم با ظرفیت ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن در این استان کلنگ‌زنی خواهد شد.

وی همچنین از حمایت از نخبگان استان برای ادامه تحصیل آنها و بهره‌مندی از علم و دانش آنها در آینده خبر داد و به ۴ طرح توسعه‌ای که در دهه فجر در این واحد معظم فولادی کلنگ‌زنی شد، پرداخت. وی تعالی و نوآوری پایدار در زمینه‌های کیفیت و کمیت محصولات، مشتری‌مداری و صادرات را از جمله اقدامات فولاد هرمزگان برای دستیابی به تندیس بلورین در نوزدهمین همایش تعالی سازمانی برشمرد.

معروفخانی همچنین از افزایش ظرفیت فولاد هرمزگان به ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن خبر داد و گفت: با انجام طرح‌های توسعه‌ای در این شرکت تولید به ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن خواهد رسید.

■ حرکت در راستای پیشرفت صنعت فولاد

در ادامه این همایش، دبیر دومین کنفرانس ریخته‌گری فولاد هرمزگان اظهار کرد: با شروع فراخوان کنفرانس، افراد مرتبط به دلایل و انگیزه‌های مختلف تلاش می‌کنند فعالیت‌ها و دانش خود یا دانش موجود در آن زمینه خاص در سطح ملی یا بین‌المللی را با ارائه مقالات یا سخنرانی ارائه کنند، در نتیجه حرکت موثری در راستای پیشرفت صنعت فولاد کشور خواهد بود.

وی تصریح کرد: این شرکت با هدف فراهم کردن محیطی برای انتشار دستاوردهای نو، شناسایی راه‌حل‌هایی برای مسائل مشترک صنعت فولاد، تبادل اندیشه صاحبان‌نظر در این صنعت، تحت‌تاثیر قرار دادن صنعت فولاد و در نهایت، ایجاد یک پایگاه تخصصی دانشی در حوزه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم، کنفرانس را برای دومین‌بار برگزار می‌کند.

معاون تکنولوژی و توسعه فولاد هرمزگان افزود: در کنفرانس پیش‌رو اهدافی از جمله فراهم ساختن محیطی برای انتشار دستاوردهای نو، شناسایی راه‌حل‌هایی برای مسائل مشترک صنعت فولاد، تبادل اندیشه صاحبان‌نظر در این صنعت و تحت‌تاثیر قرار دادن صنعت فولاد از محورهای همایش بوده و در نهایت، ایجاد یک پایگاه تخصصی دانشی در حوزه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم را در رابطه با محورهای کنفرانس دنبال خواهیم کرد و امیدواریم باتوجه به استقبال بسیار خوب صورت‌گرفته، قدم موثری در راستای ارتقای صنعت فولاد کشور برداریم.

■ فولاد هرمزگان در مسیر هوشمندسازی

در ادامه رئیس پارک علم و فناوری استان هرمزگان نیز در این مراسم اظهار کرد: فولادسازی‌ها در همه دنیا به‌سمت تکنولوژی‌های نوین حرکت موثری انجام ندادند، اما هدف‌گذاری فولاد هرمزگان به‌سمت تکنولوژی‌های نو رفته و در راستای انقلاب صنعتی نسل چهارم و هوشمندسازی گام برداشته که قابل‌تقدیر است. علی فتی تصریح کرد: خوشبختانه مدیریت و بدنه فولاد هرمزگان پذیرای روش‌های نوین پژوهشی است و در حال کار روی روش‌های نوین در حوزه ریخته‌گری و بومی‌سازی این روش‌ها است و از همین تریبون اعلام می‌کنم پارک علم و فناوری نیز آمادگی تجاری‌سازی ایده‌های موفق در این حوزه را دارد. وی افزود: فولاد هرمزگان سرآمد ارتباط بین علم و دانش و دانشگاه است و ارتباط خوب و موثری با دانشگاه هرمزگان دارد.

■ بستری برای تبادل اطلاعات

اصغر مدنی، معاون بهره‌برداری شرکت فولاد هرمزگان نیز در این کنفرانس بااشاره به اقدامات انجام‌گرفته در این شرکت گفت: باتوجه به قطعی‌های مکرر برق و گاز در امسال به مشکلات زیادی برخورد کردیم، اما با این حال موفق به ثبت ۴ رکورد ماهانه شدیم. وی تصریح کرد: این رکوردها در حالی ثبت شد که ظرفیت اسمی فولاد هرمزگان ماهانه ۱۲۵هزار تن است، اما موفق به کسب رکوردهایی بالاتر از ظرفیت اسمی شدیم.

وی افزود: همچنین در امسال موفق به تولید ۴ گرید ویژه شدیم و رکوردهای خوبی نیز در کاهش مصرف نسوزها کسب کردیم که واقعا باتوجه به قطعی‌های برق کسب این رکوردها، کار بسیار سختی بود.

وی همچنین از رشد قابل‌ملاحظه در پیشرفت بومی‌سازی فولاد هرمزگان خبر داد و افزود: باتوجه به تاکید مدیریت فولاد هرمزگان بر بومی‌سازی آن هم با روش‌های اقتصادی، اقدامات قابل‌توجهی در فولاد هرمزگان انجام گرفته است و میزان رشد ۳۰۰ درصدی در این حوزه را کسب کردیم. مدنی بااشاره به تولید پودر قالب ریخته‌گری از سوی متخصصان داخلی تصریح کرد: با حمایت شرکت فولاد هرمزگان پودر قالب ریخته‌گری در داخل تولید و از سوی سایر تولیدکنندگان اسلب نیز در حال استفاده است.

کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در ایستگاه سوم

امسال نیز شاهد برگزاری سومین کنفرانس ریخته‌گری از سوی فولاد هرمزگان در ۳ و ۴ بهمن ۱۴۰۲ هستیم.

به‌گفته مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه: رویکرد برگزاری سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم فولاد هرمزگان باتوجه به جایگاه صنعت فولاد کشور باید حرکت بر لبه تکنولوژی و دانش و استفاده از ابتکارات و نوآوری‌ها در این صنعت باشد.

محمدیاسر طیب‌نیا بااشاره به توسعه صنعت فولاد کشور طی ۲ دهه گذشته، بیان کرد: گروه فولاد مبارکه طی سال‌های اخیر پیشتاز توسعه در صنعت فولاد کشور بوده و برنامه‌های جدی را برای این حوزه تعریف کرده است. شرکت‌های زیرمجموعه گروه فولاد مبارکه در شرایط کنونی باوجود همه محدودیت‌ها با ۱۰۰ درصد ظرفیت خود فعالیت می‌کنند.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه بااشاره به برگزاری سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد هرمزگان، خاطرنشان کرد: فولاد هرمزگان که در حوزه ریخته‌گری فولاد فعالیت می‌کند، ابتکار خوبی صورت داده و ۲ دوره کنفرانس تخصصی فولادسازی را برگزار کرده است. این اقدام در حوزه صنعت فولاد یکی از فعالیت‌های بنیادین به‌شمار می‌رود.

طیب‌نیا ادامه داد: امروزه تولیدکنندگان فولاد علاوه بر فعالیت در حوزه ریخته‌گری و متالورژی، باید به حوزه‌هایی همچون صنعت سبز، هوش‌مصنوعی و نوآوری وارد شوند که جزو مباحث روز دنیا به‌شمار می‌روند. در صورتی که نتوانیم در این حوزه‌ها اقدامات متناسب را تعریف کنیم و ساختار نیروی انسانی را متناسب سازیم، از میدان رقابت عقب خواهیم ماند.

وی تصریح کرد: کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری فولاد هرمزگان اتفاق خوبی برای این صنعت است، اما باید در راستای عمق بخشیدن به این موضوعات کنفرانس حرکت کرد. همچنین به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که کنفرانس حرفی برای گفتن در صنعت فولاد کشور داشته باشد.

طیب‌نیا عنوان کرد: انتظار داریم برگزاری سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری فولاد هرمزگان یک گام جدی در توسعه دانش و تکنولوژی صنعت فولاد باشد؛ به‌گونه‌ای‌که شاهد ارائه ابتکارات و نوآوری‌های صنعت فولاد در این کنفرانس باشیم و حتی از گردآوری دانش روز دنیا یک گام فراتر رویم. این رویکرد باعث می‌شود صنعت فولاد کشور به‌تدریج یک مرجع جدید در دنیا در حوزه تکنولوژی و نوآوری باشد.

■ استقبال نخبگان و صنعتگران از کنفرانس سوم

همچنین به‌گفته عطاالله معروفخانی، مدیرعامل فولاد هرمزگان، بزرگ‌ترین هدف برگزاری سومین همایش فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد هرمزگان، مدیریت و حتی بومی‌سازی تکنولوژی‌های نوین فولادسازی در همه ابعاد و هدفی سخت است، اما با همگرایی و هم‌اندیشی صنعتگران، دور از دسترس نخواهد بود.

معروفخانی با بیان اینکه برگزاری همایش‌های تخصصی، به‌ویژه در حوزه تکنولوژی و فولاد سبز، می‌تواند صنعت فولاد را یک گام بلند به جلو ببرد، تاکید کرد: فولاد هرمزگان نخستین شرکت فولادی در ایران است که کنفرانس علمی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم را به‌صورت تخصصی برگزار کرده است. امسال نیز اوایل بهمن، سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم را در استان هرمزگان برگزار خواهیم کرد. گفتنی است طی ۲ دوره برگزاری کنفرانس فولادسازی، شاهد استقبال بسیار خوبی از این کنفرانس در میان نخبگان، دانشگاهیان و صنعتگران کشور بودیم.

مدیرعامل فولاد هرمزگان درباره دستاوردهای این شرکت از ۲ دوره برگزاری کنفرانس فولادسازی، گفت: برگزاری این ۲ کنفرانس نه‌تنها برای فولاد هرمزگان، بلکه برای کل صنعت فولاد کشور دستاوردهای خوبی به‌همراه داشت؛ زیرا این کنفرانس به‌صورت کاملا علمی برگزار می‌شود و تمام مقالات به‌صورت‌دقیق با هیات‌علمی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت دارا بودن صلاحیت، برای ارائه به کنفرانس معرفی می‌شود، بنابراین تنها مقالاتی پذیرش می‌شوند که هم از نظر علمی و هم عملی، قابلیت اجرایی داشته باشند.

وی با بیان اینکه برخی مباحث مطرح‌شده در کنفرانس‌های قبلی از ایده به عمل تبدیل شدند، خاطرنشان کرد: بسیاری از رکوردهای ثبت‌شده در فولاد هرمزگان، طی یکی،دو سال اخیر به‌دلیل استفاده از نوآوری‌ها و ابتکارات بود، همچنین برخی طرح‌های ارائه‌شده توسط نخبگان صنعت، بومی‌سازی شد. در همین حال، طرح‌هایی را نیز مهندسی معکوس کردیم. ماحصل این موارد موجب شد که فولاد هرمزگان نه‌تنها از ظرفیت اسمی خود عبور کند، بلکه ۴۴ رکورد کمی و کیفی در حوزه بهره‌برداری و تولیدی از خود برجای بگذارد که به‌نوعی در صنعت فولاد کشور بی‌نظیر است و دستاورد قابل‌توجهی باتوجه به محدودیت‌های انرژی در کشور به‌شمار می‌رود.

روش‌های ریخته‌گری فولاد؛ الزامات و مراحل

محصولات فولادی بر اساس اینکه چگونه تولید می‌شوند، به انواع ریختگی و نوردی تقسیم می‌شوند. بنابراین، ریخته گری فولاد یکی از اصلی‌ترین روش‌ها برای تولید انبوه این آلیاژ است. انواع روش‌های سنتی ریخته گری مانند ریخته گری ماسه ای تا روش‌های نوین مانند ریخته گری پیوسته، برای تولید محصولات فولادی استفاده می‌شوند. هر یک از این فرآیندها مزایا و معایب خود را دارند اما اصول کار همه آن‌ها ثابت است. بدین شکل که مذاب فولاد تهیه می‌شود، در قالب مخصوص ریخته می‌شود و سپس، پس از سرد شدن از قالب جدا می‌شود. اما آیا فرآیند ریخته گری آهن و فولاد به همین سادگی است؟ چالش‌های پیش رو در این فرآیند چیست؟ کدام روش ریخته گری برای تولید محصولات فولادی مناسب‌تر است؟

ریخته گری فولاد

ریخته گری فولاد شامل شکل‌دهی به این آلیاژ از طریق ذوب و انجماد آن است. این تکنیک ساده اما کاربردی، سنگ بنای صنایع عظیم فولادی در جهان است. اگرچه که روش‌های دیگری نیز برای شکل‌دهی به انواع فولاد وجود دارند، اما ریخته گری فولاد دارای مزایایی نسبت به سایر روش‌ها است که عبارت‌اند از:

توانایی ایجاد هندسه‌های پیچیده: فولاد مذاب، ساخت طرح‌های پیچیده را در هندسه‌های ساده یا پیچیده تسهیل می‌کند.

چرخه‌های تولید سریع: هنگامی‌که ابزار ریخته‌گری مرتب شدند، تعمیر و نگهداری و خرابی بسیار کمی لازم است. این امر ریخته گری آهن و فولاد را به گزینه‌ای برای کاربردهای تولید انبوه تبدیل می‌کند.

روشی کارآمد برای شکل دهی به فلزات سخت: ریخته گری اغلب یکی از تنها فرآیندهای تولید قابل‌دوام برای فلزات سخت مانند فولاد است که به‌اندازه کافی برای شکل‌دهی حالت جامد چکش‌خوار نیستند.

کاهش قطعات مونتاژ: اغلب، ریخته‌گری می‌تواند قطعات را به‌صورت یکپارچه تولید کند و نیاز به مونتاژ چند قطعه را از بین ببرد.

عدم محدودیت در ابعاد قطعات: از طریق ریخته‌گری می‌توان قطعات فولادی بسیار کوچک تا بسیار بزرگ حتی تا ۲۰۰ تن را تولید کند.

بافت های سطحی متنوع: قالب‌های ریخته‌گری را می‌توان به‌گونه‌ای طراحی کرد که بافته‌ای سطحی صاف، نیمه صاف یا ناهموار را ارائه دهد.

انواع روش های ریخته گری آهن و فولاد

ریخته‌گری به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین تکنیک‌های تولید قطعات آهنی و فولادی شناخته شده است. اما پیشرفت‌های مدرن در فناوری ریخته‌گری منجر به پیدایش و توسعه طیف گسترده‌ای از روش‌های ریخته‌گری تخصصی شده است. فرآیندهایی مانند ریخته گری دایکست تحت فشار، ریخته گری دقیق، ریخته گری قالب گچی، ریخته گری قالب ماسه ای و غیره، هر کدام مزایای تولید منحصربه‌فرد خود را دارند. مقایسه مزایا و معایب انواع رایج فرآیندهای ریخته گری فولاد می‌تواند به انتخاب بهترین روش برای یک دوره تولید معین کمک کند. با فرآیند تولید فولاد در این لینک آشنا شوید.

ریخته گری قالب ماسه ای فولادها

ریخته گری ماسه ای که از آن تحت عنوان ریخته گری قالب ماسه ای نیز یاد می‌شود، معمولاً بر موادی همچون سیلیس، مانند شن و ماسه مصنوعی یا با پیوند طبیعی متکی است. شن و ماسه ریخته گری عموماً از دانه‌های ریز آسیاب شده و کروی تشکیل شده است که می‌توان آن‌ها را محکم در کنار هم در یک سطح قالب گیری صاف قرار داد.

این روش ریخته گری فولادها برای کاهش پتانسیل پارگی، ترک‌خوردگی یا سایر عیوب با اجازه دادن به درجه متوسطی از انعطاف‌پذیری و انقباض در طول مرحله خنک شدن فرآیند طراحی شده است. ماسه را می‌توان با افزودن خاک رس نیز تقویت کرد که به ذرات کمک می‌کند تا نزدیک‌تر شوند. محصولات خودرویی مانند بلوک موتور از طریق ریخته گری قالب ماسه ای تولید می‌کنند.

مزایای اصلی ریخته گری ماسه ای عبارت‌اند از:

* هزینه‌های تولید نسبتاً ارزان، به‌ویژه در تناژ کم
* قابلیت ساخت قطعات بزرگ
* قابلیت ریخته‌گری فلزات و آلیاژهای آهنی و غیرآهنی
* هزینه کم برای عملیات پس از ریخته گری

علیرغم مزایای گفته‌شده، ریخته گری ماسه ای فولادها نسبت به روش‌های دیگر، دقت پایین‌تری دارد و سمباده زدن قطعات ریخته گری با مشخصات اندازه و وزن از پیش تعیین‌شده می‌تواند دشوار باشد. علاوه بر این، این فرآیند معمولاً محصولاتی با سطح نسبتاً خشن تولید می‌کند که نیاز به پرداخت‌کاری نهایی دارند. با انواع پرداخت کاری فلزات در این لینک آشنا شوید.

ریخته گری دقیق

ریخته گری موم فدا شونده یا ریخته گری دقیق را می‌توان برای تولید انواع قطعات فلزی از جنس فولاد کربنی، فولاد ضد زنگ، آلومینیوم، برنج، برنز، مس، روی و آلیاژهایی مانند اینکونل و استفاده کرد. ریخته گری دقیق یا موم فدا شونده، از یک الگوی موم یک‌بارمصرف برای ریخته‌گری هر قسمت از قطعه فولادی استفاده می‌کند.

موم مستقیماً در قالب تزریق‌شده، سپس برداشته می‌شود و پس‌ازآن با مواد نسوز و یک عامل اتصال در چند مرحله برای ایجاد یک پوسته ضخیم پوشانده می‌شود. الگوهای متعدد بر روی اسپروهای معمولی مونتاژ می‌شوند. پس از سفت شدن پوسته‌ها، الگوها برعکس شده و در کوره حرارت داده می‌شوند تا موم از بین برود.

سپس فلز مذاب در پوسته‌های باقی‌مانده ریخته می‌شود، جایی که به شکل الگوهای مومی سفت می‌شود. پوسته نسوز شکسته می‌شود تا قطعه فولادی ریختگی کامل نمایان شود. ریخته گری دقیق اغلب برای تولید قطعات برای صنایع خودروسازی و صنایع برق و هوافضا، مانند پره‌های توربین استفاده می‌شود. برخی از مزایا و معایب اصلی ریخته گری دقیق فولادها عبارت‌اند از:

دقت ابعادی بالا

* توانایی ایجاد قطعات جدار نازک با هندسه‌های پیچیده
* قابلیت ریخته‌گری مواد آهنی و غیرآهنی
* پرداخت سطحی با کیفیت نسبتاً بالا

اگرچه این فرآیند بسیار دقیق است، اما معمولاً گران‌تر از سایر روش‌های ریخته‌گری فولادها است. بنابراین، معمولاً فقط زمانی مقرون‌به‌صرفه است که ریخته گری های ماسه ای یا قالب گچی قابل‌استفاده نباشند. بااین‌حال، گاهی اوقات می‌توان با کاهش هزینه‌های ماشین‌کاری و ابزارآلات به دلیل نتایج سطح کیفی ریخته گری دقیق، هزینه را جبران کرد.

ریخته گری گریز از مرکز

ریخته‌گری گریز از مرکز برای تولید قطعات استوانه‌ای بلند مانند انواع لوله‌ها با تکیه بر نیروهای گریز از مرکز استفاده می‌شود. مواد رایجی که می‌توانند به‌صورت گریز از مرکز ریخته گری شوند شامل فلزات، سیمان، بتن، شیشه و مواد سفالی هستند. فلزات رایج برای این نوع ریخته گری عبارت‌اند از آهن، فولاد، فولادهای ضد زنگ و آلیاژهای نیکل، آلومینیوم و مس.

فلز مذاب واردشده به قالب بر روی سطح داخلی قالب پرتاب می‌شود و یک قطعه ریختگی ایجاد می‌کند که دارای فضای خالی در مرکز آن است. این روش که در ابتدا به‌عنوان فرآیند de Lavaud و با استفاده از قالب‌های خنک‌شونده با آب ابداع شد، برای قطعات متقارن مانند انواع لوله‌ها و لوله تفنگ‌های بزرگ استفاده می‌شد. تولید قطعات با استفاده حداقل از رایزر، یکی از مزایای اصلی ریخته گری فولادها به روش گریز از مرکز است.

برای قطعات نامتقارن که نمی‌توان آن‌ها را به دور محور خود چرخاند، از یک نوع ریخته‌گری گریز از مرکز به نام ریخته‌گری تحت فشار استفاده می‌شود. این فرآیند، چندین قسمت را حول یک اسپرو مشترک مرتب می‌کند و قالب‌ها را حول این محور می‌چرخاند. ایده مشابهی نیز برای ریخته‌گری حلقه‌های دنده‌ای بسیار بزرگ و غیره به کار می‌رود. در این روش، بسته به موادی که ریخته‌گری می‌شوند، ممکن است از قالب‌های فلزی یا شنی استفاده شود.

ریخته گری قالب دائمی

ریخته گری قالب دائمی شباهت‌هایی با ریخته گری دایکست و ریخته گری گریز از مرکز دارد. این قالب‌ها می‌توانند از فولاد، گرافیت و غیره ساخته شوند. ریخته گری قالب دائمی معمولاً برای تولید حجم بالا از قطعات فلزی کوچک و ساده با ضخامت دیواره یکنواخت استفاده می‌شود.

معمولاً در این فرآیند از فلزات غیرآهنی مانند آلیاژهای آلومینیوم، آلیاژهای منیزیم و آلیاژهای مس استفاده می‌شود. بااین‌حال، آهن و فولاد را می‌توان با استفاده از قالب‌های گرافیتی نیز ریخته گری کرد. قطعات معمولی قالب دائمی شامل چرخ‌دنده‌ها و محفظه چرخ‌دنده‌ها، اتصالات لوله و سایر اجزای خودرو و هواپیما مانند پیستون‌ها، پروانه‌ها و چرخ ها است.

ریخته گری پیوسته ؛ بهترین روش ریخته گری فولادها

ریخته‌گری پیوسته که به آن ریخته‌گری رشته‌ای نیز گفته می‌شود، فرآیندی است که در آن ریخته گری و نورد قطعه ریختگی به‌صورت پیوسته و بدون وقفه انجام می‌شود. بنابراین، این روش، تلفیقی از ریخته‌گری و نورد است. این روش مناسب برای تولید قطعات تخت با طول زیاد نظیر اسلب است.

در این فرآیند، فلز مذاب به‌طور مداوم به قالب ریخته می‌شود. قالب دارای طول نامشخص است و به‌اندازه قطعه تولیدی بستگی دارد. هنگامی‌که فلز مذاب از قالب خارج می‌شود، باگذشت زمان به سمت پایین حرکت می‌کند و طول آن افزایش می‌یابد. این امر منجر به ریخته‌گری رشته‌های بلند فلزی می‌شود.

مزایا و معایب ریخته گری پیوسته فولادها

برخلاف سایر فرآیندهای ریخته گری، خط زمانی مراحل در ریخته گری پیوسته کاملاً یکنواخت و بدون وقفه است. درحالی‌که در سایر فرآیندهای ریخته‌گری، هر مرحله از فرآیند شامل گرمایش فلز، ریختن فلز مذاب به قالب‌ها و انجماد، یک فرآیند مستقل است. در ریخته‌گری پیوسته همه مراحل به‌طور هماهنگ انجام می‌شود و ازاین‌رو در زمان پردازش بسیار صرفه‌جویی می‌شود.

ریخته گری پیوسته روشی است که برای افزایش تولید فلزات ابداع شد. تداوم ریخته گری به کاهش هزینه فولاد ریخته گری کمک می‌کند. علاوه بر این، با حذف برخی خطاها، به ریخته گری فولاد با کیفیت بهتر کمک می‌کند. همچنین، ریخته گری مداوم برخی از مشکلات روش‌های ریخته گری سنتی را برطرف می‌کند.

به‌عنوان‌مثال، تغییرات ساختاری و شیمیایی را که از مشکلات رایج در ریخته گری شمش ریزی هستند، حذف می‌شوند. تمام محصولات ریختگی تولیدشده با ریخته گری مداوم دارای خواص یکنواخت هستند. سرعت انجماد فلز مذاب نیز ده برابر سریع‌تر از انجماد فلز در روش ریخته گری شمش ریزی است.

ریخته گری پیوسته دارای مزایای زیادی است، اما فرآیندی است که به منابع متمایز نیاز دارد. به همین دلیل است که این فرآیند فقط در صنایعی که نیاز به بازدهی بالایی از ریخته گری فولاد دارند، استفاده می‌شود.

نحوه ریخته گری پیوسته فولاد

این فلز ابتدا به‌صورت مذاب درمی‌آید و در یک ظرفی ریخته می‌شود که به قالبی منتهی می‌شود. تاندیش در حدود ۸۰ تا ۹۰ فوت بالاتر از سطح زمین قرار می‌گیرد و این نیروی گرانش است که به حرکت مذاب به سمت پایین کمک می‌کند. تاندیش به‌طور مداوم با فولاد مذاب پر می‌شود تا روند تولید پیوسته ادامه یابد.

کل فرآیند کنترل می‌شود تا اطمینان حاصل شود که یک جریان صاف فولاد مذاب از طریق تاندیش وجود دارد. علاوه بر این، ناخالصی‌ها و سرباره‌ها قبل از اینکه وارد قالب شوند، در تاندیش فیلتر می‌شوند. ورودی قالب با گازهای بی‌اثر پر می‌شود تا از واکنش فولاد مذاب با گازهای موجود در محیط، مانند اکسیژن، جلوگیری شود. فلز مذاب به‌سرعت در قالب حرکت می‌کند و به‌طور کامل در آن جامد نمی‌شود.

کل قالب با آبی که در امتداد سطح بیرونی جریان دارد خنک می‌شود. به‌طورمعمول، قطعه ریختگی فولادی در امتداد دیواره‌های ریخته‌گری جامد می‌شود و سپس به‌تدریج به سمت غلتک‌ها حرکت می‌کند. این مجموعه غلتک‌ها، به تغییر جهت جریان اسلب فولادی از حالت عمودی به افقی کمک می‌کند.

مراحل ریخته گری فولادها

درحالی‌که هر روش ریخته‌گری چالش‌های منحصربه‌فرد خود را در پی دارد، اما همه تکنیک‌ها همان مراحل اولیه و اصول فرآیند را حفظ می‌کنند. مراحل اصلی ریخته گری فولادها به‌خصوص در روش ریخته گری قالب ماسه ای عبارت‌اند از:

* ساختن الگو یا مدل
* قرار دادن ماهیچه
* قالب‌گیری
* طراحی سیستم راهگاهی
* ذوب و ریختن
* تمام‌کاری

ساختن الگو

برای ایجاد یک قالب ریخته گری، سازنده ابتدا باید یک مدل یا الگوی فیزیکی طراحی کند. فرآیند ساخت این الگو، مدل‌سازی نام دارد. با استفاده از سیستم‌های طراحی به کمک کامپیوتر، ابعاد و هندسه قالب طراحی می‌شود و سپس ماسه را در اطراف الگو می‌ریزند و آن را می‌کوبند تا کاملاً متراکم و یکنواخت شود.

قرار دادن ماهیچه

بسیاری از قطعات دارای حفره‌ها یا بخش‌های توخالی درونی هستند. برای ایجاد چنین ساختاری، استفاده از ماهیچه الزامی است. ماهیچه‌ها قطعاتی هستند که در داخل حفره قالب قرار می‌گیرند تا سطوح داخلی یک ریخته گری را ایجاد کنند. به‌عنوان‌مثال، یک لوله فلزی به یک ماهیچه استوانه‌ای در داخل حفره قالب نیاز دارد تا ساختار توخالی داخل لوله ایجاد شود.

قالب گیری

در این مرحله، سازنده می‌تواند قالب ریخته گری را ایجاد کند. موادی مانند ماسه، گچ یا موم در ریخته گری قالب مصرفی استفاده می‌شود. درحالی‌که فلز و سایر مواد بادوام در روش‌های ریخته گری قالب دائمی استفاده می‌شوند. این ماده مدل قالب ریخته‌گری را پر می‌کند و اجازه می‌دهد تا سفت شود، در این مرحله سازنده آن را از حفره خارج می‌کند و اکنون می‌توان ریخته‌گری را آغاز کرد.

طراحی سیستم راهگاهی

در ریخته گری ماسه ای، یک سیستم راهگاهی مجموعه ای از کانال های متصل به هم است که به فلز مذاب اجازه می دهد تا جریان داشته باشد و هر ناحیه از حفره قالب را پر کند. سیستم راهگاهی به ما اجازه می دهد تا جریان مایع، تلاطم، سرعت خنک شدن و انقباض را کنترل کنیم.

ذوب و ریختن

فلز قبل از قرار گرفتن در قالب باید به‌درستی ذوب شود. به‌طورمعمول، این کار با استفاده از چیزی که به‌عنوان یک بوته شناخته می‌شود انجام می‌شود. بوته‌ها ظروف ساخته‌شده از سرامیک‌ها یا مواد مقاوم در برابر ذوب هستند که در آن‌ها سازنده می‌تواند فلزی را فراتر از نقطه ذوب آن گرم کند. این پاتیل‌ها در کوره‌های مخصوص قرار می‌گیرند که بر اساس نوع فلز و دمای موردنیاز انتخاب می‌شوند. برای اطلاعات بیشتر، به مقاله انواع کوره ذوب فلزات رجوع کنید. پس از ذوب مناسب، فلز مذاب در قالب ریخته‌گری ریخته می‌شود تا انجماد یابد.

تمام‌کاری

ازآنجایی‌که فلز گاهی اوقات می‌تواند شکاف‌های قالب ریخته‌گری و کانال‌های قالب را پر کند، سازندگان اغلب باید فلز را پس از ریخته‌گری، تحت عملیات ماشین‌کاری و تمام‌کاری سطحی قرار دهند. این کار را می‌توان از طریق انواع تکنیک‌های تکمیل، ازجمله سنباده و سنگ‌زنی انجام داد. هنگامی‌که ظاهر و بافت سطح مناسب به دست آمد، ممکن است برای برخی از کاربردها، فرآیندهای دیگر مانند رنگ‌آمیزی یا آبکاری الکتریکی لازم باشد.

رویداد

برگزاری سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در ۵ بخش

برنامه‌های سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم پیرو درخواست فعالان این حوزه، در ۵ بخش تدوین شده است:

۱- ارائه مقالات، اختراعات و نوآوری‌ها برتر ۲- کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی ۳- معرفی توانمندی‌های فعالان ۴- نیازمندی‌های صنایع مرتبط و ۵- فرصت‌های همکاری تدوین‌شده

محورهای همایش سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم به این شرح است:

۱- فرآیندهای کوره قوس‌الکتریکی: فرآیندهای کوره قوس‌الکتریکی به‌عنوان یک تجهیز تولیدکننده فولاد مذاب در گریدهای مختلف، فارغ از تجهیزات نصب‌شده روی آن می‌توان به ۶ مرحله شارژ، ذوب، تصفیه، تخلیه سرباره، تخلیه مذاب و بازبینی تقسیم کرد. تجهیزات و حسگرهای جدید و استفاده از منابع جدید مواد خام، کاهش هزینه تولید و زمان چرخه عملکرد را با امکان تولید فولاد مذاب در گریدهای مختلف به‌ارمغان آورده‌اند.

فرآیند سرباره پفکی و همچنین تصفیه فولاد در کوره قوس‌الکتریکی از دیگر محورهای این بخش از همایش است.

۲- فرآیندهای متالورژی ثانویه: فرآیندهای متالورژی ثانویه مجموعه‌ای از فرآیندها به‌منظور کاهش/ حذف ناخالصی‌ها و آخال‌ها، گاز زدایی، اضافه شدن مقدار مناسب عناصر آلیاژی در دما مناسب به‌صورت یکنواخت است. فرآیند پالایش خلأ، پالایش در پاتیل و گریدهای جدید فولاد از دیگر موارد مطرح‌شده در این همایش خواهد بود.

۳- ریخته‌گری و انجماد محصولات ریخته‌گری مداوم: کلیه پروژه‌ها و اقدامات مرتبط با صنعت ریخته‌گری مداوم تکنولوژی‌های موجود، آخرین نوآوری‌های انجام‌گرفته در حوزه‌های بومی‌سازی و نوآوری در تکنولوژی، مواد و قطعات ماشین ریخته‌گری، کیفیت و تولید گریدهای ویژه، شبیه‌سازی تاندیش قالب و ماشین (متالورژی، انجماد، جریان مذاب، هدایت حرارتی و...)، مدیریت تعمیر، نگهداری و توقفات در ماشین ریخته‌گری مداوم، سیستم‌های خنک‌کاری (سیالات) در ریخته‌گری مداوم، نقش فناوری اطلاعات در استقرار راهکارهای انقلاب صنعتی چهارم در فرآیند ریخته‌گری از جمله موارد مورداهمیت است.

۴- بازیافت حرارت: عمده هدررفت انرژی در صنایع از محصولات اصلی به‌طورنمونه تختال و محصولات جانبی به‌ویژه گازهای خروجی، آب‌خنک‌کننده و بدنه کوره‌ها است. بازیافت حرارت از مناطق بیان‌شده می‌تواند به‌طورمستقیم و غیرمستقیم بر کاهش شدت مصرف انرژی مجموعه صنعتی تاثیرگذار باشد. تولید برق و پیش‌گرمایش هم از موضوعات ذکرشده در سومین همایش فولادسازی و ریخته‌گری خواهد بود.

۵- افزایش بهره‌وری و بهینه‌سازی فرآیندهای فولادسازی و ریخته‌گری مداوم: مرور بر تاریخچه تولید فولاد و روند کاهش شدت مصرف انرژی، نشان از پیشرفت قابل‌توجه در این صنعت است؛ به‌حدی‌که در ۵ دهه گذشته، شدت مصرف انرژی در این بخش ۶۰ درصد کاهش یافته است، اما همچنان فاصله معنادار میان کمینه انرژی مصرفی عملی و کمینه انرژی مصرفی در واقعیت وجود دارد. کنترل خوردگی، بهینه‌سازی جریان ماده ـ انرژی، مواد شارژ جدید و کاهش زمان تعمیرات از محورهای پنجمین بخش از این کنفرانس خواهد بود.

۶- شبیه‌سازی و کنترل فرآیند: رشد چشمگیر کامپیوتر در دهه‌های گذشته، افزایش سرعت و حجم محاسبات امکان استفاده از مدل‌های شبیه‌سازی پیچیده و کنترل فرآیندها در راستای یافتن مسیر کنترلی سیستم‌ها فراهم کرده است. این مسئله برای کارخانه‌های آهن و فولادسازی به‌دلیل هزینه بالادست یافتن مسیر کنترلی بهینه برپایه تجربه حائزاهمیت بوده است. مدل‌سازی و شبیه‌سازی فرآیندها و همچنین کنترل فرآیند از محورهای این بخش از همایش هستند.

۷- انقلاب صنعتی چهارم: انقلاب صنعتی چهارم از فرآیند تولید تا ارزش‌افزوده در صنایع فولاد را دستخوش تغییر کرده است. این انقلاب با هوش‌مصنوعی، کلان داده، اینترنت اشیا، رباتیک و... ظهور کرد. هوش‌مصنوعی، داده‌کاوی و تجربه و تحلیل داده (مدل‌های داده‌محور)، اینترنت اشیا صنعتی و رباتیک از بخش‌های مهم این کنفرانس خواهند بود.

۸- تکنولوژی‌های نوظهور در فولادسازی و ریخته‌گری: تکنولوژی‌های نوظهور با تمرکز بیشتر بر میزان کاهش شدت مصرف انرژی، افزایش میزان تولید، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، تولید پایدار، کاهش ریسک و خطرات است، هرچند دستیابی به اهداف ممکن است همراه با توجیه‌پذیری اقتصادی نباشد.

۹- محیط‌زیست و پایداری: شدت مصرف انرژی بالا و حجم تولید بالا در صنعت فولاد سبب شده است که محیط‌زیست دستخوش تغییر شود. سیاست‌گذاری صحیح ابزاری مناسب در راستای سوق دادن یک صنعت به استفاده از تکنولوژی‌های جدید و زمینه‌سازی تکنولوژی‌های جدید با کمترین آسیب به آن صنعت خواهد بود. نقش فولاد در پایداری، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، اقتصاد چرخشی، متالورژی هیدروژنی و همچنین فولاد سبز دیگر محورهای بخش محیط‌زیست و پایداری سومین کنفرانس فولادسازی و ریخته‌گری مداوم خواهد بود.

نگاه صمت به مشتقات مالی

ابزاری برای روزهای بی‌ثباتی اقتصاد

امیرعباس آذرمونـد: **وضعیت اقتصاد کلان زمانـی که قابل پیش‌بینی باشـد و مولفه‌های آن ماننـد نـرخ تـورم، بهـره و ارز، نوسـانی نداشته باشـند، به‌نظر می‌رسد که تسهیلات ارزی بتوانـد نیـاز فعـالان اقتصـادی را رفع کنـد و از طـرف دیگـر، مخاطـره اعتباری و نقدینگی بانک‌ها و موسسـات اعتباری را که اعطای تسـهیلات کرده‌اند، بـا تهدید مواجه نکنـد. بـا این حـال، مطالعـه اقتصـاد ایران نشـان می‌دهد کـه نـرخ ارز به‌عنـوان یکی از مهم‌تریـن مولفه‌هـای کلان اقتصـادی در مقاطع مشـخصی با جهش‌های شـدید همراه بوده اسـت کـه ایـن جهـش ارزی، دوطرف معامـلات تسـهیلات ارزی یعنـی گیرندگان و اعطاکننـدگان را بـا مخاطره‌هـای زیـادی مواجه می‌کند. در اقتصادهای توسعه‌یافته، با طراحی سـاختارهایی از جمله ابزارهای مالی نوین توانسته‌اند بر این چالش‌ها فائق بیایند.**

در جهان پرنوسـان امروزی، صاحبـان دارایی‌های بزرگ یا هرکـس که به‌نوعی مالکیـت یک یا چند دارایـی را برعهده داشـته باشد، با پدیده‌ای به‌نام ریسک مواجه است که در ذات هر فعالیت اقتصادی و مالی وجود دارد. به‌همین‌دلیل مدیریت ریسـک از الزامات انکارناپذیر موفقیت در هر سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی است. به‌منظور مدیریت و کاهش مخاطرات مالی و اقتصادی روش‌های متعددی به‌کار گرفته می‌شـود که اسـتفاده از مشتقات مالی که نوعی ابزار مالی هستند، یکی از این روش‌ها است.

به‌گـزارش صمت به‌نقل از مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران، در یک تقسـیم‌بندی بسیار کلان، ۲ نوع کاملا متفاوت از ابزارهـای مالـی وجود دارد، یکـی از ابزارهای مالی مرتبط با مصرف، پس‌انداز و تشـکیل سـرمایه ثابتی اسـت که خلق ثـروت می‌کنند؛ چون سـهام، اوراق بدهی و دیگری ابزارهای مالی مرتبـط با انتقال ثروت میان فعالان فرهنگی و بازیگران اقتصـادی. این مشـتقات مالی از ابزارهای مالی هسـتند که کاربرد اصلی آنها، جابه‌جایی ثروت و پوشـش ریسـک است. مشـتقات مالی براسـاس یک دارایی پایه طراحـی و معامله می‌شـوند. این دارایـی می‌تواند خود یـک دارایی مالی چون سهام یا ارز باشد یا دارایی غیرمالی چون نفت و طلا. ذی‌نفعان قراردادهای مشتقه با اهداف گوناگون از جمله پوشش ریسک و مدیریت آن، مدیریت سـبد سرمایه‌گذاری و سفته‌بازی وارد بازارهای مشتقات می‌شـوند. این ابزارهای مالی می‌توانند در بورس یا فرابورس معامله شوند.

در میان مشتقات مالی، یکی از انواع مهم آن، مشتقات ارزی اسـت که به‌طورعمده برمبنای تنظیم روابـط مالی در آینده طراحی می‌شوند. لازم به ذکر است که همواره میان بازارهای امـروزی و آتی روابط منطقی برقرار اسـت و در قیمت‌گذاری مشـتقات دارایی‌هـا به معاملات آتی و اسـپات توجه ویژه‌ای می‌شود.

فعـالان اقتصـادی کـه در سـطح جهانی مراودات مالی و اقتصـادی دارند، بسـیار از ایـن ابزارهای مالی اسـتفاده می‌کننـد و بـازار آن از عمق زیادی برخوردار است.

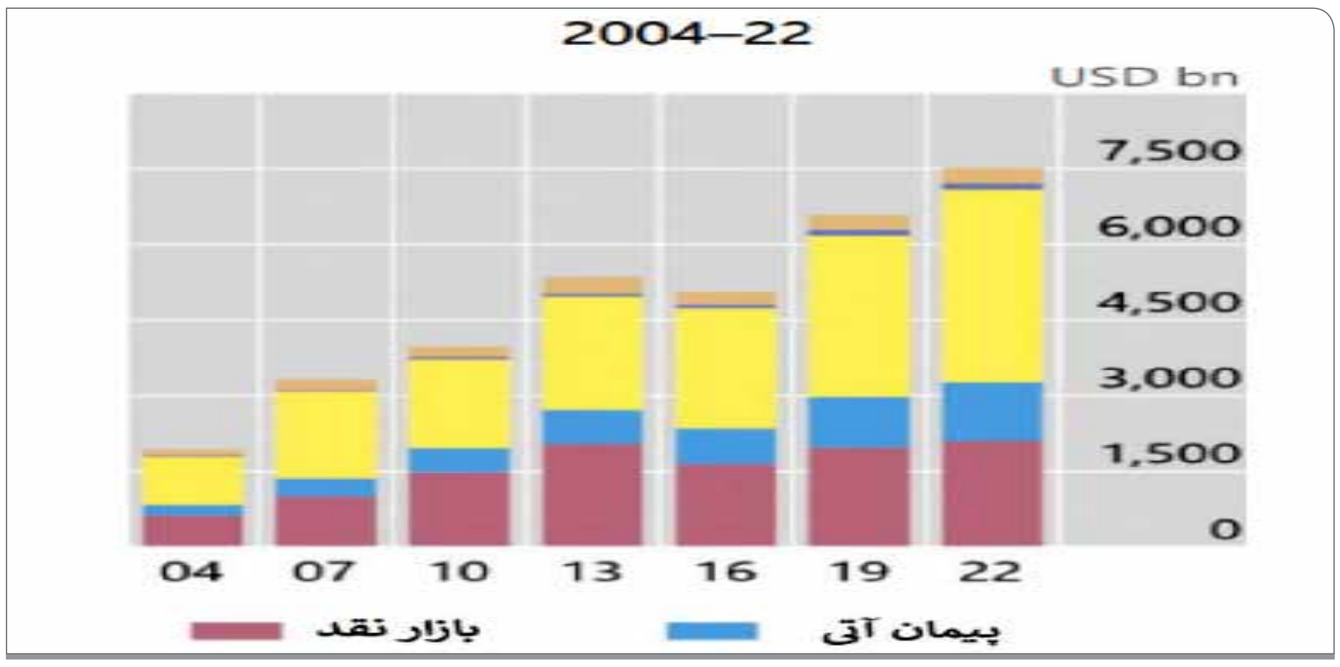
بررسـی آمـار معامـلات دارایی‌ها و کالاها در بازارهای جهانـی نشـان می‌دهـد که بیشـتر آن مربوط به مشتقات است.

بـه بیـان دیگـر، فعـالان اقتصـادی به‌جای معامله‌گری در بـازار نقـد و امـروزی در بازارهای آتی فعال هستند.

مشتقات ارزی، ابزاری جدید و پر کاربرد

این گزاره درباره مشـتقات ارزی (مشـتقاتی که دارایی پایه آن ارز است) نیز صادق است.

روند اسـتفاده از مشـتقات ارزی در جهان در دهه‌ها و سـال‌های گذشـته افزایشی بوده اسـت و بیشـتر ارزش معاملات بازار ارزهای خارجی در جهان به‌صورت مشتقات (معامـلات آتی) صورت می‌پذیرد و سـهم کمتری از آن در بـازار امروزی یا نقد انجام می‌شود.

قدمت بازارهای آتی به قرون وسـطی برمی‌گـردد. هدف از ایجاد این بازارها، برآورده ساختن نیازهای کشاورزان و تاجران بوده،در واقع نگرانی نسبت به آینده برای کشاورزان، یک نگرانی قدیمی است، به‌نحوی که می‌بایست شرایطی برقرار شود که وضعیت مالی آنها دچار زیان نشـود. به‌طورمشـخص، چنانچه عرضه محصول در بازار کم باشد و آنها برای فروش عجله نداشـته باشند، به‌احتمال زیاد خواهند توانست محصولات را به نرخ بیشتری بفروشند. از طرف دیگر، چنانچه عرضه محصول در بازار زیاد باشد، به‌احتمال زیاد قادر نخواهند بود محصول خود را با نرخ مناسـبی بفروشـند و وضعیت مالی آنها دچار ضعف می‌شود. با این بیان کشاورزان در قرن‌های پیشین، همواره متاثر از شرایط آتی بازار محصولات کشاورزی بوده‌اند و مخاطرات آن گریبان آنها را گرفته است.

این موضوع البته منحصر در بخش کشـاورزی و کشـاورزان نیست و با توسعه صنایع و فعالیت‌هـای بین‌المللی، شـرکت‌های تجاری نگرانی‌هایی نسـبت به نوسـانات نرخ محصولات و دارایی‌ها دارند. به‌منظور رفع این مخاطرات قراردادها و پیمان‌های آتی در بازارهای مالی طراحی شـد. قرارداد آتـی توافقنامه‌ای مبتنی بر خرید یا فروش دارایی در زمان معین در آینده و با نرخ مشـخص اسـت. پیمان آتی از آن‌رو که توافقی اسـت مبتنی بر خرید یا فروش یک دارایی در زمانی معین در آینده و با نرخ مشخص، شبیه قرارداد آتی اسـت. با این حال، وجه تمایز این دو قرارداد آن اسـت که قراردادهای آتی در بورس معامله می‌شـوند و پیمان‌هـای آتی در بازارهای فرابـورس موردمعامله قرار می‌گیرند. لازم به ذکر اسـت که موردمعامله، در پیمان‌های آتی، اغلب ارزهای خارجی اسـت، همچنین پیمان‌های آتی شخصی‌سازی می‌شوند، در حالی که قراردادهای آتی، قراردادهای استانداردشده‌اند.

دو نوع دیگر از یک ابزار مالی

از دیگر انواع مهم مشـتقات مالی، اختیارات معاملات اسـت که مبتنی بر دارایی‌های گوناگون مالی از جمله ارز و غیرمالی طراحی و منتشـر می‌شـوند. اختیارات معاملات به دارنده آن، حقی را نسـبت به خریداری یا فروش دارایی مشخص فراهم می‌کند. اختیارات معاملات مشتمل بر انواع متعددی است و در دسته‌بندی‌های گوناگونی می‌توان آن را قرار داد. به‌طورکلی می‌توان حق اختیار معامله را به ۲ دسته اختیار خرید و اختیار فروش تقسیم کرد. یک اختیار خرید در واقع این حق را به دارنده آن می‌دهد که دارایی موضوع قرارداد را با نرخ معین و در تاریخ مشـخص یا پیش از آن، بخرد. به‌همین‌ترتیب، یک اختیار فروش به دارنده آن، این حق را به دارنده آن می‌دهد که دارایی موضوع قرارداد را با نرخ معین و در تاریخ مشـخص یا قبل از آن بخرد.

این مشـتقه مالی خلاف قرارداد و پیمان آتی که طرفین معامله ملزم و متعهد به رعایت مفاد قرارداد هسـتند، تنها حقی برای دارنده آن فراهم می‌کند که می‌تواند نسـبت به اعمال یا اسـتفاده از آن اقدام کند یا نکند. در واقع اختیارات معاملات چون بیمه عمل می‌کند و به‌بیان دیگر، شخصی که نسبت به خریداری بیمه‌نامه اقدام می‌کند، می‌تواند در صورت بروز سانحه یا محقق شـدن شـرایط بیمه‌نامه نسـبت به دریافت بیمه اقدام کند. درباره اختیارات معاملاتی که دارایی پایه آن ارز است، خریدار اختیار معامله با خریداری این قرارداد این اختیار را دارد تا ارز مشخص را در زمان معین به نرخ موردتوافق در قرارداد خریداری کند. طبیعی است در شرایطی که نرخ ارز در بازار ارز بالاتر از نرخ ارز در قرارداد باشد، دارنده این ابزار مالی نسبت به اعمال آن اقدام می‌کند و ارز موضوع قرارداد را با نرخ تعیین‌شده در قرارداد اختیار معامله دریافت می‌کند و از مخاطرات نوسان نرخ ارز مصون خواهد ماند. به‌طورمشابه، چنانچه نرخ ارز بازار پایین‌تر از نرخ ارز در قرارداد اختیار معامله باشد، دارنده اختیار معامله خرید ارز، نسـبت به اعمال آن اقدام نمی‌کند. این شـرایط مانند کسی است که بیمه‌نامه خریداری می‌کند و سانحه یا خسارتی برای وی پدید نمی‌آید. هزینه وی تنها میزان حق بیمه‌ای است که پرداخت کرده است.

انواع سوآپ‌ها و پیمان‌های آتی

نخسـتین قراردادهای سـوآپ در اوایل دهه ۱۹۸۰ منعقد شدند. از آن زمان بازار سـوآپ رشد چشمگیری داشته است. سوآپ توافقی بین ۲ شرکت برای معاوضه جریان‌های نقدی در آینده است. در این مشتقه مالی، تاریخ پرداخت و چگونگی محاسبه جریانات نقدی که باید پرداخت شود، مشخص می‌شود. یک پیمان آتی را می‌توان یک نمونه ساده سوآپ دانست. این مشتقه برای دارایی‌های مالی مشخصی طراحی می‌شود. به‌طورمشخص، سوآپ نرخ بهره و نرخ ارز از جمله متداول‌ترین سوآپ‌هایی هستند که در بازارهای مالی به‌کار گرفته می‌شوند.

در ساده‌ترین شکل، سوآپ ارزی معاوضه پرداخت‌های اصل و فرع یک ارز در مقابل پرداخت اصل و فرع با ارز دیگر صورت می‌پذیرد. لازمه قرارداد سوآپ ارزی این است که مبالغ اصل وام با ارزهای مختلف تعریف شده باشد که این مبالغ معمولا در شروع و پایان عمر سوآپ معاوضه می‌شوند. لازمه قرارداد سوآپ ارزی این است که مبالغ اصل وام با ارزهای مختلف تعریف شده باشد که این مبالغ معمولا در شروع و پایان عمر سوآپ معاوضه می‌شوند، همچنین مبالغ پایه طوری انتخاب می‌شوند که در صورت معاوضه در زمان شـروع و ابتدای انعقاد قرارداد، معادل و مسـاوی همدیگر باشند که این برابری براساس نرخ برابری نقدی ارزهای مربوطه در زمان قرارداد است.

این مشـتقه مالی پیچیده‌تر از ۲ نوع قبلی و در واقع سـوآپ ارزی، ترکیبی از چندین پیمان آتی ارزی است. با استفاده از این مشتقه مالی شرکت‌ها می‌توانند به‌شکل بهینه‌تری مدیریت جریان نقدی با ارز در دسترس خود را انجام دهند، همچنین شرکت می‌تواند ریسک خود در قبال نوسانات نرخ ارز مشخص را پوشش دهد.

روی خط خبر

آغاز لایروبی رودخانه‌های ۷ شهرستان استان اصفهان

بهروز راعی: احمدرضا صادقی اظهار کرد: در امسال برای ساماندهی رودخانه‌های استان و لایروبی بخشی از اولویت‌ها، بیش از ۷۰۰ هزار میلیون ریال اعتبار از محل اعتبارات جاری در نظر گرفته شده که درحال‌حاضر با برگزاری مناقصات قراردادها ابلاغ شده است. به گزارش خبرنگار صمت از استان اصفهان صادقی افزود: این قراردادها شامل ساماندهی رودخانه مشهد اردهال، برزک و سادیان در شهرستان کاشان، رودخانه نهوج شهرستان اردستان، ساماندهی بخشی از رودخانه شور در شهرستان دهاقان و خروجی رودخانه شور در شهرستان مبارکه و ساماندهی رودخانه زاینده رود در شهرستان چادگان است. مدیر رودخانه‌ها و سواحل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان تصریح کرد: لایروبی رودخانه‌های مرغاب شهرستان تیران، نهوج اردستان و رودخانه دستگرد و کشه در شهرستان نطنز در برنامه قرار دارد. صادقی اضافه کرد: امید است این عملیات‌های اجرایی که بخشی از آن در حال اجرا می‌باشد تا پایان خردادماه خاتمه و به بهره‌برداری برسد. وی گفت: سالانه بیش از ۵۰۰ هزار میلیون ریال از اعتبارات جاری شرکت صرف مهندسی رودخانه در طرح‌های حفاظتی، ساماندهی و لایروبی می‌شود و در مجموع با توجه به وضعیت رودخانه‌های استان اعتبارات چندین برابر نیاز داشته و نمی‌توان همه درخواست‌ها و ایمن‌سازی رودخانه‌ها را از محل اعتبارات جاری تأمین کرد و پوشش این هدف تنها نیازمند اعتبارات از محل طرح ملی یا استانی است.

ایجاد ۱۵۰۰ طرح اشتغال‌زایی در ۱۰۰ روستای خراسان رضوی

تسهیل‌گر بنیاد برکت در خراسان رضوی گفت: حدود ۱۵۰۰ طرح اشتغال‌زایی در ۱۰۰ روستای ۴ شهرستان خراسان رضوی ایجاد شده است. مرتضی قاسمی یکی از مشاغل خاص در منطقه ترشیز را پرورش شتر اعلام کرد و افزود: ورود بنیاد برکت به حوزه طرح‌های اشتغال‌زایی در مناطق محروم خراسان رضوی نقش بسیار مؤثری در ایجاد اشتغال این مناطق داشته است. وی خاطرنشان کرد: از سال ۹۸ فعالیت خود را در بخش مجری و تسهیل‌گر بنیاد برکت آغاز کرده‌ایم و طی این مدت حدود ۱۵۰۰ طرح اشتغال‌زایی در حدود ۱۰۰ روستای ۴ شهرستان بردسکن، خلیل‌آباد، کوهسرخ و کاشمر ایجاد شده است. تسهیل‌گر بنیاد برکت در خراسان رضوی اظهار کرد: طرح‌های اشتغال‌زایی از مشاغل خرد در این حوزه شروع و تا تکمیل زنجیره ارزش و تولید در بخش‌های مختلف ادامه یافته است. قاسمی با تأکید بر اینکه تمامی مشاغل در روستاهای مختلف این شهرستان بر اساس نیاز مردم منطقه و روستا ایجاد شده است، گفت: مشاغل در رسته‌های مختلف از جمله صنایع دستی، خیاطی، تولید کیف و پوشاک، تهیه نان محلی، سوپرمارکت خدمات کشاورزی و دامپروری سنگین از جمله پرورش شتر، ایجاد گلخانه‌های کوچک، مشاغل فنی از جمله جوشکاری الکترونیکی راه‌اندازی شده است. وی بیان کرد: هیچ محدودیتی در رسته‌های شغلی در این منطقه وجود نداشته و بر اساس نیاز این مناطق طرح‌های اشتغال‌زایی راه‌اندازی شده است. تسهیل‌گر بنیاد برکت با اشاره به ظرفیت این منطقه برای پرورش شتر گفت: با توجه به آنکه بخشی از مناطق خراسان رضوی از جمله منطقه بردسکن در حاشیه کویر نمک بوده و به عنوان مناطق کویری شناخته می‌شود اقدام به پرداخت تسهیلات برای پرورش شتر کرده‌ایم که تا به امروز تسهیلات به حدود ۵۰ نفر برای پرورش ۱۰۰۰ رأس شتر پرداخت شده است. به گزارش روابط عمومی بنیاد برکت، قاسمی گفت: امروز در حوزه زنجیره سبز هم در بخش بهره‌وری آب و ایجاد گلخانه‌های کوچک مقیاس و بزرگ‌مقیاس ورود کرده‌ایم.

سرمایه‌گذاری سازمان همیاری شهرداری‌ها در خراسان جنوبی

مدیرعامل سازمان همیاری شهرداری‌های خراسان جنوبی از سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد تومانی سازمان همیاری شهرداری‌ها در طی دو سال گذشته در استان خراسان جنوبی خبر داد. سید محمد اسماعیل فاطمی امروز دوشنبه در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه سازمان همیاری شهرداری‌ها در سال ۶۸-۶۹ به عنوان یک نهاد عمومی غیر دولتی در برخی از استان‌های بزرگ شروع به کار کرد، گفت: در خراسان جنوبی سازمان همیاری‌ها در سال ۸۴ تأسیس و به عبارت دیگر ۱۸ سال از عمر سازمان می‌گذرد. به گزارش ایسنا، وی با بیان اینکه بر اساس اساسنامه کمک به تأمین خودکفایی شهرداری‌ها، کمک به کاهش وابستگی شهرداری‌ها به بودجه‌های دولتی و افزایش توان مالی و فنی شهرداری‌ها از جمله اهداف سازمان همیاری شهرداری‌ها است، افزود: عمومی بودن سازمان به این معنا است که متعلق به همه مردم کشور است و غیر دولتی بودن نیز به این جهت است که از هیچ بودجه دولتی استفاده نمی‌کند. مدیرعامل سازمان همیاری شهرداری‌های خراسان جنوبی اظهار کرد: در دوره مدیریتی جدید در کنار اهداف و وظایف کلی در خراسان جنوبی برای سه هدف ایجاد درآمدزایی از طریق فعالیت‌های اقتصادی در سطح استان و کشور، کمک و پشتیبانی به شهرداری‌ها و کمک به توسعه زیر ساخت‌های استان و کشور برنامه‌ریزی شده است که هر کدام زیر بخش‌هایی را دارد. فاطمی ادامه داد: در حوزه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی شامل شامل حوزه معدنی با ایجاد یک شرکت تخصصی معدنی، حوزه خدمات و گردشگری (مجموعه تیر پارک و مجتمع خدماتی رفاهی سربیشه)، حوزه تولید (تولید قطعات بتنی)، حوزه عمرانی و حوزه انبوه‌سازی ورود پیدا کردیم. مدیرعامل سازمان همیاری شهرداری‌های خراسان جنوبی گفت: در حوزه ایجاد درآمد نیز از طریق فعالیت اقتصادی برنامه‌هایی چون فعالیت در مناطق مرزی خراسان جنوبی به ویژه در مرز ماهیرود و یزدان، توسعه فعالیت‌های پیشین سازمان در مرز و فعالیت‌های بازرگانی اقدام کرده‌ایم. وی با بیان اینکه از ابتدای دولت سیزدهم سازمان همیاری شهرداری‌های خراسان جنوبی ۴۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری داشته است، گفت: به جرات می‌توانم بگویم که به نسبت سال ۱۴۰۰ بالای هزار درصد افزایش سود داشته‌ایم.

معاون وزیر صمت در سفر به استان فارس مطرح کرد

حمایت از صنعت فولاد تا رسیدن به خودکفایی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

محمدرضا موثقی‌نیا، معاون وزیر صمت و رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) به همراه حسام مقدم‌علی معاون طرح‌های توسعه معادن و صنایع معدنی و تعدادی از مدیران ایمیدرو، با هدف بررسی طرح‌های فولادی و صنایع معدنی استان فارس طرح‌های فولادی این استان بازدید کردند. در این بازدید بر حمایت از صنعت فولادسازی تا دستیابی به خودکفایی تاکید شد.

تاثیر صنعت فولاد بر اقتصاد

استفاده از صنعت فولاد در تولید یکی از عوامل تاثیرگذار در صنعت و اقتصاد کشور به شمار می‌آید. این عامل موجب سازندگی، توسعه‌یافتگی و پیشرفت کشور و جوامع مختلف شده است. با نگاهی دقیق‌تر به زندگی روزمره خود متوجه حضور صنعت فولاد می‌شوید که هر روز با آن سروکار دارید. بخش زیادی از تجهیزات و قطعات مورد استفاده روزانه ما از فولاد تولید شده‌اند.

صنعت فولاد از همان مراحل آغازین استخراج از معدن تا هنگام تولید و چه در زمان مصرف، منجر به اشتغال‌زایی و تولید مشاغل متعدد می‌شود. ایجاد مشاغلی مانند بهره‌برداری از معدن فولاد، حمل‌ونقل، خرید ماشین‌آلات و تجهیزات، مشاوره پروژه، استفاده از نیروهای کاری و آموزش به منظور به روزرسانی اطلاعات و ... را می‌توان از عوامل حضور صنعت فولاد در یک کشور دانست.

معاون صمت در مراسم افتتاح و بازدید از طرح‌های صنعتی استان فارس گفت: از صنعت فولاد حمایت می‌کنیم تا به خوداتکایی برسیم.

موثقی‌نیا با تاکید بر تسریع در تکمیل پروژه گفت: ضروری است که همه متولیان در راستای تسریع در روند بهره‌برداری طرح گندله آهن خرامه، با هم‌افزایی و فراسازمانی در کوتاه‌ترین زمان ممکن و به صورت اثر بخش کار را به نتیجه پایدار برسانند.

این مقام مسئول در حاشیه بازدید از مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز گفت: در دولت و ایمیدرو از صنعت فولاد حمایت می‌کنیم تا فناوری در تولید فولاد داخلی شود و خوداتکا شویم و بتوانیم طراحی و مدیریت فناوری را خودمان انجام دهیم.

وی گفت: تلاش‌های شما در فولاد نی‌ریز در راستای اهداف نظام و فرموده مقام معظم رهبری و شعار سال یعنی مهار تورم و رشد تولید است و ضرورت دارد فولاد غدیر نی‌ریز با تمام ظرفیت در راستای افزایش تولید در بخش‌های مختلف تلاش کند تا سایر طرح‌ها به زودی فعال شود.

در این سفر همچنین از پروژه طراحی و بهسازی قطعه دوم محور خرامه-نی‌ریز، که با سرمایه‌گذاری ۱۷۰۰ میلیارد ریالی ایمیدرو و در راستای توسعه زیرساخت‌های معادن بخش خصوصی اجرایی شده است؛ بازدید شد.

این مسیر به طول ۲۷.۲ کیلومتر و عرض ۱۱ متر در شهرستان خرامه و در ناحیه استهبان واقع شده که ۱۷ کیلومتر آن آسفالت شده و آماده بهره‌برداری است و بخش باقی‌مانده با مشکل معارض روبه‌روست که روند رفع موانع موجود در دست پیگیری است.

رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران توسعه زیرساخت‌های معادن به ویژه در حوزه برق‌رسانی و جاده‌سازی را، از سیاست‌های اصلی ایمیدرو در نقاط مختلف کشور نام برد و ابراز امیدواری کرود تا روند آماده‌سازی این مسیر تسریع شود.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان فارس نیز گفت: بهره‌برداری از پروژه بازچرخانی پساب صنعتی در فولاد غدیر نی‌ریز(تصفیه‌خانه پساب صنعتی) با میزان سرمایه‌گذاری ۱۸۵ میلیارد تومان و اشتغال ۳۵ نفر جهت استفاده بهینه از آب و در راستای بهبود شرایط زیست محیطی با حضور معاون وزیر صمت انجام شد.

تصفیه پساب صنعتی مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز با ظرفیت تولید ۱۸۱۴ متر مکعب بر روز و ریکاوری ۹۳ درصد و با هزینه ۲.۶۵۰ میلیون یورو (۵۰ میلیارد تومان) در مدت زمان ۴۰ ماه به بهره‌برداری رسید که این فرآیند تصفیه پساب صنعتی در دو بخش پیش‌تصفیه و تصفیه به صورت شیمیایی انجام می‌شود.

حمیدرضا ایزدی در جریان بازدید از طرح درحال احداث تولید گندله آهن خرامه گفت: کارخانه گندله‌سازی گهر فرزانگان خرامه در زمینی به مساحت ۹۹ هکتار و با اعتباری بالغ بر ۱۱۰ هزار میلیارد ریال با تولید گندله سنگ آهن به ظرفیت ۲.۵ میلیون تن در سال با پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۲ درصد درحال ساخت است که در زمان بهره‌برداری بیش از ۴۵۰ نفر به طور مستقیم اشتغال ایجاد خواهد کرد.

ایزدی با اشاره به اینکه کاربرد محصولات تولیدی فولاد خرامه تولید آهن خام در کوره بلند و تولید آهن اسفنجی است، افزود: ضرورت اجرای این طرح ایجاد اشتغال، رفع محرومیت و ایجاد رونق اقتصادی است.

ایزدی در خصوص شرکت فولاد غدیر نی‌ریز اظهار کرد: این شرکت با تولید آهن اسفنجی با ظرفیت سالانه ۸۰۰ هزارتن در حال فعالیت است که طرح توسعه آن هم در فاز اول شمش فولادی(فولاد خام) با ظرفیت ۸۰۰ هزارتن، اشتغال ۵۶۰ نفر، سرمایه‌گذاری ۱۱۰ هزار میلیارد ریال با کاربرد تولید انواع صنایع فلزی شامل صنایع خودرو، هوافضا، نظامی و ساختمانی و... با پیشرفت فیزیکی ۹۵ درصد در حال ساخت است.

به گزارش روابط عمومی اداره کل صمت فارس، مدیرکل این اداره در پایان با اشاره به اولویت‌های حرکت به سمت توسعه پایدار و تکمیل زنجیره ارزش در فولاد، افزایش بهره‌وری در فرآیند تولید جهت تداوم حضور در این صنعت اثربخش در اقتصاد کشور اضافه کرد: فاز دوم طرح توسعه در فولاد غدیر نی‌ریز(گندله‌سازی) در زمینی به مساحت ۹ هکتار با ظرفیت سالیانه ۲.۵ میلیون تن و ایجاد اشتغال بیش از ۱۴۰ نفر با سرمایه‌گذاری ۲۱ هزار میلیارد ریال، همچنین فاز سوم طرح توسعه آهک پخته شده (کلسینه شده) با ظرفیت ۱۵۰ هزار تن و سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد ریال با اشتغالزایی ۶۰ نفر در زمینی به مساحت ۵ هزار متر مربع در حال ساخت است.

سخن پایانی

صنعت فولاد در هر کشور به عنوان صنعت مادر شناخته می‌شود و همین موضوع موجب شده است تا پایه و اساس تمامی فعالیت‌های اقتصادی باشد و به همراه خود رشد و توسعه کشور را به وجود آورد. اشتغالزایی و جذب نیرو تنها یک قسمت از منافع صنعت فولاد در کشور است. برای تولید یک مقطع فولادی از مراحل آغازین نیاز به نیروی انسانی است که این امر موجب اشغال زایی می‌شود.

استخراج فولاد از معدن، فرآیند تولید و ریخته گیر فولاد خام، اجرای عملیات ثانویه و نورد فولاد و در پایان مرحله مصرف و فروش، در تمامی این مراحل برای جریان داشتن فرآیند اجرایی نیاز به نیروی انسانی کارآزموده و آگاه است.استفاده از صنعت فولاد می‌تواند به صورت مستقیم و غیر مستقیم ایجاد شغل نماید. به عنوان مثال صنایع فولاد مبارکه اصفهان با رقم قابل توجه ۳۵۰ هزار نفر نیروی مشغول به کار را در کشور شامل می‌شود.

در کنار تمامی این عوامل اجرایی، قسمت آموزش صنعت فولاد است که منجر به تربیت متخصصین و کارشناسان آگاه به دانش فنی روز دنیا می‌شود. از سوی دیگر صادرات فولاد و حضور در بازارهای جهانی، یکی دیگر از مزایای حضور صنعت فولاد در کشور است.

ماندگاری در بازار جهانی مستلزم تولید محصولات با کیفیت متنوع و مطابق با استاندارد و نرخ رقابتی است که باعث تاثیر مثبت بر اقتصاد کشور شده است.

> ماندگاری در بازار جهانی مستلزم تولید محصولات با کیفیت متنوع و مطابق با استاندارد و نرخ رقابتی است

افتتاح ۳ طرح بزرگ دریایی و بندری در هرمزگان

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان از بهره‌برداری بنادر چندمنظوره سیریک و ابوموسی و پنج اسکله شناور به عنوان سه طرح شاخص دریایی و بندری در دومین سفر رئیس‌جمهوری به این استان خبرداد.

به گزارش مهر، حسین عباس‌نژاد در تشریح طرح‌های بندری و دریایی آماده بهره‌برداری در دومین سفر رئیس‌جمهوری به استان اظهار کرد: بندر چندمنظوره سیریک در شرق استان دارای ۵۱.۵ هکتار پسکرانه، ۳۴ هکتار مساحت حوضچه با سه‌هزار و ۲۷۵ میلیارد ریال اعتبار ساخته شده‌است.

وی با بیان اینکه بندر سیریک در شرق استان هرمزگان به‌عنوان بزرگ‌ترین بندر پس از بندر شهید رجایی محسوب‌می‌شود، از مزایای این بندر به افزایش ظرفیت عملیاتی، ایجاد اشتغال پایدار، توسعه بنادر کوچک، رونق اقتصادی شهرهای ساحلی، توسعه فعالیت‌های دریا پایه و پیشران حوزه اقتصادی اشاره کرد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان از امتیازهای راهبردی این بندر نیز به‌قرار گرفتن در رأس‌الخط خلیج‌فارس و دریای عمان، داشتن فاصله ۵۷ مایلی با بندر خصب عمان، نزدیکی به معادن باکیفیت شن و ماسه و ظرفیت کابوتاژ آنها به جزایر استان و صادرات به عمان و وجود جاذبه‌های گردشگری و توریستی اشاره کرد.

▣ بهره‌برداری از طرح پیشران بندر بوموسی

عباس‌نژاد در خصوص دومین طرح شاخص آماده بهره‌برداری، به بندر ابوموسی به ارزش سه‌هزار و ۲۱۰ میلیارد ریال اعتبار اشاره کرد و افزود: این بندر چندمنظوره شامل ساختمان مرجع دریایی، کریدور مسافری، اسکله‌ها و دیوار پیرامونی است.

وی ادامه‌داد: این طرح مردم‌محور با رویکرد اشتغال پایدار، توسعه بنادر کوچک و رونق بخشی به اقتصاد و معیشت ساحل‌نشینان دارای ۱۷ هکتار وسعت و ۶.۵ متر آبخور است که می‌تواند پذیرای شناورهای هفت هزار تنی باشد. به گفته مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان؛ بندر ابوموسی به‌عنوان یک طرح پیشران در حوزه اقتصادی است که قابلیت پشتیبانی حمل بار و مسافر دارد و می‌تواند در آینده مبدا صادرات محموله‌های شیلاتی به کشورهای حوزه خلیج‌فارس باشد.

عباس‌نژاد با اشاره به نصب یک پست اسکله شناور و یک فروند رمپ در این بندر، افزود: ساختمان مرجع دریایی این بندر نیز به ارتفاع ۲۵ متر در چهار طبقه آماده بهره‌برداری است.

▣ بهره‌برداری از ۵ اسکله شناور گردشگری

وی در خصوص سومین طرح آماده بهره‌برداری به پنج اسکله شناور شامل سه اسکله بنادر کنک، مقام و بندرلنگه (غرب هرمزگان) و ۲ اسکله نیز در مناطق گردشگری جزیره قشم اشاره کرد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان ساماندهی فعالیت‌های گردشگری و دریایی، رونق معیشت مردم، ارتقا ایمنی و جذب گردشگر را نیز از مزیت‌های بهره‌برداری از این اسکله‌ها عنوان کرد.

صمت به چالش‌های اصلی دانش‌بنیان‌های حوزه تجهیزات پزشکی پرداخت

روی خوش دولت به واردات است، نه تولید

در پژوهشی با عنوان «موانع ورود محصولات دانش‌بنیان حوزه سلامت به بازارهای بین‌المللی» که در سال ۱۴۰۰ انجام شد، پژوهشگران با روش‌های آماری و علمی دریافتند بازارهای داخلی برای اغلب شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در عرصه سلامت کشور، کوچک است و این شرکت‌ها برای رشد و توسعه باید وارد بازارهای بین‌المللی شوند. گفتنی است، اصلی‌ترین موانع داخلی شامل سرمایه‌گذاری نکردن در فعالیت‌های تحقیق و توسعه، نبود همکاری تحقیقاتی بین صنعت و دانشگاه و حضور نیافتن در نمایشگاه‌های بین‌المللی و موانع اصلی خارجی مربوط به عدم‌دسترسی به شبکه توزیع، حضور رقبای خارجی با برندهای مشهور و آگاهی نداشتن از قوانین و مقررات کشورهای خارجی بود.

چندی پیش، یونس پناهی، معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت در بیست و نهمین جشنواره تحقیقات و فناوری علوم پزشکی رازی در محل دانشگاه علوم پزشکی ایران خبر از فعالیت هزار و ۴۰۰ شرکت دانش‌بنیان در عرصه سلامت داد و گفت: تلاش شده است فاصله دانشگاه‌های علوم‌پزشکی با صنعت را به‌حداقل برسانیم.

پناهی مسئله محوری را یکی از سیاست‌های مهم وزارت بهداشت در حوزه تحقیقات و فناوری برشمرد و گفت: همچنین عدالت‌محوری در توزیع بودجه‌ها و امکانات تحقیقاتی در همه دانشگاه‌ها اعمال شده است.

صمت در این گزارش به نظرات فعالان دانش‌بنیان در حوزه سلامت در بررسی سیاست‌های وزارت بهداشت در توسعه این شرکت‌ها پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

آفت سیاست‌گذاری‌های جزیره‌ای

علیرضا احمدیان، فعال دانش‌بنیان در حوزه تجهیزات پزشکی: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تنها متولی ارتباط دانشگاه‌های علوم‌پزشکی با صنعت نیست. بی‌شک برای افزایش ارتباط میان دانشگاه با صنعت به‌ویژه در حوزه تجهیزات‌پزشکی نیازمند همکاری سایر سازمان‌های مرتبط هم هستیم. بخشی از چالش‌های دانش‌بنیان‌های حوزه تجهیزات‌پزشکی مربوط به سازکارهای اداره کل تجهیزات‌پزشکی است و ناشی از سیاست‌گذاری‌های غلط سازمانی است. یکی از چالش‌هایی که وزارت بهداشت در مسیر توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان دارد، این است که صنعت پزشکی را در اختیار دارد، اما نمی‌تواند از آن به خوبی استفاده کند، بنابراین برای تعامل بیشتر این وزارتخانه با دانش‌بنیان‌ها حوزه سلامت، باید ارتباط میان دانشگاه و صنعت بیشتر نهادینه شود، اما متاسفانه در عمل این اتفاق نمی‌افتد،در واقع به مسائل مختلف فرهنگی و ساختاری و سیاست‌گذاری‌ها برمی‌گردد.

لزوم توجه به کارآفرینی از سوی اعضای هیات‌علمی

ارتباط با صنعت در اولویت و دغدغه بسیاری از اعضای هیات‌علمی نیست، در حالی که هیات‌علمی دانشگاه‌ها نباید فقط تدریس کنند و باید در مسیر کارآفرینی هم گام بردارند. به‌اعتقاد من، اگر اعضای هیات‌علمی دانشگاه‌ها را به‌عنوان یک مولد و نقش پایه‌ای در تولیدات صنعتی در نظر بگیریم، در این صورت تاثیر مثبت دانشگاه در تحول اقتصاد و درمان احساس می‌شود.

بسیاری از این چالش‌های دانش‌بنیان‌ها در حوزه تجهیزات‌پزشکی، ناشی از اختلاف نظر در میان نهادهای مختلف تصمیم گیر با دانش‌بنیان‌های حوزه سلامت و فناوری‌های این حوزه است. نهادهای مرتبط به‌صورت جزیره‌ای عمل می‌کنند و سیاست‌گذاری‌های متنوع از سوی نهادهای مختلف ضربه‌های زیادی را به دانش‌بنیان‌ها زده‌اند، متاسفانه بخش توسعه فناوری در وزارت بهداشت بسیار کوچک است و از اختیارات محدودی برخوردار است. از یک‌سو هم، در اداره کل تجهیزات‌پزشکی نگاه به تولید یک نگاه تشریفاتی است و حمایت کننده نیست. به‌اعتقاد من، تا زمانی که وزارت بهداشت و انجمن های مربوطه متولی یک تشکل واحد نشود، به‌گونه‌ای که قدرت تصمیم‌گیری داشته باشد، این آشفتگی در صنعت تجهیزات‌پزشکی ادامه خواهد داشت. هرگاه سیاست‌گذاری‌ها متمرکز شد و اداره کل موظف به حمایت و تشویق شرکت‌های دانش‌بنیان شود، آن زمان می‌توان نسبت به نقش‌آفرینی دانش‌بنیان‌ها در حوزه سلامت کشور امیدوار بود.

جای خالی حمایت معاونت درمان

یکی دیگر از چالش دانش‌بنیان‌ها در حوزه تجهیزات‌پزشکی، بازار و مارکتی است که متاسفانه در اختیار ندارند. معاونت درمان در وزارت بهداشت باید وظیفه اصلی تضمین بازار را برای شرکت های دانش بنیان برعهده داشته باشد، اما تاکنون اتفاق مهمی در مسیر توسعه بازار دانش‌بنیان‌ها در حوزه سلامت نیفتاده است. ناگفته نماند که در برخی مواقع کیفیت محصولات تولیدی و دانش‌بنیان نسبت به محصولات وارداتی پایین‌تر است، اما چالش‌های مربوط به ورود و رقابت در بازار برای اغلب دانش‌بنیان‌ها به‌ویژه تجهیزات‌پزشکی بیشتر از حد انتظار است. شرکت‌های دانش‌بنیان باید بازار تضمینی داشته باشند و این بازار تضمین‌شده در ذیل وظایف وزارت بهداشت و هیات‌منای ارزی و نهادهای مربوطه است.

تخصیص ناعادلانه ارز دولتی

از دیگر معضلات پیش‌پای دانش‌بنیان‌ها، تخصیص ارز دولتی به شرکت‌های وارداتی در ابتدای زنجیره واردات است.

در شرایط فعلی، وقتی یک شرکت دانش‌بنیان می‌خواهد محصول تولیدی خود را قیمت‌گذاری کند، باید با یک شرکت وارداتی رقابت کند.

چنین فرآیندی مصداق بارز بی‌عدالتی است؛ چراکه دانش‌بنیان‌ها با ارز آزاد مواد اولیه خریده و بعد تولید کرده است، اما شرکت‌های وارداتی با ارز دولتی محصول وارد می‌کنند. به‌اعتقاد من، تخصیص ارز نباید در ابتدای زنجیره واردات باشد. این روند در عمل موجب زمین خوردن شرکت‌های تولیدی و دانش‌بنیان می‌شود و روز به روز واردات و شرکت‌های وارداتی قوت می‌گیرند. متاسفانه شالوده اداره تجهیزات‌پزشکی توجه بیشتری به واردات دارد و تولید یک بخش فعال و حمایتی نیست.

در این شرایط، دانش‌بنیان‌های واقعی که از دل دانشگاه‌ها و فضای استارت‌آپی بیرون آمده‌اند، زیر چرخ دنده‌های معیوب تامین کالای تجهیزات‌پزشکی له می‌شوند.

> وقتی یک شرکت دانش‌بنیان می‌خواهد محصول تولیدی خود را قیمت‌گذاری کند، باید با یک شرکت وارداتی رقابت کند؛ چنین فرآیندی مصداق بارز بی‌عدالتی است

شوآف‌های همیشگی

حسن زندوکیلی، فعال دانش‌بنیان در حوزه تجهیزات‌پزشکی: نزدیک به ۴ سال می‌شود که در اکوسیستم دانش‌بنیان فعالیت داریم و یک سال نخست را به آرندی اختصاص دادیم، همچنین با مرکز تحقیقات جراحی فک و صورت دانشگاه تهران و با استادان این دانشگاه فعالیت خود را آغاز و هزینه‌های زیادی هم برای فعالیت در اکوسیستم دانش‌بنیان کردیم. باتوجه به تجارب این چند سال معتقدم، اگر وزارت بهداشت دست‌اندازهای متعددی را که پیش‌پای دانش‌بنیان‌ها می‌اندازد، مرتفع کند، بیشتر کمک‌حال اکوسیستم فناوری در کشور در حوزه سلامت شده و در چنین شرایطی، انتظار هیچ کمکی از سوی این وزارتخانه نداریم، چراکه معمولا اقداماتی که تاکنون وزارت بهداشت برای توسعه فناوری در حوزه سلامت انجام داده، در حد نمایش‌های ظاهری بوده و بویی از عمل به‌مشام نرسیده است. مسئولان این وزارتخانه با ارائه آمارها و گزارش‌هایی که در عمل بی‌فایده بوده، جز بی‌ثمری دستاورد دیگری در حوزه دانش‌بنیان نداشته‌اند. ایراد اصلی در بدنه وزارت بهداشت، فقدان قانون مشخص برای حمایت دانش‌بنیان‌ها در حوزه سلامت و اغلب حمایت‌ها قائل به فرد است. به‌عبارت‌روشن‌تر، اگر مدیر و مسئول دلسوزی وجود داشته باشد، می‌توانیم انتظار کمک را داشته باشیم، اما اگر جایگاه مدیران و مسئولان تغییر کند، روندهای حمایتی هم تغییر می‌کنند.

دپوی میلیاردی دستگاه‌ها

متاسفانه روزبه‌روز ارتباط صنعت با دانشگاه‌های علوم پزشکی به‌ویژه در حوزه تجهیزات و فناوری‌های پزشکی کمتر و کمتر می‌شود و فاصله میان این‌دو رو به افزایش است. نمونه این عدم‌همکاری را امروز می‌توان در دپوی دستگاه‌ها و تجهیزاتی دید که بی‌استفاده در اتاق‌های مراکز تحقیقات و دانشگاه‌های وابسته به این وزارتخانه مانده‌اند و برای استفاده درمان و بیمارستان‌ها قرار نمی‌دهند. گفتنی است، نرخ کلی این تجهیزات که معمولا در یک اتاق بلااستفاده هستند، به چند میلیارد تومان هم می‌رسد. برای مثال، نزدیک به ۲ میلیارد تومان سرمایه و تجهیزات تنها در مرکز تحقیقات جراحی فک و صورت دانشگاه تهران بی‌استفاده دپو شده است. این دستگاه‌ها اگر مورد استفاده قرار نگیرند، به‌مرور زمان کارآیی خود را از دست می‌دهند. نکته‌ای که وجود دارد، این است که بخشی از این پرینترها که ساخت داخل بوده است، اجازه استفاده نمی‌دهند، حتی درخواست دادیم که به‌صورت ساعتی از این دستگاه‌ها استفاده کنیم و اجاره‌بهای آن را هم بپردازیم؛ با اینکه این به‌ضرر دانش‌بنیان‌ها و شرکت‌های فناوری است، اما باز هم مخالفت کردند.

به‌اعتقاد من، مفهوم دانش‌بنیان در حوزه سلامت به‌خوبی جا نیفتاده است. متاسفانه شرکت‌هایی عنوان دانش‌بنیان را یدک می‌کشند که نمایشی هستند و در باطن فرو پاشیده‌اند و معمولا این شرکت‌ها ادعای فراتر از توان‌شان را دارند. حتی مدعی می‌شوند که می‌توانند دستگاه‌های فوق‌پیشرفته تجهیزات پزشکی بسازند، در حالی که به‌واقع توان فنی و علمی آن در ایران وجود ندارد. مانند این است که بخواهیم پیشرفته‌ترین هواپیمای جهان را در ایران بسازیم.

معضل همیشگی تامین مواد اولیه

یکی از مهم‌ترین چالش‌های دانش‌بنیان‌های حوزه سلامت، تامین مواد اولیه است. متاسفانه به‌دلیل این تحریم‌ها مواد اولیه به ایران فروخته نمی‌شود، همچنین قطع بودن ارتباط مالی با دنیا، چالش مهم دیگری است که مجبورمان می‌کند با واسطه‌ها مواد اولیه وارد کنیم که معمولا ۱۰۰ افزایش نرخ مواد اولیه را به‌همراه دارد. در این مسیر، متاسفانه کلاهبرداران زیادی فرصت جولان پیدا می‌کنند که در نقش واسطه‌ها ظاهر می‌شوند.

بی‌شک اگر همچنان تامین مواد اولیه با مشکلات این‌چنینی مواجه باشد، حتی نمی‌توانیم نیاز بازار داخل را هم پاسخگو باشیم. چالش‌های صادراتی دیگر موضعی است که در صدر لیست معضلات دانش‌بنیان‌های حوزه سلامت باید به آن پرداخت.

یکی از عوامل بازدارنده توسعه صادرات در حوزه دانش‌بنیان به‌ویژه تجهیزات‌پزشکی مربوط به سیاست کلی کشور و تحریم‌هایی است که چندین سال است، به‌طورکلی دامن صادرات کشور را گرفته و در واقع، نخستین چالش در مسیر صادرات، مسائل مربوط به تحریم‌ها است.

موضوع بعدی، دریافت گواهینامه از کشورهای خارجی است که به‌دلیل تحریم‌ها هیچ ممیزی وارد کشور نمی‌شود و در نهایت، محدود به بازارهای اطراف می‌شویم، نظیر هند، پاکستان، کشورهای حوزه خلیج‌فارس و ... که باز هم چالش‌های خاص خود را دارد و نمی‌توانیم به‌راحتی پول خود را دریافت کنیم.

> متاسفانه روزبه‌روز ارتباط صنعت با دانشگاه‌های علوم‌پزشکی به‌ویژه در حوزه تجهیزات و فناوری‌های پزشکی کمتر و کمتر می‌شود و فاصله میان این‌دو رو به افزایش است

سخن پایانی

ادبیات و نگاه متفاوت فناوران و شرکت‌های صنعتی، به موضوع همکاری مشترک، در بسیاری از موارد، باعث عدم‌شکل‌گیری این همکاری می‌شود. تسهیلگران و مراکز تبادل فناوری همچون ایده بازار امیرکبیر، باوجود آشنایی با رویکردهای متفاوت دوطرف، به ایجاد یک همکاری مشترک و موثر، با حفظ منافع طرفین، کمک خواهند کرد، بنابراین مراجعه به این مراکز و استفاده از خدمات آنها، می‌تواند شانس همکاری‌های فناورانه را افزایش دهد. در برخی موارد، زمانی که به شرکت دانش‌بنیانی با محصول و بازار خوب، پیشنهاد همکاری مشترک از طرف صنعت داده می‌شود، ارزش‌گذاری نادرست روی فناوری، موجب عقب‌نشینی صنعت می‌شود، بنابراین لازم است که به مسئله تعیین ارزش و قیمت‌گذاری صحیح فناوری به روش‌های علمی توجه شود.

یادداشت

ترمیم ضایعات نخاعی با سلول‌های بنیادی

پروین محمدی، پژوهشگر در زمینه سلول‌های بنیادی

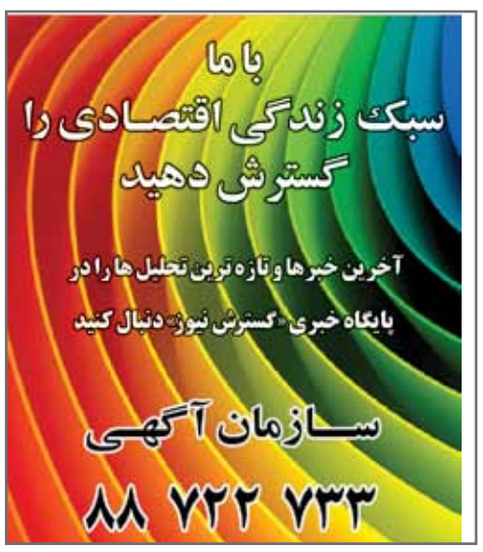
در میان تمام راه‌حل‌هایی که دانش و فناوری برای حل معضلات بشری عرضه کرده است، حل چالش‌های درمانی به‌واسطه روش‌ها و شیوه‌های نوین خوشایندتر و امیدوارکننده‌تر است. زمانی که انسان‌ها به‌دلیل فقدان آنتی‌بیوتیک‌ها با ابتلا به ساده‌ترین عفونت‌ها جان‌شان را از دست می‌دادند، به‌طورقطع ساخت داروهایی برای درمان این دست از بیماری‌ها، کمک زیادی برای جان سالم به در بردن انسان‌ها از بیماری‌های مختلف کرده است. گفتنی است، طی سال‌های اخیر، فناوری سلول‌های بنیادی شاهد پیشرفت‌هایی بوده که امیدهای جدیدی را برای درمان اختلالات ژنتیکی نادر ایجاد کرده است. امروزه با کمک این سلول‌ها می‌توان بیماری‌هایی را درمان کرد که تا چند سال پیش غیرقابل‌درمان بودند. دکتر راکش میشرا، مدیر موسسه ژنتیک و جامعه تاتا، چندی پیش اعلام کرد که تحقیقات اخیر، احتمالات هیجان‌انگیزی را برای داشتن یک روش مداخله مستقیم برای درمان موثر بیماری‌های خاص نشان داده است. یکی از موفقیت‌های بزرگی که مردم شاهد آن بوده‌اند، استفاده از فناوری سلول‌های بنیادی برای درمان اختلالات ژنتیکی است که در آن می‌توان این سلول‌ها را از یک فرد سالم گرفت و با سلول‌های بنیادی بیمار شناسایی‌شده، جایگزین کرد. البته چالش‌های ایمنی خاصی نیز در این فرآیند وجود دارد.

آنها در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که کاربرد سلول‌های بنیادی توسط برخی پژوهشگران به‌واسطه خواص ممتاز آن می‌تواند نقش جدی در درمان ضایعات نخاعی داشته باشد. همان‌طور که می‌دانید، نخاع قسمتی از دستگاه عصبی مرکزی است که درون کانال نخاعی قرار دارد. در واقع نخاع، طناب سفیدرنگی به طول کمابیش ۴۵ سانتیمتر است و از سوراخ پس‌سری تا سطح نخستین یا دومین مهره کمری ادامه پیدا می‌کند. بنابراین، نخاع دوسوم فوقانی کانال مهره‌ای را در ستون مهره‌ها اشغال کرده است. آسیب طناب نخاعی از عوامل مهم اختلالات حسی، حرکتی، دستگاه ادراری یا ترکیبی از این موارد است که با عواملی محافظت می‌شوند؛ برای مثال مایع مغزی ـ نخاعی که در فضای زیر عنکبوتیه در اطراف نخاع قرار دارد.

تصادفات اتومبیل، شایع‌ترین علت آسیب‌های طناب نخاعی هستند و از دیگر علل آن می‌توان به سقوط، حوادث ورزشی و زخم‌های ناشی از شلیک گلوله اشاره کرد. آسیب اولیه بعد از اعمال ضربه به نخاع رخ می‌دهد، در حالی که آسیب‌های ثانویه که به‌طورمعمول بعد از نخستین ضربه به‌وجود می‌آید، بیشترین پیامدهای نورولوژیکی را به‌همراه دارد.

اختلال عملکرد سد خونی ـ مغزی، التهاب موضعی، تشکیل رادیکال آزاد، مرگ نورونی و دمیلیناسیون همگی جزو آسیب‌های ثانویه محسوب می‌شوند که ممکن است منجر به فلج اندام تحتانی و فوقانی شوند. همچنین، شرایط بیمار ممکن است با مشکلات دیگری نظیر عفونت، مشکلات قلبی، تنفسی و مثانه هم بدتر شود. تمامی شرایط گفته‌شده، اثر چشمگیری بر کیفیت زندگی و امید به زندگی بیمار دارد و موجب تحمیل هزینه‌های هنگفت بر جامعه هم می‌شود. باوجود تحقیقات بسیار و پیشرفت‌های انجام‌گرفته در بهبود کیفیت زندگی، هنوز هم آسیب‌های طناب نخاعی عامل مهمی در معلولیت و مرگ‌ومیر افراد است و متاسفانه تا به امروز روش‌های درمانی به‌کاررفته، برای درمان آسیب نخاعی موثر نبوده است. اما پیشرفت‌های اخیر در فناوری‌های درمانی وابسته به سلول‌های بنیادی، مسیر جدید و نویدبخشی را پیش‌روی درمان آسیب‌های وارده به طناب نخاعی قرار داده است. در تحقیقات مرتبط با درمان با کمک سلول‌های بنیادی برای آسیب طناب نخاعی، کاربرد سلول‌های بنیادی توسط برخی پژوهشگران به‌واسطه خواص ممتاز آن موردتوجه بوده است.

یکی از روش‌های جدید برای انکپسوله کردن سلول‌ها (کنار هم قرار دادن ۲ یا چند چیز متفاوت و در عین حال مرتبط و گنجاندن آنها در یک موجودیت به‌اصطلاح کپسول) استفاده از سیستم‌های میکروفلوئیدی است؛ سیستم‌هایی که منجر به کنترل دقیق و نگهداری سلول‌ها در حجم بسیار کوچک سیال می‌شوند. از مزایای آن می‌توان به نیاز به مقدار پایین از مواد و محلول، کنترل دقیق شرایط محیطی، امکان ایجاد شیب غلظت برای سلول و پلیمر، انتقال سریع مواد به سلول‌های کشت داده‌شده، اشاره کرد. به‌دلیل آنکه زمان انجام این طرح همزمان با شیوع همه‌گیری کرونا بود، تعطیلی دانشگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها در روند تحقیقات وقفه‌ای ایجاد کرد. همچنین، دسترسی به امکانات و تجهیزات به‌سختی امکان‌پذیر بود و در عمل ۶ تا ۹ ماه در فرآیند طرح، وقفه به‌وجود آمد. با این حال، توانستیم با کمک این روش سلول‌درمانی، تست‌های حیوانی را روی موش‌صحرایی انجام دهیم که البته برای توسعه طرح، نیاز به انجام تست‌های حیوانی در سایر حیوانات وجود دارد.

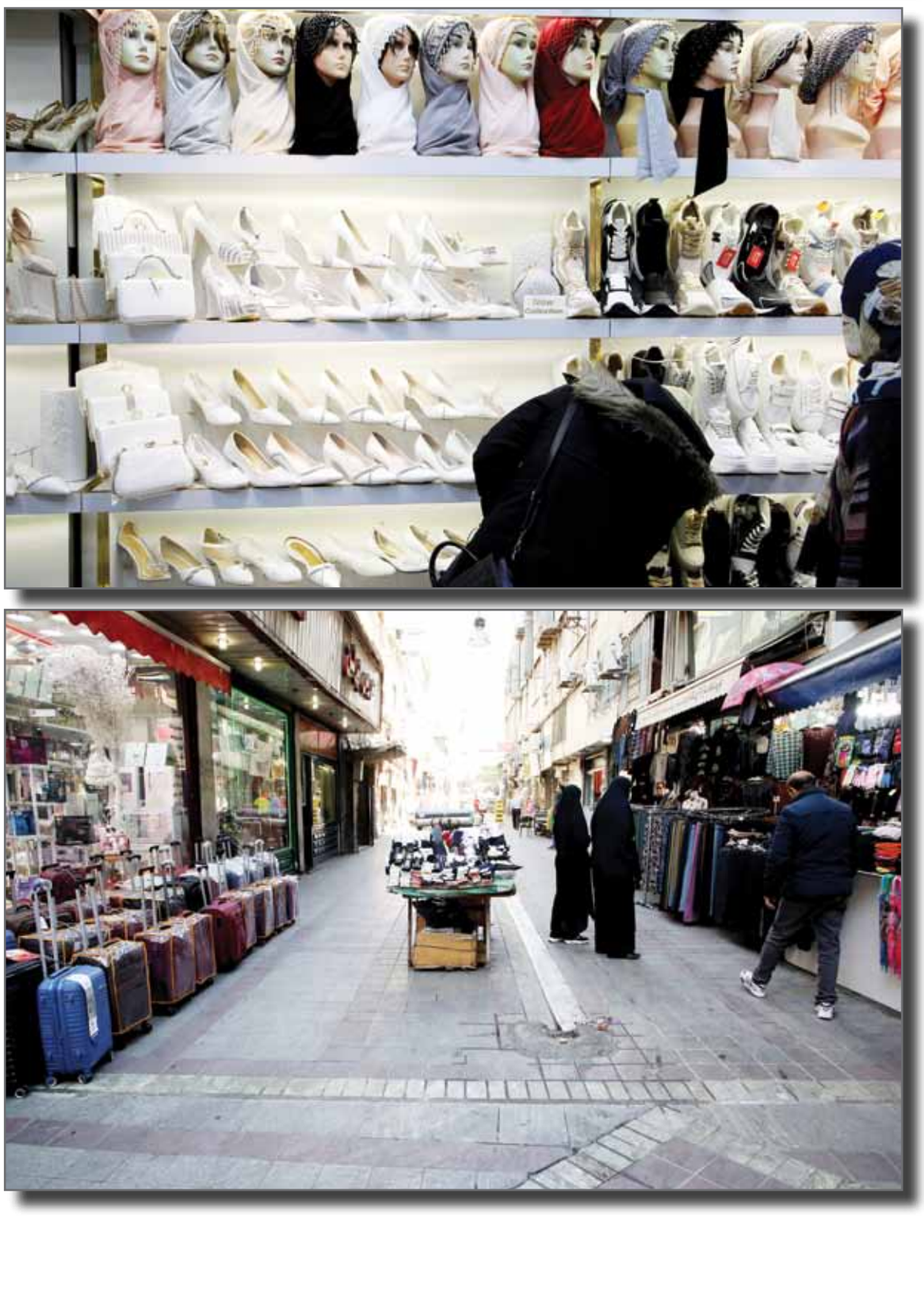

عکس‌ها: آیدا فریدی

روایت تصویری از «برلن»

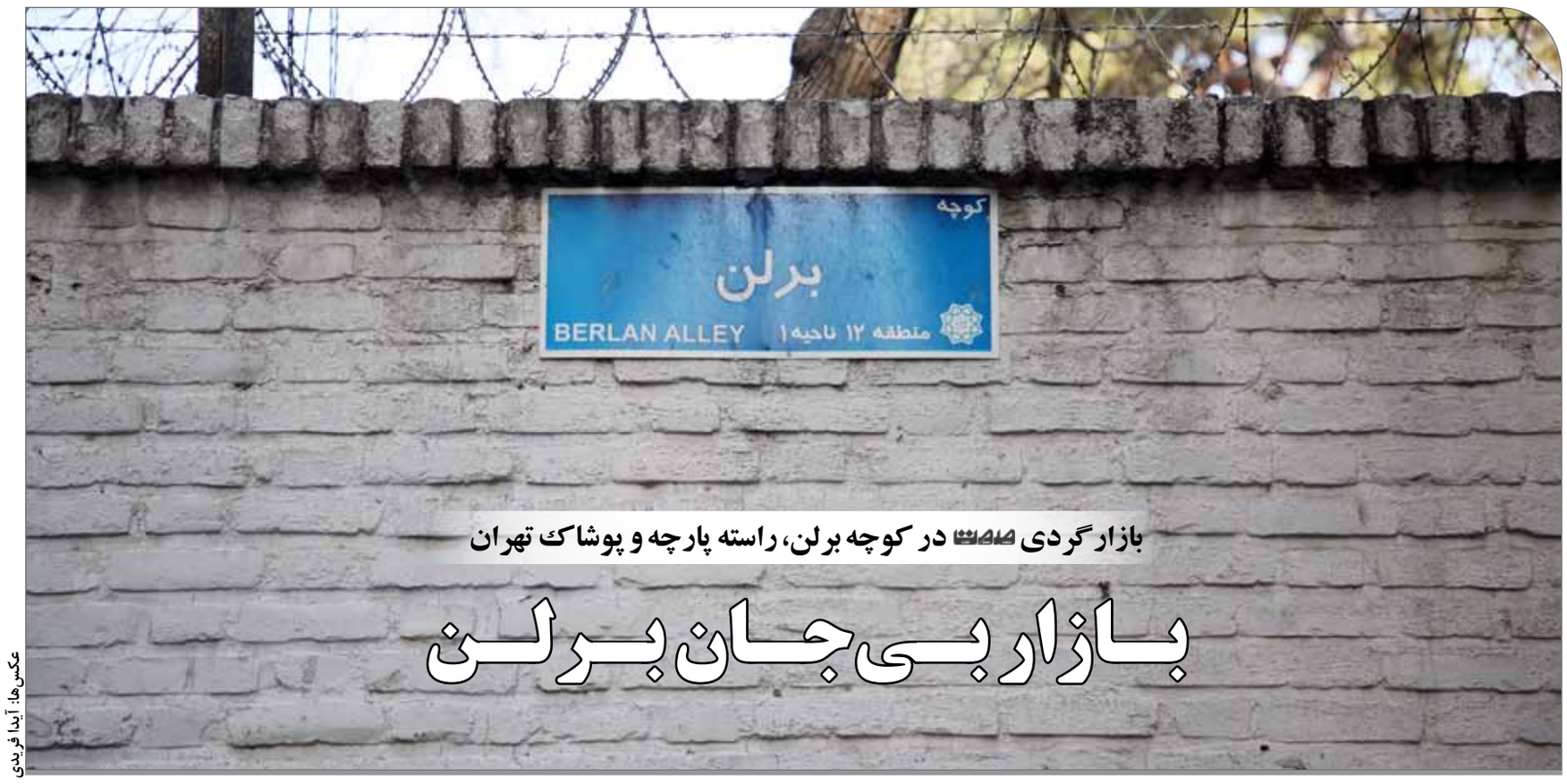
آیدا فریدی: نگارش شهر با عکس و به تصویر کشیدن حال و هوای شهرها یک ضرورت تاریخی است. خیابان‌هایی که زمانی شریان‌ها و مراکز اصلی شهر برای گشت‌وگذار و خرید بودند، حالا در سایه، رنگ می‌بازند. این اتفاق با ظهور مال‌ها و مراکز خرید در نقاط مختلف شهر رخ داد. کوچه یا خیابان برلن یکی از قربانیان همین ساختمان‌های نوظهور با عنوان مگامال‌های غول‌پیکر است؛ مراکز تجاری‌ای که ناخواسته در حال زدودن تاریخ از شهر هستند؛ حتی خیابان‌هایی که تاریخ آن به دوره رضاشاه مربوط می‌شود. «برلن» به‌دلیل مجاورت با سفارت آلمان در آغاز کوچه با عنوان «برلین» نام‌گذاری شد و به‌مرور زمان نام آن به‌عنوان فعلی تغییر کرد.

گزارش تصویری این شماره صمت با هدف به تصویر کشیدن حال و هوای این روزهای کوچه برلن، یکی از معروف‌ترین و قدیمی‌ترین مراکز خرید تهران تهیه و در دی ۱۴۰۲ عکاسی شده است.

عکس‌ها: آیدا فریدی

بازارگردی صمت در کوچه برلن، راسته پارچه و پوشاک تهران

بازار بی‌جان برلن

کیمیا ملکی: **حوالی ۱۱ صبح؛ محله فردوسی. وسیله نقلیه عمومی بهترین روش برای دسترسی به این نقطه است، زیرا اصلا کار به بخت و اقبال شما برای دستیابی به جای پارکی میان سلسله ماشین‌های جاخوش‌کرده کنار جدول نمی‌رسد و ممکن است پیش از آن، به‌علت ورود به منطقه طرح ترافیک سر از پارکینگ پلیس در آورید. آفتاب ظهر در آسمان خودنمایی می‌کند، اما آنقدر جاندار نیست که گرمایی به این کوچه سایه‌زده ببخشد. صدای زمزمه مردی من را از حال و هوای خودم در می‌آورد: «دلار، دلار» توجهم به همهمه بازار سیاه دلار فردوسی جلب می‌شود. با کمی قدم زدن حالا به چمدان‌هایی می‌رسم که پر از پول‌های قدیمی نو است و پس از آن تابلویی نشان از رسیدن من به مقصد دارد. کوچه‌ای سوت‌وکور که هرازگاهی چند نفر از آن می‌گذرند و نیم‌نگاهی نیز به مغازه‌ها می‌کنند. برخی از مغازه‌دارها با یکدیگر گرم صحبت هستند و برخی دیگر نظاره‌گر رفت‌وآمدهایی که تنها تفریحی است و جنبه خرید ندارد. البته برخی نیز شیوه تمیزکاری مغازه و اجناس را برای حواس‌پرتی از این بازار بد پیشه کرده‌اند. راسته‌ای که روزی مقصد بسیاری از زوج‌های جوان بود، حالا حسابی بی‌رمق شده است. گویا راسته قدیمی تهران خستگی سال‌های پررونق خود را در می‌کند. «کوچه برلن» مقصد تازه بازارگردی صمت است.**

برلن از آغاز تاکنون...

کوچه برلن یکی از کوچه‌های قدیمی مرکز شهر تهران است که یک سر آن چهارراه مخبرالدوله و لاله‌زار و سر دیگر آن خیابان فردوسی است. تهرانی‌های قدیم کلی از این کوچه خاطره در ذهن دارند؛ کوچه‌ای به‌طول ۲۶۰ متر که در زمان حکومت ناصرالدین شاه جزو املاک حاشیه‌ای سفارت آلمان به‌شمار می‌آمد و تا مدت‌ها از رفت‌وآمدهای دیپلماتیک و سیاسی شلوغ بود. تا اینکه در زمان رضا شاه، حوالی سفارت آلمان، خیابان‌هایی ساخته شد. یکی از کم‌عرض‌ترین خیابان‌ها که در جنوبی سفارت رو به آن گشوده می‌شد «برلین» بود و بعدها «برلن» نام گرفت؛ کوچه‌ای که به‌دلیل همان رفت‌وآمدهای دیپلماتیک، رستوران‌های گرانقیمت و پاساژهای تجاری لوکس در آن بنا شد. همچنین تحت تاثیر مجاورت جغرافیایی کوچه برلن با خیابان لاله‌زار که بافت هنری و فرهنگی داشت، تعدادی گالری، سالن تئاتر و آتلیه نیز در آن احداث شد که البته فعالیت‌شان در سایه اتفاقات و تحولات سیاسی و اجتماعی چندان دوام نیافت. کوچه برلن در بخش جنوبی خیابان جمهوری اسلامی، در میان خیابان‌های فردوسی و لاله‌زار جنوبی واقع شده است. در این کوچه انواع مغازه‌های پارچه‌فروشی، فروشگاه‌های پوشاک، فروشگاه‌های لباس شب و مجلسی و بازار بزرگ برلن وجود دارد. علاوه بر فروشگاه‌های زیاد در این کوچه تاریخی و نوستالژیک، دستفروشان بسیاری نیز در این محل فعالیت دارند. اکنون دو طرف این کوچه فرسوده، مغازه‌ها و پاساژهای فروش لباس‌های مجلسی واقع شده و پیاده‌روی آن نیز در قرق بساط‌گستران و دستفروشان است. انتهای کوچه برلن به تقاطع لاله‌زار جنوبی می‌رسد و امتداد آن تا چهارراه مخبرالدوله به‌نام کوچه مهران تابلو خورده است. کوچه مهران نسبت به همسایه‌اش کوتاه‌تر است و علاوه بر پوشاک، چمدان، لوستر، اجناس فانتزی و کادویی نیز در این راسته به فروش می‌رسد.

کاسب را دریابید

پس از ورود، آنقدر غرق ظاهر قدیمی و دلنشین کوچه شدم که ناخودآگاه چند مغازه اول را فاکتور گرفتم. سوز زمستان زورش به خورشید کم‌رمق بهمن رسیده و اندک باد زمستانی لباس‌های آویز روی رگال را روی هوا تکان می‌دهد. یکی از دستفروشان چند مدل دمپایی فانتزی و رنگی دارد که به لطف گردوغبارهای شهر کمی از رنگ و لعاب افتاده‌اند. در گوشه دیگر کش‌موهای رنگارنگی آویزان شده که باید برای خرید آنها از ۲۰ تا ۶۵ هزار تومان هزینه کنید. ظاهرا بوی نوروز و شروع مراسم‌ها به حوالی برلن نرسیده و خبری از خریدار نیست. مانتوهای رنگارنگ مغازه‌ای توجهم را جلب کرد. این نخستین مغازه‌ای بود که پس از خیره شدن به بافت زیبای کوچه برلن وارد آن شدم. خانم جوانی با شال سفید و مانتویی مشکی، همان‌طور که دو لیوان چای به‌دست داشت با رویی خوش از من استقبال کرد. انتهای مغازه پسری جوان سر از دفتر حساب‌وکتاب برداشت و سلامی کرد. نگاهی به اجناس مغازه انداختم. خبری از مانتوهای زمستانی نبود و دیگر کارها برای عید به فروش می‌رسید. بعد از چرخی میان لباس‌ها، سر صحبت را با معرفی خود باز کردم. حال دیگر متوجه شده بود که من هم خریدار نیستم، اما باز هم با همان روی خوش درباره وضعیت بازار صحبت کرد.

– دیگه الان وقت خرید شب عیده. کارای جدید رو چیدیم؛ همه با ۳۰ درصد افزایش قیمت. به‌نظر شما تو این بازار باید جنس رو با چند درصد سود بدیم که مشتری بخره؟ وضع خیلی خراب‌تر از چیزیه که فک می‌کنید.

– سال ۱۴۰۲چقدر نسبت به پارسال افزایش نرخ داشتید؟

– خیلی؛ هر بار که کار از تولیدی میاد یه نرخ جدید داره.

همان‌طور که با من صحبت می‌کرد، کاری را جلوی من گرفت و به نرخ روی آن اشاره کرد.

– الان زدم یک میلیون و ۱۸۰، درسته؟ همین کار شب عید بیاد میشه یک‌میلیون و ۷۰۰. دیگه بازار شب عیده؛ تولیدی هم می‌خواد نون بخوره. یک سال بازار تکون نخورده.

– خب با این وضعیت، مالیات‌های شما بر چه اساسی گرفته میشه؟

– براساس تراکنش دستگاه پوز. ببین خانم پدر من سال‌هاست تو کار کفشه. این مالیات داره همه رو، حتی اون گنده‌های بازار رو از کار می‌ندازه. بازار نیست؛ عوض اینکه به فکر کاسب‌جماعت باشن، بدتر نون آجر می‌کنن.

– به نظر شما وضعیت بازار شب عید چطوره؟

– بازاری که الان سوت و کوره، تهش می‌خواد دوزار شب عید نون برسونه به ما که اونم شایدیه.

– وضعیت اجاره مغازه چطور؟

– ما پول پیشمون ماله ۶ سال پیشه؛ تا حالا اضافه نکردیم، اما دارم ماهی ۵۰ میلیون اجاره میدم تو همین بازار خراب. تازه از دو ماه پیشم گفتن برای۱۴۰۳ قرار اجاره‌ها ۲ برابر بشه.

تمام مدت گفت‌وگوی من با مرد، خانم جوان، خوشرویی خود را حفظ کرده بود و در آخر با همان صورت خندان سری تکان داد و گفت: والا امیدی دیگه به این بازار نیست؛ خیلیا جمع کردن و رفتن تا ببینیم خدا چی می‌خواد.

مغازه این خانم و آقای جوان پر بود از مانتوها و بلوزهای رنگارنگی که روی رگال دلبری می‌کردند، اما دریغ از مشتری که بخواهد بر ترس از گرانی غلبه کند و پا در مغازه بگذارد.

مهمونی‌ها کم شدند و بازار کساد شد!

دو طرف دیوارهای مغازه دیگر پر شده بود از بلوزهای فصل؛ آن‌هم با طرح‌ها و رنگ‌های مختلف که البته پس از گپ‌وگفت با فروشنده متوجه شدم یکی از دیوارها مخصوص کارهای ایرانی و دیگری مخصوص کارهای خارجی است. آقایی لاغراندام با موهایی جوگندمی جلوی مغازه ایستاده بود. هدست‌هایی سفیدرنگ داخل گوشش بود که ظاهرا آهنگی از آن پخش نمی‌شد.

از همان ابتدا که خود را معرفی کردم، با لحنی بامزه سر درددل را باز کرد و من هم وضعیت بازار را از او جویا شدم.

– من الان نباید اصلا جواب شما رو می‌دادم؛ الان باید کار می‌دادم به مشتری، اما نگاه، انقدر بیکارم که نشستیم راحت با هم حرف می‌زنیم.

دست‌هایش را به سمت کوچه برد و تن صدایش را تغییر داد.

– نگاه آبجی؛ راه میرن، انگار اومدن پارک. کدوم مشتری؟ برلن این نبود وضعش. یه روزی همین موقع‌ها بازار پر بود از مشتری، الانو نگا نکن سوت‌وکور شده.

– وضعیت قیمت‌ها چطوره؟ چقدر افزایش نرخ داشتید؟

با اشاره‌ای به بخشی از مغازه می‌گوید: «کارای این بخش چینی هستش و با نرخ دلار هی بالا میره، اما نرخ کارای ایرانی تغییر آنچنانی نداشته، منظور به اندازه کارای وارداتیه. اما خب مدت‌هاست که مشتری دیگه کار ایرانی نمی‌بره. کار ارزون میخره می‌بره، یه دور بشوره مث روده گاو کش میاد. کار خارجی هم که گرون شده؛ دیگه نمی‌شه زیاد خرید کرد. کلا دست مردم تنگ شده؛ مردم که دستشون تنگ باشه کاسب جماعتم از نون می‌افته.

– وضعیت اجاره مغازه چطور؟

– والا به ما گفته ۶۰ میلیون بذاریم رو اجاره. اون سر کوچه که شنیدم میگن ۵۰۰، ماهانه ۱۵۰ می‌خواد بذاره برای سال دیگه. اینجوری باشه خیلیا جمع می‌کنن.

– باتوجه به رکود بازار، حدودا چقدر فروش دارید؟

– سال‌های پیش این موقع‌ها روزی ۴۰ میلیون تومان هم درآمد داشتم، اما الان بترکونه ۲۰ تومن.

– بهترین سال فروش شما چه سالی بود؟

– ۹۰ تا ۹۵، مردم پول دستشون بود، خرجم می‌کردن؛ نه الان که تا یه لباس داغون نشه، نمیان سراغ خریدنش. بعدم اون موقع‌ها رفت‌وآمد بود؛ الان چی؟ خواهربرادر سال به سال همو نمی‌بینن؛ بخری برای چی؟

– به‌نظرتون وضعیت بازار شب عید امسال چطور خواهد بود؟

– والا هر سال گفتیم خوب میشه بدتر شده؛ دیگه خانم هیچی نمی‌گیم. هرچی شد، شد. بخوایم از الان فک کنیم سکته می‌کنیم. همین‌طور که خداحافظی می‌کنیم هم زیرزبانی غرهایی می‌زند و از وضعیت بازار گله می‌کند.

کفش عروس از یک‌میلیون و ۳۰۰ به بالا

اواسط کوچه لباس‌های مجلسی در طرح‌ها و رنگ‌های مختلف دیده می‌شود و در همین حوالی مغازه‌ای بزرگ کیف و کفش عروس می‌فروشد. نور سفید مغازه، برق نگین‌های روی کیف و کفش‌های عروس را چند برابر کرده و حسابی چشم را می‌زند.

خانمی با آرامش به سمت من می‌آید و با صدایی آرام سلام می‌کند. بعد از معرفی من گپ‌وگفت کوتاهی درباره وضعیت داشتیم.

– کار ما چون مخصوص عروسیه، کم‌وبیش مشتری داریم، اما خب وضعیت بازار نسبت به سالای قبل خیلی فرق کرده؛ حتی سلیقه مشتریا هم خیلی عوض شده. البته در کل اینجا کار برای دختر ۱۷ساله داریم به بالا. از طرفی هم الان خیلی وقته مهمونیا کم شده و اینم خودش خیلی در وضعیت بازار اثر داره.

– قیمت کفش‌های عروس چنده؟

– قیمت کفش عروس از یک‌میلیون و ۳۰۰ شروع می‌شه به بالا. بستگی داره ایرانی باشه یا خارجی و نگینایی که روش کار شده چجوری باشه. اما خب فروش کیف کمتره نسبت به کفش؛ گفتم که، سلیقه‌ها عوض شده.

– به نظرتون وضعیت بازار شب عید امسال چطوره؟

– بد نیست در کل، اما امیدواریم بهتر باشه. از بعد کرونا انگار دیگه مردم پول تو جیبشون نیست امیدوارم خدا خودش کمک کنه.

شیوع کرونا و از بین رفتن مهمونی‌ها بر کسب‌وکارهای بسیاری تاثیرگذار بوده و آنها را از رمق انداخته است.

رسم‌ورسوم تغییر کرده است

زمانی کوچه برلن به مکان فروش لوازم عروس و داماد معروف بود. برای همین سراغ مغازه‌ای می‌رویم که روی شیشه آن کاغذی کپی‌شده چسبانده که با فونتی بزرگ روی آن نوشته شده «لوازم کامل سرویس عروس و داماد»، درب مغازه چند چمدان با رنگ‌های مختلف چیده شده که روی آنها نمونه‌کار پک‌های لوازم عروس و داماد گذاشته شده است. دختر جوانی روی صندلی نشسته و به لطف بی‌رمقی بازار، فضای مجازی را دوره می‌کند. با سلام من از دنیای خود بیرون می‌آید و از صندلی بلند می‌شود. سر صحبت را با وضعیت بازار باز می‌کنم.

– بازار که اصلا خوب نیست، همش بیکار نشستیم.

– کار اصلی شما فروش وسایل عروس و داماد است؛ الان چقدر فروش دارید؟

– خیلی بخوایم بفروشیم شاید حدود ۲ تومن اینا بشه. الان دیگه خیلی وقته که کسی از این چیزا برای عروسی نمی‌گیره. قبلا رسم بود باید برای عروس و دوماد تو چمدون کار جمع می‌کردیم. حالاروش زندگی خیلی فرق کرده. البته الانم بعضیا دنبال این کارا هستنا؛ مثلا عروس داریم میاد ۱۵ میلیون لوازم می‌گیره. یه زمانی یادمه اصلا عروس و داماد نداشتن این وسایل رو بد می‌دونستن.

– نرخ پک‌های عروس و داماد از چند شروع می‌شه؟

– الان قیمت ارزون‌ترین بسته ما ۳ میلیونه.

– به‌نظرتون وضعیت بازار شب عید امسال چطوره؟

– والا با وضعیتی که بهمن داره، بعید می‌دونم بازار شب عید خوب باشه، اما بازم هر چی خدا بخواد.

شاید یکی از دلایل کم‌رونقی برخی از کسب‌وکارها به تغییر سبک زندگی باز گردد؛ در نتیجه بهتر است برخی از مشاغل همزمان با تغییر سبک زندگی و گذر زمان خود را روزآمد کنند.

سخن پایانی

حین قدم زدن در کوچه برلن با کسبه زیادی هم‌صحبت شدم که هیچ‌یک وضعیت بازار را مناسب نمی‌دیدند. سیل ناامیدی کوچه برلن را فرا گرفته و رمقی برای شادمانی آغاز سال جدید نمانده است. کسبه کوچه برلن به لطف گرانی‌های موجود تنها نظاره‌گر عبور افرادی هستند که دیگر جیب‌شان کفاف خریدهای غیرضروری را نمی‌دهد. این چرخه بی‌پولی انتهایی جز خاموشی چراغ بازار ندارد و امیدواریم با شروع سال جدید تغییری در آن ایجاد شود. اما در این بین بد نیست اشاره‌ای هم به تغییر سبک زندگی داشته باشیم که تاثیرات بسیاری در بی‌جانی کوچه برلن دارد.

چهارشنبه
۴ بهمن ۱۴۰۲- ۱۲ رجب۱۴۴۵ - ۲۴ ژانویه ۲۰۲۴- شماره ۲۴۹۷-پیاپی ۳۸۱۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

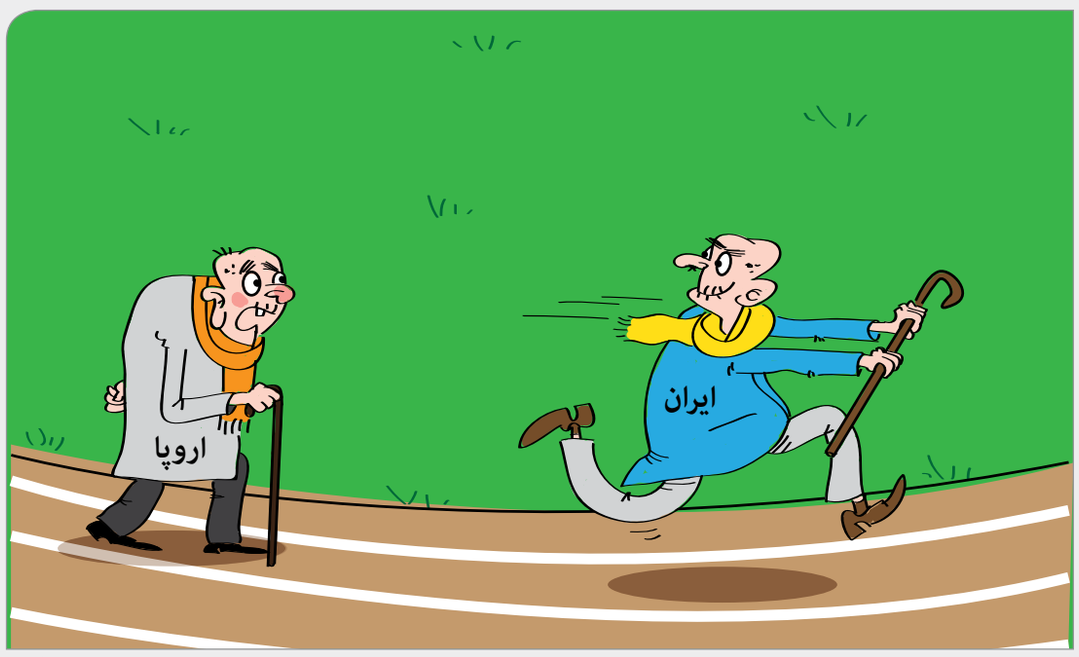
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

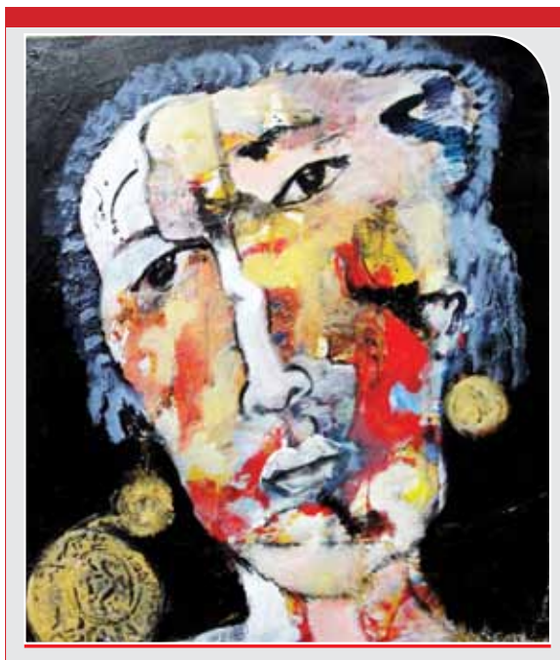
بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

«زن تنها» در انبوهی از رنگ‌ها

بابک بهاری- منتقد عکس: نقاشی‌ها: مهوش دولت‌آبادی

زنی تنها در ابتدای درک هستی آلوده زمین.
مهوش دولت آبادی با گرایشاتی به موسیقی و نقاشی، دارای تحصیلات در رشته کارشناسی بهداشت. آثار از درونیات(اکسپرسیون) و بازتاب‌های زیستش هستند. تکنیک و اجرای کارهایش مونوپرینت، کولاژ و اکریلیک و در اجرا به سبک امپرسیون‌ها نزدیک می‌باشد. پس از عصر مدرن پدیداری سبک‌ها و گرایشات متفاوت هنری از وجوه این دوره بود که یکی از گرایشات فکری آن فمنیسم و نمایش زندگی هنرمندان زن توسط خود زنان طرح و پیگیری و فراگیر شد امری که خانم سیمون دوبوار در مورد کتاب نویسی آقایان در مورد جنس دوم گفته، نخستین نویسنده کتاب‌ها درباره زن‌ها آقایان! بوده‌اند، کسانی که خودشان طرف دعوا هستند. باری اینک خود زنان هستند که به میدان آمده و بی‌واسطه احساسات و درونیات خودشان را ارائه می‌کنند. همانگونه که سیبی را پیشکش کردند! آیا شد که ردش کنی؟

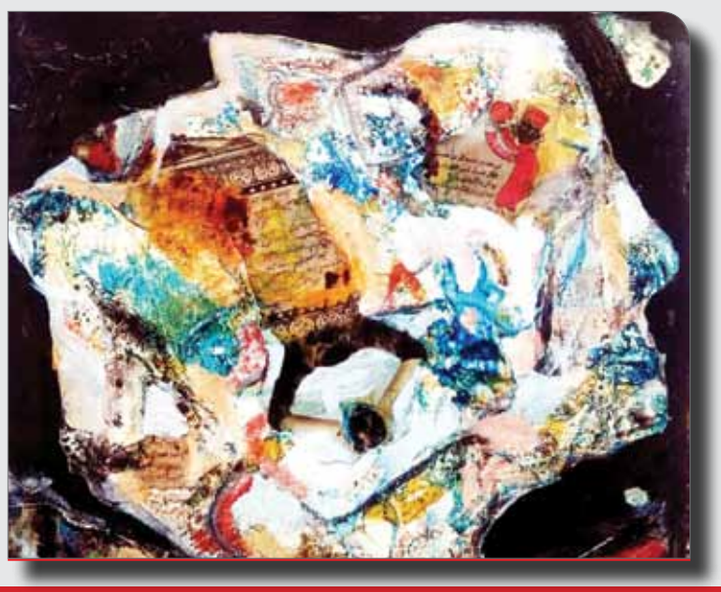

زنی اندوهناک و سری اندکی کج با گوشواره‌های کوچک و بزرگ(مشابه لنگه به لنگه) و بهره‌گیری از خوشنویسی(از غم هجر) و رنگ‌آمیزی مخدوش و چهره‌پردازی نه‌چندان واضح.

اثر بهره‌مند از تکنیک‌های مختلف همزمان برای نمایش چیزی که به ظاهر برای تماشایش دعوت شده‌ایم اجرا شده است. اما پرده نمایش که بالا رفته بیننده با وجوه دیگری از تصویر و بیانیه پیچیده‌تری مواجه شده است، امری در تصاویر بعدی به شکل‌های دیگر با آن مواجه خواهیم شد. البته ممکن است مشابه تکنیکی و اجرایی این کارها را دیده باشیم، اما نکته مهم در این آثار امضا و از آن خودسازی اتفاق افتاده و به واقع آن درونیات خود هنرمند است که در قالب شکل و فرم به‌صورت احساس پیش رویمان نمایان شده است. نه با رنج‌های غلو شده که اتفاقا با نمایشی زیر پوستی آن را به نمایش گذاشته است با طراحی هایی که یاد آور آثار کِته کُلویتس هنرمند آلمانی است. اما براستی چه اتفاقی این چهره را چنین غمناک کرده است؟ شاید کلمات از غم هجر بتواند کلید مناسبی برای گشایش این قفل اندوه باشد. تقابل زمینه سیاه و لکه‌های رنگ روی صورت دو تقابل را رقم می‌زند، نخست برجسته کردن کارکتر از زمینه‌اش و دوم اشاره‌ای تلویحی به فیگور چهره که باید آن را حس کرد و مفهوم را دریافت امری که هنرمندانه اجرا شده است. براستی این لکه‌ها و خط نگاره‌ها می‌توانند بیانگر درون و گذشت زمان و دردها و شادی‌ها باشند به‌همراه هراس از آینده؟ این پرسشی از توانایی هنر می‌باشد که هنرمند اجرایش کرده است. باری چشم‌های نقاشی وزن و سخنگویانی هستند که گاه در مقام پرسشگر ظاهر می‌شوند آنهم به زبانی عام و همگانی. گفت‌وگویی که در سکوت محض شنیده می‌شود.

تک چهره‌ای چندسویه و بهره‌مند از کولاژ

اثری چند وجهی که به‌نوعی از خصلت پاریدولیایی(تشخیص الگوها و شکل‌های معنادار در اشکال درهم و برهم) و کولاژ(تکه چسبانی) بهره برده است. نتایج این بهره‌مندی اثر را کمی پیچیده‌تر و تحرک ذهنی را بیشتر و میل به کشف و ارتباط‌دهی به دیگر بخش‌ها را تحریک می‌کند که همین ماجرا امتیاز خوبی برای اثر است. شناخت هنرمند از توانایی این امکانات به او این قدرت را داده تا به اندازه لزومش از آنها بهره ببرد و این امر به شناخت و اشراف او به توانایی‌های ابزارهایش باز می‌گردد. زمینه سیاه ۲ ویژگی برای اثر بهمراه دارد، نخست گم شدن مخاطب در سیاه چاله پشت سر که همین عامل باعث برگشت نگاه به چهره می‌شود و از سویی هم به برجسته شدن رنگ‌ها که چهره را تشکیل می‌دهند کمک می‌کند تضادی منفی که نتیجه‌اش مثبت است. خصوصا که نزدیک بودن(زوم بودن) و تقریبا همه فضا را پر کردن نشانه‌ای از اهمیت سوژه و دعوت به تماشا و نفوذ به دنیایی همیشه پنهان و در پرده پوشانیده شده است. چند چهره‌گانی پاریدولیایی و کشف و آنها و عدم قطعیت یکی دیگر از بازی‌های جدی هنرمند است که خوانش را به عهده و توان یکایک مخاطبان گذاشته است، هر کس هر آنچه می‌بیند، همان است و این شلوغی خوانش‌هاست که هم چند وجهی بودن اثر را پاس و به نمایش می‌گذارد و هم تفاوت‌ها و چند صدایی اثر را به رسمیت می‌شناسد. به‌راستی، چه‌هاست در سر این قطره محال‌اندیش و ما تعیین‌کننده خوانش اثر به‌همراه هنرمند هستیم که گام به گام در راهیم با او.

دو زن به‌صورت نیم رخ با تکه‌هایی از روزنامه بر سر و بدنشان

نخستین وجه اثر نگاه کردن هر دو کارکتر به خارج از تصویر است که ذات پرسشگری آدمی را روشن نگه می‌دارد که آن بیرون چه خبر است آنهم کسانی که خود حامل خبر هستند! چشم‌گیری نوع رنگ آمیزی بلحاظ تفاوت‌های طیف رنگ‌های سرد و گرم و جدا سازی‌های شخصیت‌ها با شکل‌های هندسی از طریق تضادهای رنگی روش بسیار هوشمندانه و ظریفی برای این مرزبندی‌ها بوده است. نقش خبر و روزنامه‌ها در این تصاویر از کدام دغدغه هنرمند حکایت دارد و چه میزان علاقه به حضور خبرها در زندگی و اندیشه سایر خانم‌ها حکایت دارد!. براستی که نقش و تاثیرگذاری خبر و روزنامه و سایر وسایل ارتباط جمعی در زیست امروزی ما به چه میزان است؟ از دغدغه‌های جدی اثر است. در برابر مخاطب دو زن که حامل خبرهایی هستند به جایی خارج از دید ما می‌نگرند گویی که آنجا خبری هست، ضمن آنکه در روی بدن نفر جلوتر (سمت چپ تصویر) نوشته‌ها اشاره به قوانین عجیب کشورهای غریب (احیانا امریکای لاتین) دارد و در روی سر زن پشت سر تنها کلماتی جدا جدا و نصفه نیمه را شاهد هستیم. حالت خنثی چهره‌ها و نبود هیچ حرکت زبان بدن مگر همان خروج نگاه به بیرون که به‌واسطه سمت و سوی چشم‌های کارکترها تشدید می‌شود ما را به این نتیجه می‌رساند که خبر در بیرون از این دایره است و ما نقطه‌های سرگردان این پرگار، براستی چه سرگردانی شیرینی و شاید هدف همان سرگردانی است و بس.

پرتره سه رخ زنی با زمینه‌ای سیاه

تیرگی و نوع رنگ‌گذاری غلیظ‌تر همانند فشار قلم بر کاغذ زمانی که امری ما را برانگیخته تا چیزی را به شتاب و یا خشم نوشته و بر آن تاکید داریم. زمینه تیره‌ای که بر صورت کارکتر نیز هجوم و غلبه کرده البته با نوارهایی از رنگ سپید که بر کناره هم نقشی از آن دیده می‌شود و همین نشانه‌ای از نبرد سخت بین تاریکی و روشناییست که در درون هنرمند جریان دارد و شراره‌هایش بر بوم پاشیده شده است. چشم‌هایی بظاهر تاریک اما همچون دو مشعل سوزان می‌خواهند راه گشای ما در این هزارتوی‌ها و سنگلاخ‌های رنگین راه‌گشا باشند. شعله‌های سوزانی که از چشم‌ها پرتره به دورترین شعاع‌ها پرتاب می‌شوند در سکوت محض.

اثر با همه شلوغی رنگ‌گذاری‌هایش در یک نقطه ایستا می‌شود، چشم‌هایی باز و دهانی که با لب‌های بهم فشرده‌اش هیچ نمی‌خواهد به ما بگوید و شاید هم می‌خواهد فریادش را کنترل کند؟ و این دو عضو تنها بخش واضح اثر هستند این وضوح نشانه‌ای از اهمیت و بیانگری این اعضا است. در تمامی تصاویر شخصیت‌ها به شدت زن هستند نه رنگ‌های یک پارچه که تکه‌هایی هستند پراکنده برای تشکیل یک جسم منسجم، آیا خواهد شد چنین چینی پراکنده‌ای را گرد آورد و دوباره پری زاده‌ای از درونش سر بر آرد. هر چند که شاید دغدغه هنرمند در این زمانه پرآشوب و آشفته والاتر و بالاتر از پری زاده و غیرو باشد دغدغه‌ای که چنین بر چهره نشسته و در سکوت به هزار زبان در سخن است.

سخن پایانی

باری هنر نقاشی و تصویرسازی بعد از جریان مهم و تاثیرگذار امپرسیونیسم! (واژه فرانسوی، حس و احساس) با دگرگونی هایی بسیاری مواجه شد که برجسته شدن و اهمیت، حس و ایده و ارائه‌شان به طریقی که هنرمند مایل است اولویت و شاخص شد. در آثار پیش رو نیز بهمچنین این اتفاق افتاده است البته به‌گفته پیکاسو: نخست قوانین را بیاموزید و سپس آن را درهم شکنید. که در این آثار این چنین شده است.

داستانک

زیان پرسود

آثار گچ روی ناخن‌های مرد کارگر را اگر دقت می‌کردی مشخص بود و دخترکش از این که مادرش پسری حامله است، خوشحال بود ولی پدر در اعماق نگاهش غمی پنهان و لبخندی دروغین بر لب داشت.

مادر دختر چند تکه لباس پسرانه ارزان برداشته بود و دخترک تند تند اجناس گران را روی پیشخوان مغازه می‌گذاشت و مادر دوباره آنها را سر جای خود می‌گذاشت و می‌گفت دخترم این‌ها را اقای فروشنده برای بچه‌های خودش آورده است و دختر در جواب مادرش گفت: پس چرا خانه خودش نمی‌برد.

من هم به‌عنوان فروشنده از اینکه اجناسم را می‌فروشم باید خوشحال می‌بودم، ولی ناراحت بودم و پدر و مادر نگران و دخترک خوشحال را یکی یکی نگاه می‌کردم این وسط فقط آن دخترک خوشحال بود.

چه کسی و چه چیزی باعث نگرانی این پدر و مادر شده بود و آیا این پدر و مادری که خدا به آنها فرزندی دیگر می‌داد، نباید خوشحال می‌بودند.

یک نایلون روی میز گذاشتم تا مادر زودتر سر و ته کار را جمع کند وچند تیکه لباس را در نایلون گذاشتم.

مرد رو به من گفت: چقدر شد عمو؟

گفتم قابل شما را ندارد صد و پنجاه هزار تومان و مرد کارت بانکی‌اش را داد و گفت: ان شاء الله که داخلش چیزی مانده باشد.

کارت را کشیدم و صد و پنجاه ریال وارد کردم و دکمه سبز را زدم هنوز دستگاه کاغذش بیرون نیامده بود، مرد گوشی قدیمی شکسته خود را در آورد و نگاه به پیامک بانک کرد و من تند کاغذ را از دستگاه در آوردم و با کارت در دست مرد گذاشتم و تا خواست بگوید اشتباه کشیدی و به ریال کشیدی دست او را فشار دادم وبه او یک چشمک زدم و گفتم خدا برکت بدهد.

زن و دخترک نایلون را برداشتند و تشکر کردند و به راه افتادند و مرد خود را مشغول کرد تا کارت را داخل کیف کهنه خود جا بدهد پشت سرش را نگاه کرد دید دختر و مادر از مغازه بیرون شدند و گفت: ان‌شا الله هر چی از خدا می‌خواهی به شما بدهد یک هفته است بیکارم.

بهش گفتم مبارک شما باشد کاری نکردم کمی بیشتر به شما تخفیف دادم.

و مرد رفت و من ماندم و احساس کردم صدای خدا را شنیدم که گفت: دمت گرم.

و آن روز نخستین روزی بود که زیانی پر از سود کردم.

تو این روزهای سرد، هوای همدیگر را داشته باشیم.

دریچه

کتابخوان‌ها دوست‌های بهتری هستند

چندی پیش، مقاله‌ای در مجله تایم منتشر شد که نویسنده‌اش ادعا می‌کرد، آنچه «مطالعه عمیق» نامیده می‌شود به‌زودی از بین خواهد رفت؛ چرا که میزان مطالعه عمیق میان آدم‌ها کمتر شده و این روزها دیگر آدم‌ها سرسری کتاب می‌خوانند و با وجود مطالب خلاصه شده اینترنتی تعداد خواننده‌های کتاب‌ها روز به روز تقلیل پیدا می‌کند.

نکته وحشتناک ماجرا این جاست که مطالعات ثابت کرده، کتاب‌خوان‌ها در قیاس با افراد عادی آدم‌های خوب‌تر و باهوش‌تری هستند و شاید تنها آدم‌هایی روی این کره خاکی باشند که ارزش عاشق شدن را داشته باشند. بر اساس مطالعاتی که روان‌شناسان در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۹ انجام داده‌اند، کسانی که رمان می‌خوانند میان انسان‌ها بیشترین قدرت همدلی با دیگران را دارند و قابلیتی دارند با عنوان «تئوری ذهن» که در کنار آنچه خود به آن اعتقاد دارند، می‌توانند عقاید، نظر و علائق دیگری را مدنظر قرار دهند و درباره آن قضاوت کنند. آن‌ها می‌توانند بدون این که عقاید دیگران را رد کنند یا از عقیده خودشان دست بردارند، از شنیدن عقاید دیگران لذت ببرند.

تعجبی هم ندارد که کتاب‌خوان‌ها آدم‌های بهتری باشند. کتاب خواندن تجربه کردن زندگی دیگران با چشم غیرواقعی است. یاد گرفتن این نکته که چه طور بدون این که خودت در ماجرایی دخیل باشی، بتوانی دنیا را در چارچوب دیگری ببینی. کتاب‌خوان‌ها به روح هزاران آدم و خرد جمعی همه این آدم‌ها دسترسی دارند. آن‌ها چیزهایی دیده‌اند که غیر کتاب‌خوان‌ها امکان ندارد از آن سر دربیاورند و مرگ انسان‌هایی را تجربه کرده‌اند که شما هرگز آن‌ها را نمی‌شناسید. آن‌ها یاد گرفته‌اند که زن بودن چیست و مرد بودن یعنی چه. فهمیده‌اند که تماشای رنج دیگران یعنی چه.

تحقیق دیگری در سال ۲۰۱۰ ثابت کرده که هر چه‌قدر بیشتر برای کودکان کتاب بخوانیم، «تئوری ذهن» در آن‌ها قوی‌تر می‌شود و در نهایت باعث می‌شود این بچه‌ها واقعا عاقل‌تر شوند، با محیط‌شان بیشتر انطباق پیدا کنند و قدرت درک‌شان بالاتر برود. تجربه‌های قهرمان‌های داستان‌ها تبدیل به تجربه‌های خود خواننده‌ها می‌شود. هر درد و رنجی که شخصیت داستان می‌کشد، تبدیل به باری می‌شود که خواننده باید تحمل کند. خواننده‌های کتاب‌ها هزاران بار زندگی می‌کنند و از هر کدام از این تجربه‌ها چیزی یاد می‌گیرند.

اگر دنبال کسی هستید که شما را تکمیل کند و فضای خالی قلب‌تان را پر کند، می‌توانید این کتاب‌خوان‌ها را در کافی‌شاپ‌ها، پارک‌ها و متروها پیدا کنید. چند دقیقه که صحبت کنید، آن‌ها را به جا خواهید آورد. کتاب‌خوان‌ها با شما حرف نمی‌زنند، با شما رابطه برقرار می‌کنند. آنها در نامه‌ها یا مسیج‌هایشان انگار برای‌تان شعر می‌نویسند. صرفا به سوالات‌تان جواب نمی‌دهند یا بیانیه صادر نمی‌کنند، بلکه با عمیق‌ترین فکرها و تئوری‌ها پاسخ شما را می‌دهند. شما را با دانش بالای کلمات و ایده‌هایشان مسحور خواهند کرد.

آدم‌ها فقط باید عاشق کسی شوند که بتواند روح‌شان را ببیند. این آدم باید کسی باشد که به روح شما نفوذ می‌کند و به بخش‌هایی از روح شما دسترسی پیدا می‌کند که هیچ‌کس دیگر قبلا کشف‌اش نکرده است. بهترین کاری که خواندن داستان‌ها با آدم‌ها می‌کنند این است که کامل نبودن شخصیت‌ها باعث می‌شود ذهن شما سعی کند از ذهن دیگران سردربیاورد. این جور آدم‌ها توانایی همدلی پیدا می‌کنند. ممکن است همیشه با شما موافق نباشند، اما سعی می‌کنند ماجراها را از زاویه دید شما ببینند. آن‌ها نه‌تنها باهوش‌اند که عاقل هم هستند.

باهوش بودن همیشه هم خوشایند نیست، اما عاقل بودن آدم‌ها را جذب میکند. همیشه مقاومت در برابر آدم‌هایی که می‌شود چیزی ازشان یاد گرفت کمی سخت است. عاشق یک آدم کتاب‌خوان شدن نه‌تنها کیفیت گفت‌وگو را بالا می‌برد، بلکه باعث می‌شود سطح گفت‌وگو بالا برود. بر اساس تحقیقات، کتاب‌خوان‌ها به دلیل دایره وسیع واژگان‌شان و مهارت‌های حافظه، آدم‌های باهوش‌تری هستند. ذهن آن‌ها در قیاس با آدمی معمولی که کتاب نمی‌خواند توانایی درک بالاتری دارد و راحت‌تر و به‌شکل موثرتری می‌توانند با دیگران ارتباط برقرار کنند. ملاقات با آدم اهل کتاب به قرار گذاشتن با هزاران نفر می‌ماند. انگار که تجربه‌ای را که او با خواندن زندگی همه این آدم‌ها به دست آورده در اختیار شما قرار دهد، انگار با یک کاشف قرار گذاشته باشید. اگر با کسی دوست باشید که کتاب می‌خواند، یعنی می‌توانید هزاران بار زندگی کنید.